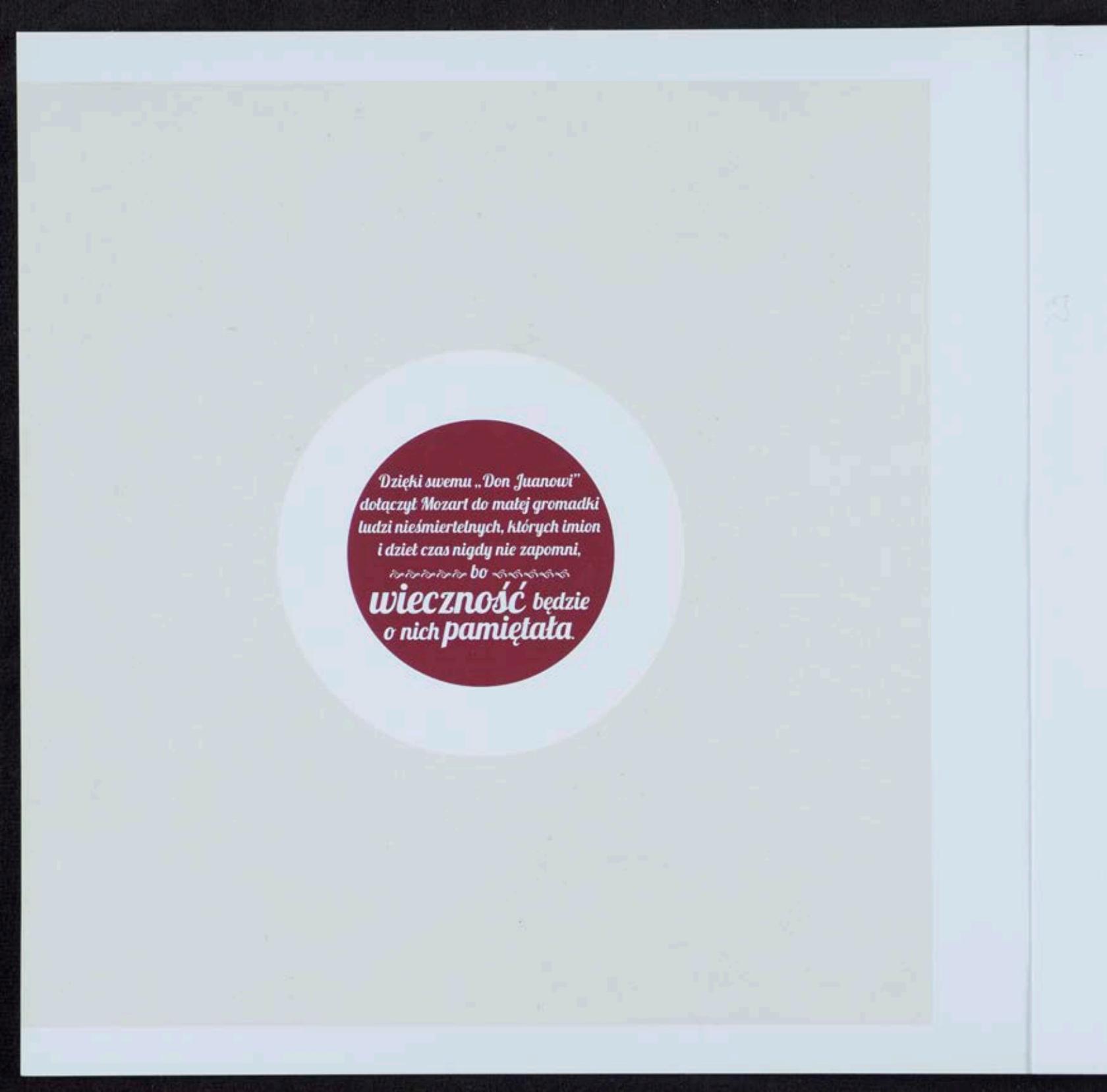

Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

WOLFGANG AMADEUS MOZART

DON GIOVANNI

Dzięki swoemu „Don Juanowi”
dotarł Mozart do matej gromadki
ludzi nieśmiertelnych, których imion
i dzieci czas nigdy nie zapomni,

bo
wieczność będzie
o nich pamiętała.

Teatr Wielki
w Łodzi

Wolfgang Amadeus Mozart

DON GIOVANNI

Lorenzo Da Ponte

premiera
21 listopada 2015

Trudno wyobrazić sobie lepszą inaugurację sezonu artystycznego w teatrze operowym niż *Don Giovanni* Wolfganga Amadeusa Mozarta, uznawany za operę wszystkich oper. Ponadto szczytem marzeń dla dyrektora teatru jest rozpoczęcie swojej kadencji tym właśnie tytułem. Arcydzieło Mozarta jest kwintesencją sztuki operowej, zawiera wszystko to, za co najbardziej kochamy ten gatunek – wspaniałe arie, duety i ansamble, świetnie skonstruowane sceny zespołowe, przepiękne melodie i harmonia, mistrzowsko scharakteryzowane postaci oraz niemającą sobie równych dramaturgię muzyczną i fantastyczne libretto.

Mistrzostwo autorów dzieła, Mozarta i Da Pontego, w naszym przedstawieniu uzupełnia duet jego głównych realizatorów – Marii Sartovej oraz Wojciecha Rodka, którzy zaproponowali spektakl o wyjątkowej głębi interpretacyjnej, umiejętnie i z wyчувaniem przeniesionym do połowy lat 50. XX wieku, podobnie jak w czasach Mozarta targanych przeróżnymi namiętościami. Inscenizacja balansuje pomiędzy wysmakowanym obrazem scenicznym a formą muzyczno-dramaturgiczną, co tylko pomaga widzowi zrozumieć zawarte w operze treści, ale pozwala też na własne poznawanie wartości tego wielopoziomowego dzieła.

Zapraszam zatem Państwa na tę operowo-filmową podróż w czasie i oddanie swych zmysłów jej warkiemu biegowi.

It is difficult to imagine a better inauguration of the artistic season at the opera house than Wolfgang Amadeus Mozart's *Don Giovanni*, considered as "the opera of all operas". Furthermore it is General Manager's dream to start his term of office with the presentation of this title. Mozart's masterpiece is a quintessence of the operatic art and includes all that what the audience loves so much – wonderful arias, duets and ensembles, perfectly constructed group scenes, beautiful melodies and harmony, masterfully described characters as well as a unique musical dramaturgy and a brilliant libretto.

In our production, the artistry of Mozart's and Da Ponte's creation is complemented by the work of the director Maria Sartova and the conductor Wojciech Rodek who created a performance which distinguishes itself through its profound interpretation. The action is transferred with great sensitivity to the mid-1950s which similarly to Mozart's time were full of various passions. The production keeps the balance between refined stage image and musical and dramaturgic form, which not only helps the audience to better understand the plot but also allows to individually discover the merits of this multidimensional work.

Therefore, I would like to invite you to this operatic and cinematic journey through time. Involve all your senses in this wonderful adventure.

Paweł Gabara

REALIZATORZY / CREDITS

kierownictwo muzyczne / conductor
WOJCIECH RODEK

reżyseria / direction
MARIA SARTOVA

dekoracje i rekwizyty / set designs & props
DIANA MARSZAŁEK

kostiumy / costume designs
MARTYNA KANDER

choreografia / choreography
JAKUB LEWANDOWSKI

przygotowanie chóru / choir master
DAWID JARZĄB

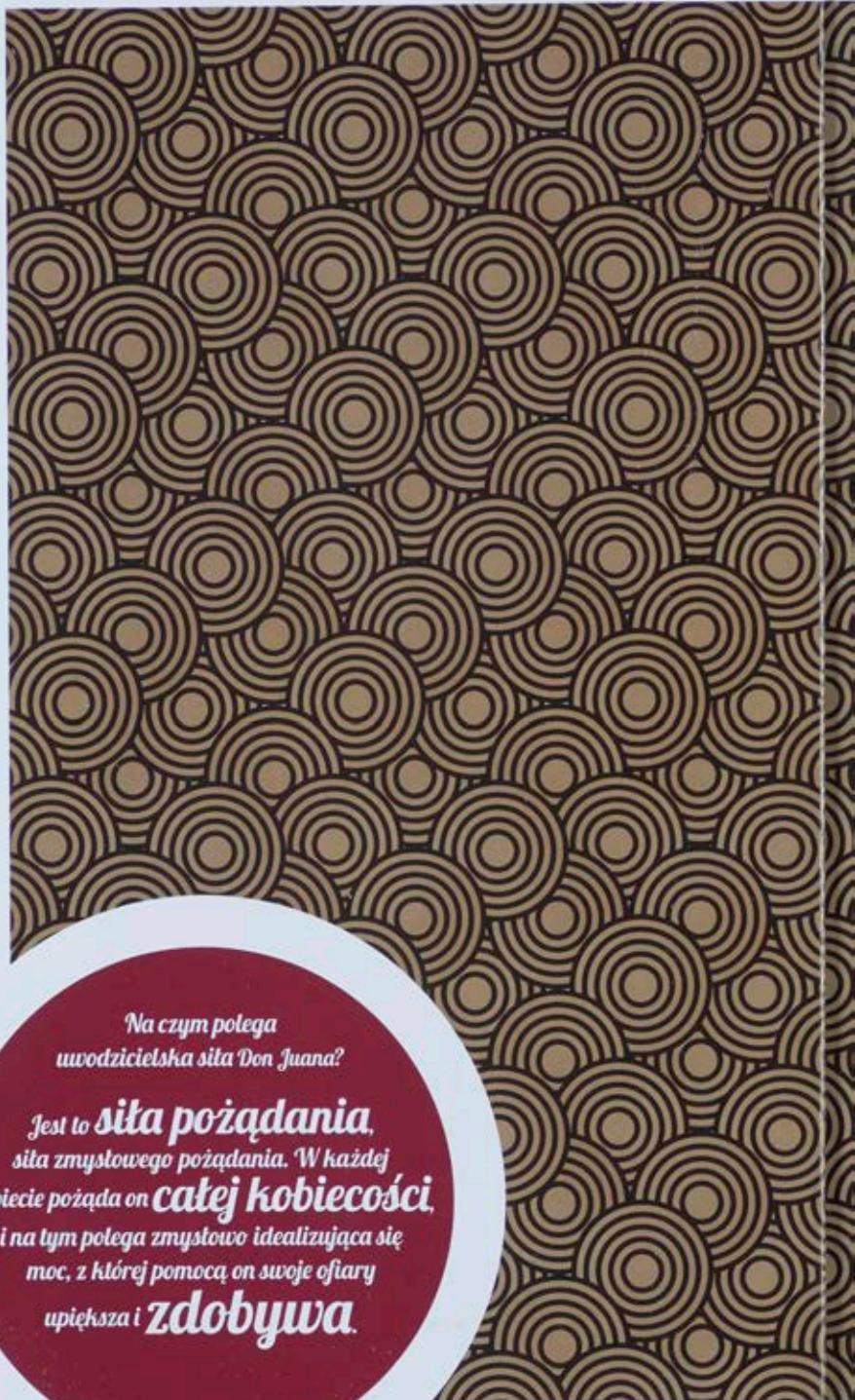
reżyseria świateł / lighting designs
GRZEGORZ POLIŃSKI

producent / producer
Łukasz Mitka

asystent dyrygenta / assistant conductor
Marta Kosielska

asystenci reżysera / director assistants
Waldemar Stańczuk, Maria Szczucka

inspicyjenci / stage managers
Andrzej Kowalik, Zbigniew Pawełczyk

*Na czym polega
uwodzicielska siła Don Juana?*

*Jest to siła pożądania.
sila zmysłowego pożądania. W każdej
kobiecie pożąda on cienej kobiecości,
i na tym polega zmysłowo idealizująca się
moc, z której pomocą on swoje ofiary
upiększa i zdobywa.*

OBSADA / CAST

DON GIOVANNI	Robert Gierlach Aleš Jenis Łukasz Motkowicz
KOMANDOR	Grzegorz Szostak Aleksander Teliga Robert Ulatowski
DONNA ANNA	Iwona Sobotka Joanna Woś
DON OTTAVIO	Łukasz Gaj Tomasz Krzysica Dawid Kwieciński
DONNA ELVIRA	Monika Cichocka Bernadetta Grabias Dorota Wójcik
LEPORELLO	Dariusz Machej Patryk Rymanowski
MASETTO	Grzegorz Szostak Robert Ulatowski
ZERLINA	Aleksandra Borkiewicz Patrycja Krzeszowska

chór, balet i orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi
choir, ballet company and orchestra
of The Grand Theater in Lodz

According to Søren Kierkegaard, *Don Giovanni* is a unique work, in which the music conveys the sensuous. Kierkegaard points out the transformation of characters in Mozart's operas – from "dreaming desire" (Cherubino) and "seeking desire" (Papageno) to "desiring desire" (Don Juan). The Danish philosopher considers *Don Giovanni* to be the greatest masterpiece created by a man and Mozart to be one of the few human beings who became immortal among mortals. Such an approach to Mozart's masterpiece surely originates from the universalism of the matter in which elements of tragedy, grotesque and *commedia dell'arte* constitute a unique work, often named "the opera of all operas".

The action is set in two worlds: a world of people who follow the rights of the community and seek a moral support in love and religion, and on the other side a decadent world concentrated around Don Giovanni, where no moral values exist, where only pure, sensual pleasures are celebrated with no sense of sin. Don Giovanni with all the strength of his erotic and vital energy, is in the middle of the action and controls the fate of other characters. In moments of extreme emotions, he shapes their lives against their will. Don Giovanni represents the desire for individual freedom where there are no rights, neither social, nor moral or religious and there is no place for a dialogue between good and evil.

This perception of the world was present in all civilizations and all social classes. In my interpretation, the action of the opera is set in 50s and 60s of 20th century. This extremely visually attractive picture is introducing us into a film-like mood, with Brigitte Bardot, Elizabeth Taylor, Audrey Hepburn, Marcello Mastroianni or Marlon Brando in main parts, who, just like Anna, Elvira, Ottavio or Giovanni himself, were exposed to various forces, emotions and passions.

With hope that you will enjoy this multidimensional story as much as I did, I sincerely invite you to my show.

Maria Šártová

*Tam [gora Wenus]
przemieszkuje zmysłowość,
tam sprawia ona swoje dzikie święta, jest to całe
państwo, mocarstwo. [...] Rozbrzmiewa tu jedynie
pierwotny głos namiętności, gra chuci, dziki
halas upojenia, ogarnia wieczne odurzenie.*

**Pierworodnym tego
państwa jest
Don Juan**

Don Giovanni, jak twierdzi Søren Kierkegaard, to niepowtarzalne dzieło, w którym tzw. genialność zmysłowa, zawarta jest w muzyce. Kierkegaard zwraca uwagę na przeistaczanie się bohaterów oper Mozart'a, od «pożądania śniącego» (Cherubino), «pożądania szukającego» (Papageno), do «pożądania pożądającego» (Don Juan). Duński filozof traktuje *Don Giovanniego* za najwyższe dzieło sztuki wytworzone przez człowieka, a Mozart - za jednego z tych, którzy stanęli w szeregu nieśmiertelnych pośród śmiertelników. Takie podejście do arcydzieła Mozart'a wynika zapewne z uniwersalizmu tematu, w którym ocierające się z tragedią elementy groteski i *commedii dell'arte*, tworzą unikalne dzieło, które często nosi miano „opery oper”.

Akcia dzieła rozgrywa się w dwóch światach: ludzi podporządkowanych prawom społeczności, szukających podpory moralnej w miłości i religii; oraz w drugim – świecie dekadencji, otaczającym Don Giovanniego, niemającym żadnych prawdziwych wartości moralnych, opiewających jedynie czystą radość ze zmysłowości, bez poczucia grzechu. *Don Giovanni* z całą siłą energii erotyczno-witalnej, znajduje się w centrum akcji i kieruje indywidualnymi losami głównych bohaterów. On kieruje ich życiem wbrew ich woli, w momentach ekstremalnych emocji. *Don Giovanni* reprezentuje dążenie do indywidualnej wolności, w której nie obowiązują już żadne prawa – tak społeczne, jak i moralno-religijne – gdzie nie ma miejsca na dialog między dobrem a złem.

Ten sposób widzenia świata był zawsze niezwykle aktualny w różnych cywilizacjach i we wszystkich warstwach społecznych. Wykreowana przeze mnie akcja opery, została osadzona w latach 50. i 60. XX wieku. Ten niezwykle atrakcyjny wizualnie obraz wprowadza nas w filmowy wręcz klimat z Brigitte Bardot, Elizabeth Taylor, Audrey Hepburn, Marcello Mastroiannim czy Marlonem Brando w rolach głównych, którzy – tak jak Anna, Elvira, Ottavio i sam Giovanni – mogli być poddawani różnym siłom, emocjom, pasjom i namiętnością.

Z nadzieją, że podobnie jak ja rozsmakują się Państwo w tej wielowymiarowej opowieści, serdecznie zapraszam na mój spektakl.

Maria Šarlová

AKT I

streszczenie

Przed bramą pałacu stoi na straży Leporello, wierny sługa Don Giovanniego, i skarzy się na trudy swojego życia. Jego pan wślizgnął się do domu Komandora, aby w sypialni, uwieść jego córkę. Donna Anna jednak w ostatniej chwili orientuje się w sytuacji i wzywa pomocy. Ojciec dziewczyny usiłuje zatrzymać intruza i wyzywa go na pojedynek, w którym ginie zabity przez Don Giovanniego. Nierozpoznany uwodziciel-morderca ucieka wraz z Leporellem. Narzeczony Donny Anny – Don Ottavio – który zjawia się z odsekcą za późno, przyrzeka załamanej Donnie Annie znaleźć napastnika i pomścić śmierć jej ojca.

Leporello wypomina swemu panu liczne niegodziwości, gdy ten obmyśla swój kolejny podbój miłosny. Nadchodzi nieznajoma dama rozpaczająca po zdradzie kochanka, który nie dotrzymał obietnicy małżeństwa. Don Giovanni gotów jest zająć się porzuconą kobietą, lecz rozpoznaje w niej Donnę Elvire, swoją własną ofiarę, którą uwiódł i porzucił już wcześniej. Pozostawia ją zatem sam na sam z Leporellem, który chcąc się jej pozbyć i zrazić do Don Giovanniego, wyciąga katalog podbojów swojego pana, w którym figuruje ponad tysiąc osiemset dam i panien różnego wyglądu, wieku i stanu, oszukanych przez uwodziciela. Wzgardzona Donna Elvira poprzysięga zemstę.

Ulicą przechodzi weselny orszak Zerliny i Masetta. Don Giovanni jest pod wrażeniem urody młodzikiej Zerliny i z myślą o jej uwiedzeniu zaprasza weselników do swego domu. Wściekły Masetto pod groźbą Don Giovanniego musi po-

dążyć wraz z orszakiem za Leporellem na ucztę. Zostawszy sam na sam z Don Giovannim, Zerlina ulega jego czułym słowkom. Plany Don Giovanniego krzyżuje jednak pojawienie się Donny Elviry, która ostrzega dziewczynę przed podstępnym uwodzicielem. Nadchodzą również Donna Anna i Don Ottavio, którzy – ku zadowoleniu Don Giovanniego – nie rozpoznają w nim skrytobójcy. Ponowne pojawienie się Donny Elviry budzi podejrzenia Donny Anny i Don Ottawia. Don Giovanni, który tłumaczy oskarżenia Donny Elviry jej obłędem, zostaje jednak rozpoznany przez Donnę Annę jako zabójca jej ojca. Donna Anna opowiada narzeczonemu szczegóły nocnych wydarzeń.

Don Giovanni pragnie zapomnieć o chwilowych niepowodzeniach i udziela swojemu słudze ostatnich instrukcji przed wielkim balem. Masetto natomiast czyni Zerlinie wyrzuty, że przyjmuje umizgi Don Giovanniego. Nadchodzący Don Giovanni, przed którym Masetto chowa się, by wypróbować wierność Zerliny, swoim urokiem znów obezwładnia skrępowaną obecnością narzeczonego dziewczynę, a odkrywając ukrytego Masetta, zabiera obojęga na przyjęcie. Przed domem Don Giovanniego pojawiają się też trzy postaci w maskach – to Donna Anna, Donna Elvira i Don Ottavio, których na prośbę gospodarza Leporello zaprasza do środka. Kiedy posłusznny sługa zabawia zazdrosnego Masetta, Don Giovanni uprowadza Zerlinę z sali balowej. Jej rozpaczliwy krzyk przerywa zabawę. Zdemaskowanemu Don Giovanniemu i tym razem sprzyja los i wraz z Leporellem ucieka bezkarnie.

AKT II

Streszczenie

Don Giovanni i Leporello włoczą się po ulicach miasta. Służący ma już dość tak uciążliwej i niebezpiecznej pracy, lecz daje się przekupić wyższą zapłatą. Z balkonu pobliskiego domu dochodzi do nich głos Donny Elviry, która w dalszym ciągu rozpacz po stracie kochanka. Cyniczny do ostateczności Don Giovanni tym razem wysyła na swoje miejsce Leporella, z którym zamienił się ubraniem. Donna Elvira ulega czułym słówkom wierząc w powrót uczuć kochanka. Don Giovanni zaś wyśpiewuje czułą serenadę do pokójówki Donny Elviry. Niespodziewane przybycie Masetta ze zbrojnymi wieśniakami zakłóca jednak i to przedsięwzięcie. Don Giovanni wykorzystując fakt zamiany ubrań, organizuje jako Leporello zemstę na sobie samym a pozostając sam na sam z Masettem załatwia z nim własne porachunki. Tymczasem Leporello i Donna Elvira, po czułej scenie, zostają zdemaskowani przez Zerlinę, Masetta, Donnę Annę i Don Ottavia. Osaczony Leporello wyjawia całą tajemnicę i przebiegłość swego pana, na niego przerzucając winę.

W końcu Don Giovanni i Leporello spotykają się na cmentarzu. Śluga znów skarży się na swój los, tym bardziej, że ostatnie zdarzenia mogły go doprowadzić do śmierci. Wzbudza to wesołość Don Giovanniego, który głośno komentuje przygody Leporella. Jego śmiech wywołuje głos Komandora. Zuchwały Don Giovanni nawet w tym miejscu

nie cofa się przed bluźnierstwem i nakazuje służce, by zaprosił w jego imieniu posąg Komandora do swego domu na ucztę. Przerażony Leporello dostrzega skinienie głowy karmiennej postaci – znak, że zaproszenie zostało przyjęte.

Przy bogato zastawionym stole pewny siebie Don Giovanni ucztuje w najlepsze. Nie wzrusza go prośba Donny Elviry, która w ramach swojej miłości chce naklonić do skrupuł wiarolomnego kochanka. Don Giovanni drwi z jej ostrzeżeń, niezdolny do pokuty i zmiany dotychczasowego życia. Nawet wizyta przybywającego do pałacu Komandora nie przeraża i nie odmienia zatwardziałego libertyna. Don Giovanni odrzuca ostatnią szansę duchowej przemiany i bez wahania podaje dłoń postaci z zaświatów, by zniknąć w nieznanej niności.

Gdy do domu Don Giovanniego przybywają Donna Anna i Don Ottavio, Donna Elvira, Zerlina i Masetto, zastają już tylko Leporella, który wyjaśnia zgromadzonym co przed chwilą zaszło. Donna Anna odkłada ślub z Don Ottaviem, Donna Elvira postanawia wstąpić do klasztoru, Zerlina z Masettem chcą w spokoju wrócić do domu, a Leporello zmuszony jest znaleźć sobie pracę u nowego pana. Wszyscy zgodnie oświadczają, że kto niegodziwie żyje, umiera także niegodnie.

ACT I

synopsis

Leporello, servant to Don Giovanni, impatiently waits for his master outside Donna Anna's house, where Don Giovanni is attempting to seduce the lady. Suddenly, Don Giovanni and Donna Anna appear, struggling. Anna unsuccessfully tries to discover his identity. Her father, the Commendatore, appears and challenges Don Giovanni to a duel; Anna runs to get help. Don Giovanni, at first reluctant, accepts the challenge, and kills the old man. Leporello and Don Giovanni escape. Donna Anna returns with her betrothed, Don Ottavio, to find her father dead, and makes Ottavio swear to avenge her father's death.

Leporello, having made Don Giovanni promise not to punish him for speaking freely, tells him that his life is scandalous. When Don Giovanni becomes angry, Leporello changes the subject to Don Giovanni's "catalogue" of women. As Don Giovanni tells of his latest flame, Donna Elvira appears. The men, not recognizing her, hide as she rages at her betrayal at the hands of a scoundrel. When Don Giovanni, pleased at the prospect of another conquest, approaches to comfort her, she recognizes him as the man who married and abandoned her. As she berates him, the dismayed Don sneaks off, and Leporello, explaining to her that she's not the only one, displays the catalogue to her.

A group of peasants are celebrating the wedding of Zerlina and Masetto. Don Giovanni and Leporello admire the girls; Don Giovanni is very interested in Zerlina. He invites everyone to enter his house to eat and drink. But he detains Zerlina, to the annoyance of the jealous Masetto, who is finally persuaded to go with the others. Don Giovanni promises to marry Zerlina. Seduced, Zerlina agrees, but Donna Elvira reappears, warns the girl against him, and takes her away.

Donna Anna and Don Ottavio arrive. Not realizing that Don Giovanni is the man who murdered her father, Anna seeks

his help. Donna Elvira returns and tries to tell the others what kind of man he really is, but Don Giovanni tells them that Elvira is mad and takes her away. But Donna Anna has realized, from his voice, that Don Giovanni was her attacker. She tells Don Ottavio what happened to her on the night her father was killed and again begs him to seek vengeance. Ottavio, left alone, reflects on his love for her.

Don Giovanni and Leporello reappear. Leporello tells him how he got the villagers drunk and managed to lock Elvira out of the house to boot. Don Giovanni, highly pleased, orders a huge party and goes off to prepare for it. Masetto stalks into the garden, ignoring Zerlina's entreaties and accusing her of infidelity. She urges Masetto to beat her if he wants, as long as they make up. Masetto relents, but when they hear Don Giovanni approaching, Zerlina becomes agitated and Masetto, suspicious, hides to watch them together. Don Giovanni renews his attentions and tries to draw her aside into the very place where Masetto is hiding. The Don, quickly recovering from his surprise, blithely explains to Masetto that Zerlina missed her husband, and takes the couple off. Donna Anna, Don Ottavio, and Donna Elvira enter, masked, intending to expose Don Giovanni to everyone. Don Giovanni and Leporello, not recognizing them, invite them to the party.

As the guests dance, Don Giovanni continues his advances to Zerlina. He heartily welcomes the masked trio. He dances with Zerlina; Leporello grabs Masetto and forces him to dance, allowing Don Giovanni to drag Zerlina away. When Zerlina's screams are heard, Masetto and the others rush to find her, but Don Giovanni re-enters and tries to pretend that Leporello is the culprit. Don Ottavio, Donna Anna, and Donna Elvira unmask and threaten Don Giovanni, who keeps them at bay with his sword. Using Leporello as a shield, Don Giovanni escapes.

ACT II

synopsis

Leporello threatens to leave Don Giovanni, but is persuaded to stay with a purse of money. Don Giovanni has a plan: Leporello is to pretend to be him and entice Elvira away, leaving Don Giovanni, dressed as Leporello, free to seduce her maid. They exchange clothes. When Elvira appears, Don Giovanni hides behind Leporello and serenades her. Elvira agrees to come to him. Don Giovanni hides as Leporello clumsily makes love to her. Don Giovanni then leaps out, pretending to be a robber, and the pair run off. Don Giovanni then serenades the maid, but is forced to hide when Masetto and some armed villagers come looking for him. Pretending to be Leporello, Don Giovanni approaches and tells them that he has left his master, and sends them off in all directions to find him. Alone with Masetto, Don Giovanni tricks him into handing over his weapons, and then thrashes him and runs off, leaving Masetto groaning on the ground. Zerlina appears, comforts him, and takes him home.

Leporello and Elvira return; he is trying to find a way to escape her. Just as he finds the courtyard door, Ottavio and Anna enter, followed by Zerlina and Masetto. Thinking he is Don Giovanni, they corner him while Elvira begs them to spare him. Desperate, he reveals himself to the astonishment of all. As they advance on him, he begs for mercy but manages to flee. Don Ottavio urges the others to comfort Anna while he seeks revenge. Elvira, left alone, laments her betrayal.

Don Giovanni laughingly relates his recent adventures to Leporello. Suddenly, a ghostly voice says that his mirth will soon end. Leporello, frightened, notices a statue of the Commendatore, on which is inscribed a vow of vengeance on his murderer. Don Giovanni brazenly orders the terrified Leporello to invite the statue to supper. The statue accepts.

Don Giovanni orders the orchestra to play as he dines, while Leporello sneaks food from the table. Donna Elvira bursts in and begs Don Giovanni to change his ways, but he merely invites her to eat. As she leaves, she suddenly stops at the door, screams, and runs out another door. Don Giovanni orders Leporello to go and see what was there. Leporello does so, and returns stammering about a man of stone knocking at the door. The Commendatore's statue appears and announces that he has come for supper. Don Giovanni offers his hospitality as Leporello hides. The statue refuses mortal food, but invites Don Giovanni to sup with him. Don Giovanni accepts, giving the statue his hand as a promise, but finds himself trapped. The statue demands that Don Giovanni repent, but he refuses, and is dragged off to Hell as a chorus of demons condemns him.

Ottavio, Anna, Elvira, Zerlina, and Masetto now arrive to confront Don Giovanni. Leporello brokenly explains what has happened. Donna Anna postpones the wedding with Don Ottavio; Donna Elvira will retire to a convent; Zerlina and Masetto will go home to eat; and Leporello will go to the inn to find a new master. The moral of the story: He who lives wickedly will die wickedly.

scena zbiorowa

Don Juan, insc. Zygmunt Latozowski / reż. Antoni Majak

Opera Łódzka, 1963

fot. Henryk Śmigacz

Igor Mikulin, Stanisław Heimberger

Don Juan, insc. Zygmunt Latozowski / reż. Antoni Majak

Opera Łódzka, 1963

fot. Henryk Śmigacz

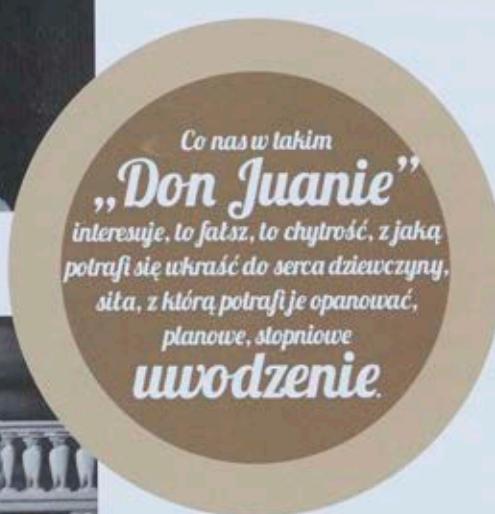

scena zbiorowa

Don Juan, insc. Zygmunt Latozowski / reż. Antoni Majak

Opera Łódzka, 1963

fot. Henryk Śmigacz

MIĘDZY MARZENIA MI A RZECZYWISTOŚCIĄ

z Wojciechem Rojkjem

ROZMAWIA Michał J. Stankiewicz

Przed panem pierwszy sezon w Teatrze Wielkim w Łodzi, gdzie jest pan dyrektorem artystycznym. Jak się pan czuje w tej roli? Jaki ma pan plany i jakie są marzenia na kolejne sezony?

Fakt, że trafiłem do teatru operowego i od razu jako jego dyrektor artystyczny jest dla mnie spełnieniem marzeń. Było to dla mnie ukoronowaniem jakiegoś odcinka życiowego. Swoją karierę właściwie zaczynałem od opery – pierwsze moje doświadczenia to były realizacje operowe, a dopiero potem przyszło kierowanie orkiestrami symfonicznymi, filharmoniami. Sama praca w teatrze muzycznym, teatrze operowym, była tym ostatnim ogniwem, propozycja objęcia tego stanowiska bardzo więc mnie zaskoczyła, nie sądziłem, że – jeśli w ogóle – stanie się to tak wcześnie. Muszę jednak przyznać, że jestem do tego bardzo dobrze przygotowany, całe moje życie zawodowe związane było ze śpiewem, z dyrygowaniem, z operą, więc czuję się na tym stanowisku w sposób komfortowy, doskonale znam materię, w której się poruszam. Myślę, że w przeciwnym razie po trzech dniach bym zrezygnował.

Pomimo młodego wieku ma pan bardzo duże doświadczenie w prowadzeniu orkiestr operowych i filharmonicznych.

Doświadczenia, które zdobyłem przez ostatnich kilka lat w Filharmonii Jeleniogórskiej, Lubelskiej czy Gliwickim Teatrze Muzycznym są dla mnie bardzo ważne. Bez nich prowadzenie tego teatru nie byłoby możliwe.

Czy można przenieść te doświadczenia na grunt teatru operowego?

Wydaje się, że problemy, z którymi się borykamy, wszędzie są jednakowe – wszędzie dotykamy spraw artystycznych, oceny ludzi i ich artystycznego poziomu. W swoich wyborach staram się zawsze kierować jasnymi i czytelnymi powodami i podejmuję decyzje, które są jednoznacznie przejrzyste, nie kieruję się osobistymi uprzedzeniami czy cudzymi opiniemi. Nie ma to żadnego znaczenia czy jest to filharmonia czy teatr operowy.

Pełny tekst wywiadu
dostępny jest na
www.operalodz.com
w zakładce „Don Giovanni”

Współpraca z zespołem niekiedy jest bardzo trudna, tym bardziej w sytuacji, kiedy podejmowane decyzje nie zawsze wszystkich satysfakcjonujące...

Wszędzie bardzo wiele zależy od relacji z ludźmi, kontakt dyrygenta z zespołem musi być bardzo dobry. Jeśli pojawia się bowiem konflikt na tej linii – wówczas to dyrygent musi odpuścić, zrezygnować, to jest najprostsza droga. Orkiestra jest bardzo skomplikowanym ciałem, które buduje się latami. Tak jak zresztą cały zespół teatru. I nie jest możliwe zrobienie rewolucji w teatrze, bo to zawsze się źle kończy. Stąd należy najpierw zespół poznać, a następnie postawić diagnozę, trzeba określić które strony są słabsze, a które świetne i prowadzić rozwiążanie w takim kierunku, by wszystkie elementy wyrównały się na tym poziomie najwyższy. Do tego służą zwykłe środki, choćby sam dobr repertuaru. Od tego zależy jak zespół będzie się rozwijał.

Ma pan w dorobku bardzo różnorodny repertuar – od musicalu, przez operetki i opery – po muzykę symfoniczną, filmową i rozrywkową. Trudno na tej podstawie określić pańskie ścisłe zainteresowania muzyczne.

Jestem bardzo konserwatywny w muzyce, najczęściej całe życie dyrygowałem utworami Beethovena, uwielbiam jego muzykę. Ale moją specjalnością jest wielki repertuar symfoniczny – Mahler, Bruckner, Szostakowicz. Ich kompozycje to dzieła, nad którymi myślisz się całymi latami, wymagają niesłychanej analizy ich architektoniki. W operze jest to zapewne Wagner, którego akurat w Łodzi mam niesłuchaną przyjemność poprowadzić po raz pierwszy w życiu, co jest dla mnie wielkim wyzwaniem. Faktycznie w swoim życiu dotknąłem wszystkich kierunków i muszę przyznać, że w wielu z nich czuję się doskonale. Przyznaję, że muzyka rozrywkowa nie jest pierwszym moim adresem i to nie jest coś, co robię najczęściej. Jednak kiedy i w tej materii spotykam się z czymś interesującym, to nie odmawiam i traktuję to jako element rozwoju. Świeśnie wspominam współpracę z Janem A.P. Kaczmarkiem, do którego dwóch filmów nagrätem muzykę czy ostatnią płytę Przemysława Gintrowskiego, którą nagrywałem z Polską Orkiestrą Radiową. Natomiast oczywiście opera jest moją miłością i fascynacją, w której to właśnie teraz zaczynam się realizować najbardziej.

Gdzie w takim razie w pańskich zainteresowaniach jest miejsce dla Mozarta? Wiem, że realizował pan jego operę „Apollo i Hiacynt”, która niezmiernie rzadko jest wystawiana.

To było pierwsze przedstawienie operowe, które przygotowywałem! Nie powiem niczego odkrywczego, ale Mozart to był błysk w historii opery i w zasadzie wszystko to co skomponował od najmłodszych lat było doskonałe – tak jak wspomniany „Apollo i Hiacynt”, napisany kiedy miał lat jedenaste. Jeśli mówimy o późniejszym okresie jego twórczości, o Upradowieniu z seraju, Weselu Figara, Così fan tutte, Łaskawości Tytusa, Don Giovannim, Czarodziejskim flescie – to nawet jeśli ktoś napisałby choć jedną z tych oper, zostałby okrzyknięty geniuszem. Jest to nieprawdopodobne jak Mozart mógł skomponować utwory tak doskonałe. Gdyby ode mnie to zależało, wystawiłbym je wszystkie najlepiej już jak najszybciej! Chęci oczywiście są bardzo duże, nie zawsze jednak rzeczywistość na to pozwala.

Jaki jest pański gust muzyczny i inscenizacyjny – czy spektakle, które pan preferuje należą do klasyki, są bardzo tradycyjne czy widzi pan też miejsce dla rozwiązań i inscenizacji nowoczesnych, mniej konwencjonalnych?

Dla mnie konwencja nie jest najważniejsza, najistotniejsze, by inscenizacja zgodna była z muzyką, żeby warstwa muzyczna i literacka nie była przytłoczona pustą, brzydką, nieprzemyślaną stroną plastyczną. Estetyka reżysera nie może kłócić się z partiturą, nie ma bowiem nic gorszego jeśli muzyka staje się tylko dodatkiem. Uważam, że istotą opery jest muzyka i śpiew.

Czym zatem jest dla pana sam „Don Giovanni” Mozarta, o którym filozof Søren Kierkegaard mówił, że to opera wszystkich oper.

Partytura do Don Giovanniego to pierwsza opera jaką sobie w ogóle kupiłem, mam zatem dość specyficzny stosunek do niej. Znam w niej każdą nutę, słuchałem wszystkich dostępnych nagrań, niejednokrotnie z trudem zdobywanych. Don Giovanni Mozarta doskonały jest między innymi dlatego, że każda z postaci poprowadzona została w różnych sposobach. I to samymi środkami muzycznymi – rodzajem głosu, tessyturą, linią melodyczną, harmonią. Stąd mamy operę

oper, wzór niedościgniony. Nawet podczas wykonania koncertowego czy słuchając nagräf mamy przed oczami zamkniętą historię każdego z bohaterów, czytelną dla każdego, także mało wyrobionego odbiorcy. Jest to zasługa doskonale skomponowanego utworu, od samego początku do końca. Moim zdaniem nie powinno się w tej operze nic zmieniać.

Właśnie, często inscenizatorzy wprowadzają zmiany do swoich przedstawień, wycinając niektóre sceny, które uznają za słabsze, mniej ciekawe, nudniejsze dramaturgicznie.

Jak mówiłem, *Don Giovanni* jest operą doskonałą, nie ma więc czego w niej poprawiać. Tak jak jeszcze mogą pojawić się fragmenty słabsze dramaturgicznie w *Così fan tutte* czy nawet w *Weselu Figara – Don Giovanni* pod każdym względem jest perfekcyjny. Nie widzę zatem potrzeby, by na siłę coś w nim modyfikować. W naszej inscenizacji prezentujemy pełną wersję praską, z dodanymi dwiema ariami z wersji wiedeńskiej – arią Don Ottavia z I aktu i arią Donny Elviry z II aktu. I to nie z potrzeby poprawy samego Mozarta, a wręcz przeciwnie – by w jeszcze większym stopniu podkreślić jego mistrzostwo kompozytorskie.

Maria Sartova, reżyserująca spektakl, znana jest z bardzo szczególnego podejścia do znaczenia samego libretta, tekst dla niej jest niezmiernie ważny. Czy w związku z tym pojawiały się pomiędzy nią a panem – jako szefem muzycznym przedstawienia – jakiekolwiek tarcia względem tego co w spektaklu jest ważniejsze, muzyka czy słowa?

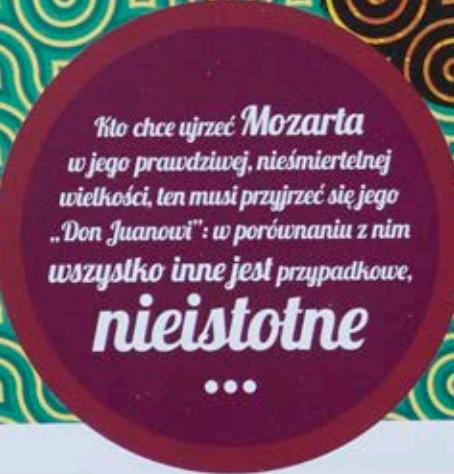
Absolutnie nie! Maria Sartova zawsze ma rację co do interpretacji tekstu, który za każdym razem wnikliwie analizuje. Na tej podstawie wzywala u śpiewaków duże zaangażowanie aktorskie, co jest bardzo cenne i ciekawe w realizacji. Współpracowałem już z nią przy innych produkcjach i nigdy nie dążyła do sztucznego wycinania jakichkolwiek scen, co też dla mnie było bardzo ważne. Natomiast w materii muzycznej interpretacji pozostawia wszystko już w moich rękach. Myślę, że pod tym względem tworzymy zgrany duet, rozumiemy wartość i potrzeby każdego elementu dzieła operowego.

„Don Giovanni” to partitura obfitująca w recytatywy, które oczywiście posuwają akcję naprzód, ale będące bez wątpienia tym elementem spektaklu, który wydawać się może widzowi, oczekującemu głównie pięknych melodii, znacznie mniej ciekawy...

Z pomocą przychodzi oczywiście tablica z napisami, dzięki której widz może śledzić wszystkie dialogi, które są w tej operze naprawdę bardzo ciekawe. Nie bez znaczenia jest także ich dramaturia, która świetnie wyciąga właśnie Maria Sartova, pobudzając śpiewaków do aktywniejszego aktorstwa w czasie ich wypowiadania. Zmiany tempa, artykulacja, modulacja głosu, gesty i mimika – dzięki tym zabiegom recytatywy stają się znacznie ciekawsze i warte uważniejszego wysłuchania. Reżyseria jest bardzo sugestynna, odwołująca się bardzo silnie do tekstu, nie ma więc mowy, by recytatywy obniżały napięcie dramatyczne całości.

Bardzo dziękuję za rozmowę i trzymam kciuki za udane przedstawienie. ■

Michał J. Stankiewicz – muzykolog, wydawca, publicysta, doktorant na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM; autor artykułów popularnonaukowych dotyczących sztuki operowej i wielu wywiadów z przedstawicielami kultury polskiej i europejskiej, które publikowane były w licznych czasopismach, portalach internetowych czy programach teatralnych. W latach 2004–2015 kierownik literacki w Teatrze Wielkim w Poznaniu, gdzie opracował i zredagował programy operowe, baletowe i festiwalowe do ponad stu tytułów i wydarzeń.

*Kto chce ujrzeć Mozarta
w jego prawdziwej, nieśmiertelnej
wielkości, ten musi przyjrzeć się jego
„Don Juanowi”: w porównaniu z nim
wszystko inne jest przypadkowe,
nieistotne*
...

Jacek Marczyński

DON GIOVANNI w SIDŁACH REŻYSERA

„Niech żyje Da Ponte, niech żyje Mozart” – pisał jeden z dyrektorów teatru w Pradze, w którym odbyła się prapremiera *Don Giovanniego*. I dodawał życiową uwagę: „Wszyscy impresarioowie, wszyscy wirtuozi powinni ich błogosławić. Póki ci dwaj żyją, nikt się nigdy nie dowie, co to nędza w teatrze”. Minęło ponad 230 lat i nadal *Don Giovanni* zapewnia spokojny byt dyrektorom.

Podobno to Mozart wpadł na pomysł, by bohaterem swego dzieła uczynić uwodziciela, którego na scenę wprowadził już w 1618 roku Gabriel Téllez, przeor klasztoru dominikanów w hiszpańskiej Soprii, piszący sztuki pod pseudonimem Tirso de Molina. Jego opowieść o młodym i pięknym szlachcicu Don Juanie Tenorio, zatytułowana *O sewilskim uwodzicielu i kamiennym gościu*, należała do popularnego w Hiszpanii gatunku

...opowieść o młodym i pięknym
szlachcicu **Don Juanie Tenorio**,
należała do popularnego w Hiszpanii
gatunku komedii płaszczu
i szpady.

komедии płaszczu i szpady, jak określano utwory pełne przygód miłosnych, pojedynków i zabójstw. Ta wyszła spod pióra osoby duchownej, więc z żywą akcją połączył się religijny patos. „Bohater urasta do symbolu tak piekielnej frywolności i wspaniałej zuchuwałości, że ziemska sprawiedliwość nie

może się już z nim uporać, – pisał wybitny muzykolog Alfred Einstein – musi wkroczyć sprawiedliwość niebieska w postaci zamordowanego przez Don Juana Komandora”.

Z kolei filozof Søren Kierkegaard widział w *Don Giovannim* inkarnację zmysłów absolutnej, uniwersalne ucielesnienie erotyzmu, często amoralnego. Jej bohater utożsamia absolutną wolność człowieka, nie liczącą się z żadnymi prawami i ograniczeniami. Nie brakuje też głosów, że w operze „opisany jest sam Mozart”, jak powiedział Krzysztof Warlikowski przed premierą swej inscenizacji *Don Giovanniego* w Théâtre

La Monnaie w Brukseli w 2014 roku. Warlikowski postrzega Mozarta przez pryzmat legendarnego filmu *Amadeusz*, w którym Miloš Forman stworzył portret artysty niezależnego, nieliczącego się z konwenansami, łamiącego standardy, traktującego życie jak nieustającą zabawę. Dla uzupełnienia tych słów można przytoczyć fragment listu kompozytora do ojca z 1781 roku: „Gdybym musiał poślubić wszystkie kobiety, z którymi się zabawiałem, musiałbym mieć już z dwieście żon”.

Nie tylko z tego powodu *Don Giovannim* w naszych czasach interesują się dyrektorzy, a jeszcze bardziej reżyserzy. Ta opera idealnie nadaje się, by zdrzeć z niej historyczny kostium i znaleźć pod nim problemy nas nurtujące. To przecież opowieść o jednostce, która dając do nieskrepowanej niczym wolności, podważa obowiązującą hierarchię świata. Czy ma do tego prawo i czy nie przyjdzie za to zapłacić wysokiej ceny? Oto dilemat, przed którym często stajemy w dzisiejszych czasach.

Mozart, wraz z równie jak on niepokornym librecistą Lorenzo Da Ponte (który naprawdę nazywał się Emanuele Conegliano i był ochrzczonym włoskim Żydem oraz księdzem wydalonym z seminarium za odważne poglądy i swobodny tryb życia) nie rozstrzygnął jednoznacznie owych dylematów. Twórcy *Don Giovanniego* ukryli swe poglądy za poważnym zakończeniem opery, przysparzającym kłopotów inscenizatorom, którzy zawartą w dziele tajemnicę pragną za każdym razem na nowo zinterpretować i odkryć do końca.

KIM JEST DON GIOVANNI?

W połowie lat 80. ubiegłego wieku tytułowy bohater spoperyzował się za sprawą fundamentalnej dla współczesnego teatru inscenizacji *Amerykanina* Petera Sellarsa. Powstała niewątpliwie w opozycji do stynnej, filmowej wersji *Don Giovanniego* Josepha Loseya z 1979 roku, nakręcone w przeestetyzowanych kostiumach i w zabytkach Vicenzy oraz Wenecji. U Sellarsa Don Giovanni przeniósł się do czarnego getta nowojorskiego Harlemu, gdzie siedział na schodach kamienicy z obdrapanyimi drzwiami wejściowymi, a kolacja, na którą zaprosił Komandora, składała się

z hamburgerów McDonald'sa i napojów w puszkach. Sellars odrzucił wątek wyzwania rzuconego Bogu, jak gdyby uznając, że nie jest istotny w naszych czasach. Dodał zaś kontekst rasowy – Don Giovanni i Leporello są czarnoskórymi gangsterami, Donna Elwira i Donna Anna – białymi kobietami, na których obaj biorą odwet za zło współczesnego świata.

Claus Guth na festiwalu w Salzburgu w 2008 roku kazał z kolei bohaterowi Mozarta szukać schronienia w lesie, jakby musiał uciekać on przed wierzycielami czy narkotykowymi dilerami. Inni reżyserzy bronią się jednak przed kompletną deklasacją Don Giovanniego. Wolą – jak wybitny twórca filmowy Michael Haneke w spektaklu Opery Paryskiej – uczynić go pracownikiem korporacji, a nie człowiekiem z marginesu. W brukselskim przedstawieniu Krzysztofa Warlikowskiego Don Giovanni to nowojorski yuppie. Przy dźwiękach uwertury widzimy go sfilmowanego, gdy jedzie

...filozof
Søren Kierkegaard
widział w *Don Giovannim*
inkarnację zmysłów absolutnej, uniwersalne
ucieleśnienie erotyzmu,
często amoralnego ● ●

do pracy metrem, wpatrując się w siedzącą naprzeciwko dziewczynę. Ona jest zaś coraz bardziej zafascynowana nieznajomym mężczyzną. Ta scena to dokładne powtórzenie początkowych kadrów *Wstydu* Steve'a McQuinna, przejmującego filmu o singlu owładniętym pożądaniem, które go wypala. Poza seksem jest tylko uczuciowa pustka, emocjonalny chłód uniemożliwiający prawdziwe zbliżenie z drugim człowiekiem.

Można wszakże z *Don Giovanniego* zrobić współczesnego bohatera, nie rezygnując z historycznego kostiumu.

Mariusz Treliński w Operze Narodowej pokazał uniwersalną i odwieczną kwintesencję męskiej próżności i egoizmu. Don Giovanni jak paw rozpinął ogon brokatowego ubioru, na widok kobiety grzebał nogą jak kogut i zakładał czerwony kapelusz, niczym grzebień zdobiący ptasi łeb. W podobnym kierunku szła inscenizacja Roberta Carsena w La Scali z 2010 roku, w której bohater na oczach widzów zakładał stylowy kostium, szukając się do kolejnego podboju.

W mediolańskim spektaklu znakomity walijski baryton, Bryn Terfel, w oryginalny sposób przedstawił zaś Leporella – jako grubego, oblesnego typu, który zna życie lepiej od swego pana i dlatego nie dziwi go żadne ekscesy Don Giovanniego. Leporello to kolejna kluczowa postać dla zrozumienia opery Mozarta. Kompozytor wprowadził go, by komentował poczynania głównego bohatera z pozycji „rozsądnie myślącego” człowieka. I także po to, by do „dramma”, dodać element „giocoso”. Nieustannie narzekający, nadmiernie lękliwy Leporello wywodzi się z *commedii dell'arte*, ale dziś reżyserzy wzbogacają jego wizerunek jako przeciwstawienie Don Giovanniego. Ten konformista nie chce niczego burzyć, unika prowokacji, boi się skandalu, chce po prostu spokojnie żyć.

KATALOG PIĘKNYCH KOBIET

W tzw. arii katalogowej Leporello wylicza podboje miłosne swego pana i jeśli podsumujemy padające liczby (640 we Włoszech, 231 w Niemczech, 1003 w Hiszpanii...), dochodzimy, że łupem Don Giovanniego padło 2065 kobiet. Tymczasem na scenie pojawiają się zaledwie trzy. W tle pozostaje jeszcze nieznana z imienia służąca Donny Elviry (dla niej on śpiewa piękną serenadę „Deh vieni alla finestra”), ale nie wszyscy reżyserzy wydobywają z cienia tę kolejną zdobycz. W tej operze nie chodzi jednak o epatowanie seksem, jak niektórzy realizatorzy sądzą, w librecie nie znajdziemy żadnego przedstawienia momentu erotycznego spełnienia. Dla Mozarta i Da Pontego ważne są natomiast odmienne relacje Don Giovanniego z każdą z bohaterek, gdyż mają one dopełniać jego wizerunek. Mimo wszystko jednak reżyserzy chętnie dzisiaj zapełniają scenę tłumem efektownych dziewcząt. W zimnej, czarno-białej, ale kipiącej emocjami, inscenizacji Martina Kušea w Salzburgu w 2002 roku (od

Leporello wywodzi się z *commedii dell'arte*, ale dziś reżyserzy wzbogacają jego wizerunek jako przeciwstawienie Don Giovanniego

której nota bene zaczęła się wielka kariera Anny Netrebko, śpiewającej wówczas partię Donny Anny) dziewczyny wychodziły przed kurtynę już podczas uwertury – w samej bieliźnie, piękne, długonogie, jak z reklam biustonoszy i rajstop. Towarzyszyły bohaterom w kolejnych scenach, zawsze nieme, tajemnicze i coraz bardziej groźne. W końcu, w obspanej śniegiem, przejmującej swą bielą scenie z Komandorem, okazywały się wysłanniczkami śmierci. W inscenizacji Michała Znanieckiego (Opera Krakowska, 2009), inspirowanej filmem *Osiem i pół* Federico Felliniego, Don Giovanni niczym Marcello Mastroianni, uciekał od żony i kochanki (Donna Anna i Donna Elvira) w świat fikcji. A tam w haremie bywał nareszcie dopieszczony i obsłużony przez kobiety. Osiągnawszy w życiu tak wiele, czuł się nim znużony. Nie mógł pozbyć się uczucia niemocy, impotencji, rozmianej głębiej niż tylko brak sprawności seksualnej, choć zauważmy, że w operze Mozarta w tej sferze Don Giovanni ponosi same porażki.

NIEZBĘDNY POWIEW METAFIZYKI

Niezależnie, czy powstanie spektakl o sztuce miłości czy tylko o sztuce osiągania orgazmu, pozostaje problem, co zrobić z tym, który przychodzi z zaświątów. Współcześni reżyserzy przestali traktować Komandora jako dowód boskiej ingerencji w losy człowieka, tym niemniej ta postać wprowadza powiew metafizyki. Działo się tak nawet w surowej inscenizacji Petera Brooka w Aix-en-Provence, kiedy to przed Don Giovannim nie otwierały się czeluści piekielne, lecz pozostawał samotny na pustej scenie. W ubiegłorocznym, salzburiskim spektaklu Svena-Erica Bechtolfa Komandor (znakomity w tej roli nasz bas-baryton Tomasz Konieczyński), będący kimś w rodzaju dowódcy oddziałów pilnujących

scena zbiorowa

Don Giovanni, insc. i reż. Marek Weiss-Grzesiński

Teatr Wielki w Łodzi, 1991

fot. Chwaliśław Zieliński

Romasz Zagórski (w środku)

Don Giovanni, insc. i reż. Marek Weiss-Grzesiński

Teatr Wielki w Łodzi, 1991

fot. Chwaliśław Zieliński

...
**to samo jest z Mozartem:
tylko jedno** z jego
dzieł czyni z niego kompozytora
klasycznego i absolutnie
niesmiertelnego.
Tym dziełem jest
„*Don Juan*”.

Elżbieta Walaszczyk, Ewa Karaśkiewicz

Don Giovanni, insc. i reż. Marek Weiss-Grzesiński

Teatr Wielki w Łodzi, 1991

fot. Chwaliśław Zieliński

w tej operze

nie chodzi jednak o epatowanie seksem,

jak sądzą niektórzy realizatorzy...■

KOBIETY ZDESPEROWANE I RADOSNE

Na takim tle tradycja *Don Giovanniego* w Łodzi wydaje się być skromna, a jednak jest istotna w dziejach polskiego teatru operowego. Pominawszy pierwsze wystawienie, którego podjął się w 1963 roku Antoni Majak, ale według inscenacji dyrygenta Zygmunta Latońskiego, pamiętać trzeba o drugiej premierze z 1991 roku. Wzbudziła kontrowersje, bo też reżyser Marek Weiss-Grzesiński pokazał spektakl na owe czasy nowatorski. Odarł *Don Giovanniego* z niezwykłości, jego poczynaniami kierował jedynie zimny erotyzm, dlatego w zakończeniu zabrakło mrocznego cmentarza i tajemniczego posągu. Prawie kwarta wieku przed Krzysztofem Warlikowskim Marek Weiss-Grzesiński kończył spektakl w proscenium, w którym Komandor ożywał, by wymierzyć sprawiedliwość. Taki finał wpisany był w klimat całego spektaklu, poczynając od pierwszej sceny w sali ćwiczeń szermierczych, gdzie grono zdesperowanych kobiet trenowało śmiertelne cięcia na manekinie uwodziciela.

W 1998 roku *Don Giovanniego* wystawił Adam Hanuszkiewicz, finalizując swój operowy tryptyk spółki Mozart / Da Ponte, zrealizowany z zespołem Teatru Wielkiego w Łodzi. Tak jak w *Cosi fan tutte* i *Weselu Figara* centralnym rekwizytem uczynił łózko, a *Don Giovanniego* potraktował jako komedię erotyczną. stroje i rekwizyty sugerowały, iż może ona rozgrywać się współcześnie. Kolejne ofiary wjeżdżały, co prawda, na scenę w łózkach sugerujących pozycję społeczną ich właścicielek, ale Hanuszkiewicz dowodził, że seks to najradośniejsze zajęcie, któremu oddają się wszyscy. Całość była typową dla tego twórcy mieszaniną różnorodnych pomysłów: od Polki w krakowskim stroju wbiegającej w arii katalogowej Leporella, po huśtawki, które Adam Hanuszkiewicz chętnie zawieszał w wielu swoich spektaklach.

Jaki zaś będzie *Don Giovanni* w Łodzi w 2015 roku? Przekonamy się, gdy tylko kurtyna pojedzie w góre... ■

łudu moralnego, przybywał w towarzystwie posępnych zjaw. I choć potem okazywało się, że Don Giovanni nie umarł, lecz żyje nadal w świecie erotycznych zabaw, którym oddają się wszyscy, widz czuł przez moment boską ingerencję.

Na przeciwnym biegunie należałoby umieścić wspomnianą inscenację Mariusza Trelińskiego, w której Komandor obniósł półnagie, starcze ciało, będąc zwiastunem losu, który czeka Don Giovanniego. U Krzysztofa Warlikowskiego w brukselskiej *La Monnaie* Don Giovanni, szukając kolację dla gościa, palcami ugniatał kawał krwistego mięsa na długim stole, rozjaśnionym z góry ostrym światłem, niczym w proscenium. Na tym stole umierał bohater Mozarta. Wspomnieć jeszcze warto o ciekawym pomyśle Roberta Carsena w *La Scali*, gdzie Komandor ubrany w czarny smoking pojawiał się na widowni w królewskiej loży. Była w tym chęć ujęcia całej historii w teatralny nawias, by widz sam wyciągnął wnioski z tego, co obejrzał.

Jacek Marczyński – dziennikarz i publicysta, recenzent muzyczny, operowy i baletowy dziennika „Rzeczpospolita”. Był redaktorem naczelnym kwartalnika „Scena operowa”, sekretarzem artystycznym

Teatru Narodowego. Jest autorem Przewodnika operowego (2011) oraz innych publikacji książkowych: Alain Bernard, wieczny idealista, O czym śpiewa Wrocław, Dziennik Wacława Niżyńskiego (współpracowanie), Dziesięciu tańczących facetów o balecie XX wieku, a także współautorem publikacji Polskie symbole. Stalym współpracownikiem TVP Kultura, publikuje w miesięczniku „Teatr” i w „Ruchu Muzycznym”.

Gdyby jakiś inny kompozytor
chciał z Mozartem rywalizować,
to nie pozostałoby mu nic innego,
jak skomponować tego samego

„Don Juana”

na nowo
...

Dorota Kozinska

UPADŁY ANIOŁ

Chodzimy po ulicach miast, których zabudowa nawarstwiała się nieraz przez tysiące lat i protestujemy gromko przeciwko próbom „innowacyjnej” konserwacji zabytków. Podziwiamy płotna dawnych mistrzów i dajemy upust oburzeniu, czytając w prasie o pewnym łamadze, który potknął się w muzeum i niechcący uszkodził obraz Paola Porpory. Czytamy oryginalne teksty Kochanowskiego, Krasickiego albo Mickiewicza,

...to w gruncie rzeczy prostak i łajdak,
urodzony oportunistą,
który wykorzysta każdą nadarzającą się
sposobność, **by sobie dogodzić.**

zmieniając w nich najwyżej ortografię. Nawet muzykę, ponoć najbardziej abstrakcyjną ze sztuk, traktujemy w kategoriach artystycznego świadectwa epoki, przykładając coraz większą wagę do zachowania bądź rekonstrukcji pierwotnego stylu wykonawczego. Wyjątkiem jest

teatr, który coraz częściej rozwija się i nabiera ciała niczym antagonistyczny pasożyt, czerpiąc mniemane korzyści z wymuszonego współżycia z innym organizmem – w tym przypadku oryginalnym tekstem sztuki bądź tekstem słowno-muzycznym opery – i wyorzadzając mu niepowetowane szkody, aż po semantyczną śmierć pod zwalami nawarstwiających się nowych znaczeń.

Wbrew pozorom nie chodzi o wyszydzany postulat ubierania Szekspirowskiego Hamleta w rajtuzy i koszulę z nakrochmaloną kryzą. Chodzi o poszukiwanie dramatycznego sedna dzieła, o umiejętność odczytania zawartych w nim kodów, które nawet w obrębie jednej kultury podlegają nieustannym metamorfozom, zmieniają pierwotny wydźwięk bądź tracą go całkiem. Dobrym przykładem są dwa toposy literackie Złotego Wieku literatury hiszpańskiej: motyw Don Kichota, świętego prostaczka i bohaterkiego marzyciela, oraz motyw Don Juana – nieoprawnego uwodziciela, przede

wszystkim jednak buntownika, szydzącego z wyroków nieba i występującego przeciwko obowiązującym normom społecznym. O ile pierwszy rozwija się w najlepsze, o tyle drugi przebył długą drogę od redefinicji etosu rycerskiego i filozoficznej krytyki moralności aż po egzystencjalną refleksję nad absurdem ludzkiego istnienia, po czym się wyczerpał. Wszelkie próby osadzenia Don Juana we współczesnym kontekście kończą się nieuchronnie spłaszczeniem tej demonicznej postaci: z budzącego podziw i grozę rebelianta zostaje wyniszczony obsesją erotoman lub żałosny skandalista, czasem jedno i drugie, ale nawet wówczas mamy do czynienia z bohaterem godnym politowania, z bierną ofiarą systemu, próbującą w jego ramach zaspokoić własne plugawie potrzeby. Nie ma już Don Juanów działających bezinteresownie w imieniu wyższego Dobra lub Zła. Dlaczego? Cóż się tymczasem wydarzyło? Jak na tej osi wydarzeń plasuje się postać Don Giovanniego z opery Mozarta?

Wygląda na to, że Don Juan – w przeciwnieństwie do Don Kichota – nie jest bohaterem uniwersalnym. To swoiste zwierciadło czasu minionego, pewnych wartości, które już w XVII-wiecznej Hiszpanii popadły w głęboki i brzemienny w skutkach kryzys, później zaś uległy całkowitemu rozmyciu. Młody szlachcic z *El Burlador de Sevilla y convidado de piedra* Tirsa de Moliny, pierwszej historii Don Juana obiegowej w kształcie literacki, postępuje w myśl dewizy „Tan largo me lo fiás” (w luźnym tłumaczeniu „Śmierć jeszcze daleko przede mną”). Bez wątpienia jest rozpustnikiem, nie ma w nim jednak szatańskiego magnetyzmu, nie ma uroku, któremu się żaden i żadna nie oprze. To w gruncie rzeczy prostak i łajdak, urodzony oportunist, który wykorzysta każdą nadarzającą się sposobność, by sobie dogodzić. I za

to poniesie zasłużoną karę w finale. Pod tym względem całkiem mu blisko do figur z nowoczesnych odczytań tego toposu – bo sztuka Moliny jest dość jednowymiarowa, pod względem literackim przeciętna (niektórzy badacze sugerują nawet, że nie wyszła spod jego pióra) i zasługuje na wzmiankę wyłącznie jako pierwotzór dalszych artystycznych metamorfoz Don Juana.

Te zaś – od anonimowego *Il convitato di pietra*, gdzie po raz pierwszy pojawia się motyw katalogu miłosnych podbojów szlachcica, aż po niezählone przeróbki w stylu *comedia dell'arte*, w których element komiczny zdecydowanie przeważał nad tragicznym, i które często kończyły się wymuszonym *happyendem* – prowadzą między innymi do arcydzieła Moliera, komedii *Dom Juan ou le Festin de pierre*, w której sewilczyk zaczyna wreszcie nabierać rumieńców jako postać dramatyczna. Z odpychającego, prostackiego oportunisty przeistacza się w mężczyznę błyskotliwie intelligentnego, obdarzonego zgryźliwym poczuciem humoru, autentycznego kobieciarza, który dokonuje miłosnych podbojów z nieklamaną rozkoszą, a nie z myślą o spodziewanych korzyściach. Jest zepsuty do szpiku kości, ale nie podły. Mimo, że intriga chwilami jest grubymi nićmi sztyta, to właśnie w komedii Moliera dajemy się po raz pierwszy „uwieść” tej postaci, brniemy z nią na manowce konwenansu i moralności, z których sprowadzi nas dopiero raptowny finał z posagiem Komandora w roli swoistej Nemezis.

Rys prawdziwie demoniczny Don Juan zyskuje dopiero w *The Libertine*, sztuce angielskiego dramatopisarza Thomasa Shadwella, zajadłego moralisty i pamiętnego adwersarza Johna Drydena. Jego rozpustnik jest już diabłem wcielonym: gwałcicielem, ojcobójcą i złodziejem, bluźnierą i przewrotnym w swych refleksjach filozofem. W tym przerysowanym pod każdym wzgledem dramacie po raz pierwszy pojawia się motyw rozpustnika jako figury nieuprawnionej wolności: człowieka, który w dążeniu do swobody własnej odrzuca wszelkie normy, a co gorsza potrafi zrównalizować każdy swój postępek. Oto Don John jako zwierciadło burzliwej epoki rządów Karola II Stuarta, podobnie jak Molierowski Dom Juan okazał się metaforą gwałtownego kryzysu wartości w czasach panowania Ludwika XIV.

...w komedii Moliera
dajemy się po raz pierwszy
«uwieść» tej postaci,
brniemy z nią na manowce
konwenansu i moralności

bez Mozartowskiego
„Don Giovanniego”,
mit zwodziciela z Sewilli
osunąłby się w banał...

Na tle tych dwóch spektakularnych metamorfoz toposu Don Juana libretto Lorenza da Pontego może się wydać sztampowym nawiązaniem do opowieści Tirsa de Moliny.

Opera Mozarta jest w gruncie

rzeczy modelowym przykładem XVIII-wiecznej opery buffa w stylu włoskim, określonej też synonimicznym terminem „dramma giocoso”, wywodzącej się w prostej linii z tradycji *commedia dell’arte*. Da Ponte postużył się materiałem wyjściowym w postaci libretta Giovanniego Bertatiego do opery Giuseppe Gazzanigi *Don Giovanni Tenorio, o sia Il convitato di pietra*, która miała swoją prapremierę w Wenecji zaledwie osiem miesięcy przed pierwszym wystawieniem Mozartowskiego arcydzieła w Pradze. Przed zbyt pochopną oceną *Don Giovanniego* Mozarta w kategoriach błażej opowiastki o ukarany rozpusztniku przestrzega jednak ciężar gatunkowy samej muzyki. To, czego „nie ma” w librecie, obieka się w ciało już w dramatycznej uwerturze, potem w duecie Anny i Don Ottavia „Che giuramento, o Dei!”, w pełnym rozterki wyznaniu Donny Elwiry „In quasi eccessi”, wreszcie w mrożącym krew w żyłach „Che gelo è questo mai?”, kiedy tracący grunt pod nogami Don Giovanni przyjmuje zaproszenie Komandora. Jeśli nawet Da Ponte nie zdołał odmalować w słowach portretu Wielkiego Buntownika, uczynił to za niego kompozytor. To Don Giovanni z epoki, w której obraz człowieka stworzonego na Boże podobieństwo zaczął konkurować z oświeceniom wizją niepojętej ludzkiej maszyny biologicznej, człowiekiem jako stworzeniem łączącym cechy zwierzęce z doskonałością istot nie z tego świata, zawieszonym w pół drogi między niebem a piekiem, wiecznym potępieniem a najwyższym zbawieniem. Zgodne z konwencją, pogodne zakończenie opery nie wymaga z pamięci słuchacza dramatycznej sceny upadku Don Giovanniego w głąb ognia piekielnych. Zostawi go raczej w poczuciu, że gdy bluźnierca odzyska siły, piekło wypluje go z powrotem – przerażone potęgą jego wewnętrznej wolności, której nie sprostał sam Szatan.

Bez Mozartowskiego *Don Giovanniego* mit zwodziciela z Sewilli osunąłby się w banal. Nie powstałby *Gosć kamienny* Puszkina, Baudelaire nie napisałby swego *Don Juana w piekle*, nie dostałibyśmy *Don Juana* Byrona. Do wątku demonicznego burzyciela nie wróciłby ani E.T.A. Hoffmann, ani Kierkegaard, ani Albert Camus. Całej historii nie opowiedziałby od nowa Herbert Rosendorfer w *Budowniczym ruin*. Przypowieść o kryzysie wiary, rycerskiego honoru i minionej porządku społecznego jest poniekąd bytem zamkniętym. Nie przyjmie w siebie nowych znaczeń, nie da się nagiąć do obecnej rzeczywistości bez szkody dla tego, co w niej najistotniejsze. Ma jednak w sobie tak nieprawdopodobną siłę, że można do niej wracać w nieskończoność. Podobnie, jak w nieskończoność można się zagłębiać w zaułki średniowiecznego Paryża, kontemplować Zaślubiny Arnolfinich van Eycka w londyńskiej National Gallery i tropić średniówkę w wersach Beniowskiego. ■

Dorota Kozińska – łatynistka, tłumaczka, krytyk muzyczny i operowy. Wieloletnia redaktorka „Ruchu Muzycznego”, wykładowczyni historii muzyki na studiach podyplomowych w Instytucie Badań Literackich PAN, współpracownica Programu Drugiego PR, „Teatru”, „Tygodnika Powszechnego” i „Zeszytów Literackich”, stała felietonistka „Muzyki w Mieście”, autorka i uczestniczka wielu audycji radiowych, m.in. jako sędzia Trybunału Płyтовego Dwójki. Prowadzi blog „Upiór w operze”, poświęcony zagadnieniom sztuki wokalnej i teatru operowego.

Jan Łukasiewicz, Andrzej Malinowski,
Danuta Dudzińska-Wieczorek, Dariusz Pietrzykowski
Don Giovanni, czyli rozweselik ukarany,
insc. i reż. Adam Hanuszkiwicz
Teatr Wielki w Łodzi, 1998
fot. Chwałisław Zieliński

Włodzimierz Zalewski (w środku)
Don Giovanni, czyli rozweselik ukarany,
insc. i reż. Adam Hanuszkiwicz
Teatr Wielki w Łodzi, 1998
fot. Chwałisław Zieliński

Jego namiętność
pobudza namiętność innych,
odbija się echem we wszystkim
i przenika wszystko:
powagę Komandora, gniew Claviry,
nienawiść Anny, stateczność Ottavia,
lęk Zerliny, urazę Masetta,
konsternację Leporella.

Dorota Wójcik, Zbigniew Macias
Don Giovanni, czyli rozweselik ukarany,
insc. i reż. Adam Hanuszkiwicz
Teatr Wielki w Łodzi, 1998
fot. Chwałisław Zieliński

WOJCIECH RODEK

Absolwent dyrygentury w klasie prof. Marka Pijarowskiego w Akademii Muzycznej we Wrocławiu (2003). Ukończył również Filologię Słowiańską na Uniwersytecie Wrocławskim oraz Instytut Języka Rosyjskiego im. A. Puszkina w Moskwie. W 2005 roku wygrał konkurs na stanowisko asystenta Antoniego Wita w Filharmonii Narodowej w Warszawie, gdzie pracował w latach 2005-2007. Prowadzi klasę dyrygentury w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Posiada tytuł doktora sztuki. Jest laureatem II nagrody na III Przeglądzie Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymostku (2002). W 2011 roku został wyróżniony Teatralną Nagrodą Muzyczną im. Jana Kiepury w kategorii Najlepszy Dyrygent. W 2015 roku odznaczony medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Od 2010 roku związany był z Filharmonią Lubelską (dyrektor artystyczny, I dyrygent) i Gliwickim Teatrem Muzycznym

(kierownik muzyczny, dyrygent). W 2014 roku został dyrektorem artystycznym Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze. We wrześniu 2015 roku Wojciech Rodek został zastępcą dyrektora ds. artystycznych Teatru Wielkiego w Łodzi. Dyrygował wieloma zespołami symfonicznymi, m.in. Orkiestrą Filharmonii Narodowej w Warszawie, Orkiestrą „Sinfonia Varsovia”, Narodową Orkiestrą Polskiego Radia w Katowicach, Polską Orkiestrą Radiową, Orkiestrą „Sinfonia Iuventus”, niemal wszystkimi orkiestrami filharmonicznymi w Polsce, licznymi zespołami kameralnymi. Stale współpracuje z Ankara Presidential Symphony Orchestra, Antalya State Symphony Orchestra, Bursa Regional Symphony Orchestra, Izmir State Symphony Orchestra, European Johann Strauss Orchestra, INSO-Lviv, Lviv Philharmonic Orchestra.

Przygotowywał premiery w Theatre Montansier w Wersalu (*Apollo i Hiacynt* W.A. Mozarta), Teatrze Muzycznym „Capitol” we Wrocławiu (*My Fair Lady* F. Loewego), dla festiwalu Wratislavia Cantans (*Mały kominiarczyk* B. Brittena), Gliwickiego Teatru Muzycznego (*Wesoła wdówka* F. Léhara, *Noc w Wenecji* J. Straussa, *Dźwięki muzyki* R. Rodgersa, *Rodzina Adamów* A. Lippy – Teatralna Nagroda im. J. Kiepury 2015 za najlepszy spektakl), w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej (*Oresteja* A. Zubel). Od 2002 roku gości regularnie z zespołem „Opera Polska” w najważniejszych salach koncertowych Europy i Chin. Brał udział w renomowanych festiwalach, w tym Wratislavia Cantans, Xanten Sommerfestspiele, „Wirtuozi” we Lwowie. Od 2013 roku prowadzi orkiestrę Międzynarodowych Kursów Muzycznych w Łanicu, a od 2014 roku dyryguje w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

W swoim dorobku posiada ogromną ilość nagrań muzyki symfonicznej, filmowej i rozrywkowej. Nagranie VII symfonii Angela Illaramendi zdobyło prestiżowe wyróżnienie hiszpańskiego czasopisma „Compact CD” jako najlepsze nagranie muzyki hiszpańskiej roku 2009. Nagranie to zostało wykorzystane również jako ścieżka dźwiękowa do filmu *La Buena Nueva* w reżyserii Heleny Taberna i uzyskało nagrodę XIV Festiwalu Filmowego w Tuluzie.

MARIA SARTOVA

Absolwentka Akademii Muzycznej w Warszawie, jedna z ostatnich uczennic prof. Ady Sari, kontynuowała studia wokalne z Giną Cignią w Mediolanie, z Camillem Mauranem w Paryżu i w Aachen z Rudolfem Bautzem. Po debiucie w Operze Wrocławskiej i w Teatrze Wielkim w Warszawie, karierę wokalną związała ze scenami europejskimi, śpiewając główne partie operowe na scenach muzycznych we Francji, Niemczech, Szwajcarii, Włoszech oraz w Izraelu i Stanach Zjednoczonych. Szczególne uznanie zdobyła interpretacją partii Tatiany w *Eugeniuszu Onieginie* Piotra Czajkowskiego. Dla Radia France dokonała licznych nagrań muzyki kameralnej i operowej z towarzyszeniem Orchestre National i Orchestre Philharmonique.

Spotkanie i współpraca w Paryżu z Bronisławem Horowiczem, uczniem Leona Schillera, wybitnym reżyserem operowym stała się początkiem zmian w jej życiu artystycznym. Realizuje dla telewizji polskiej i francuskiej filmy dokumentalne poświęcone wybitnym postaciom polskiego i francuskiego życia kulturalnego, z udziałem wybitnych aktorów takich jak Leslie Caron, Andrzej Seweryn, Maria Laborit, Alexandra Stewart.

Od roku 2002 współpracuje jako reżyser z teatrami operowymi i muzycznymi. Od tego czasu zrealizowała już kilkanaście oper i musicali, m.in. *Poławiacze perel* G. Bizeta i *Norma* V. Belliniego (2002) oraz *Wolny strzelec* C.M. von Webera (2006) w Teatrze Wielkim w Poznaniu, *Bal maskowy* G. Verdiego (2002) i *Księżniczka czardasza* E. Kálmána (2003) w Operze na Zamku w Szczecinie, musical *Hello Dolly* J. Hermana w Teatrze Muzycznym w Gliwicach (2004) i Teatrze Muzycznym w Poznaniu (2015). W gliwickim teatrze przygotowała jeszcze musical H. Warrena *42nd Street* (2005), za który otrzymała Złotą Maskę za najlepszy spektakl teatralny roku, *Ragtime* (2007) S. Flaherty'ego, operetkę *Wesoła wdówka* F. Léhara (2011) oraz *Dźwięki muzyki* R. Rodgersa. W kwietniu 2009 roku zespół Gliwickiego Teatru Muzycznego otrzymał nagrodę za pracę zespołową i inscenację za *Ragtime* w reżyserii Marii Sartowej podczas II Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Muzycznych w Gdyni.

Z ważniejszych jej prac reżyserskich, zrealizowanych za granicą, należy wymienić *Lirę Orfeusza* w Théâtre Musical Marsoulan w Paryżu (2010), spektakl muzyczny *Sceny z życia bohemy* (2011), *Siedem grzechów głównych* K. Weilla (2013) i spektakl *Kobiety Mozarta* (2014) w L'Auditorium Créteil, *Chant d'amour et d'extase. Karol Szymanowski w wielokulturowych dialogach* (2011) – spektakl zrealizowany w ramach Prezydencji Polski w Unii Europejskiej w L'Oratoire du Louvre w Paryżu.

DIANA MARSZAŁEK

Scenografka teatralna i filmowa. W swoim dorobku ma blisko 40 realizacji scenograficznych i kostiumograficznych w najważniejszych polskich teatrach dramatycznych, operowych i muzycznych. W bydgoskiej Operze Nova tworzyła przestrzeń sceniczną do autorskiego baletu Roberta Bondy *Zniewolony umysł* na podstawie tekstu Czesława Miłosza z muzyką Philipa Glassa i Wojciecha Kilara; na tej scenie zrealizowała także – wraz z reżyserką Natalią Babińską – scenografię do *Rigoletta* Giuseppe Verdiego, natomiast we współpracy z Julią Skrzyniecką stworzyła scenografię do *Halki* Stanisława Moniuszki, przygotowanej specjalnie na jubileuszowy XX Bydgoski Festiwal Operowy. Z Julią Skrzyniecką przygotowała także dekoracje i kostiumy do baletu *Persona* Roberta Bondy w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. Dla Teatru Wielkiego w Łodzi stwo-

rzyła w 2014 roku scenografię do nagrodzonej Złotą Maską opery *Cyrulik sewilski* Gioachino Rossiniego.

Swoje projekty realizowała ponadto w Teatrze Wielkim w Poznaniu (*La serva padrona* G.B. Perogolesiego), Teatrze Polskim w Warszawie (*Dżuma* A. Camus), Teatrze Ateneum w Warszawie (*Odejścia* V. Havla), Teatrze Muzycznym w Gdyni (*Piękna i Bestia* A. Menkena), a także w warszawskich teatrach: Powszechnym, Polskim, Ateneum i Polonia, Teatrze Polskim i Współczesnym we Wrocławiu, Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. W Litewskim Narodowym Teatrze Opery i Baletu w Wilnie wraz z Julią Skrzyniecką stworzyła scenografię do *Čiurlionisa* Giedriusa Kuprevičiusa, a w mińskim Centrum Sztuk Wizualnych i Performatywnych scenografię do spektaklu *Amazonia* Michała Walczaka. Pracowała także przy takich produkcjach filmowych jak *Katyń* oraz *Felix, Net i Nika*.

MARTYNA KANDER

Absolwentka Wydziału Scenografii w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Accademia di Belle Arti w Wenecji. Jako autorka dekoracji i kostiumów zrealizowała m.in. spektakle *Hrabina Marica Imre Kálmána* (Opera na Zamku w Szczecinie) i *Rigoletto Giuseppe Verdiego* (Opera Nova w Bydgoszczy) w reżyserii Natalii Babińskiej; *Romeo i Julia Williama Szekspira* i *Sebastian X Lара Noréna* w reżyserii Grażyny Kani (Teatr Powszechny w Warszawie); *Joanna Szalona: Królowa Jolanty Janiczak i Otello Szekspira* (Teatr Miejski im. Witolda Gombrowicza w Gdyni); *Aksamitny królik Margery Williams* (Teatr Guliwer), *Księzycowy Pierrot, Agrippina, Pigmalion* w reżyserii Natalii Kozłowskiej czy *Romeo i Julia* (Teatr im. Juliusza Słowackiego) w reżyserii M. Hyncara.

Jej prace pokazywane były m.in. w National Centre for the Performing Arts w Pekinie i w Muzeum Bakhrushina w Moskwie. Dwukrotnie została wyróżniona stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia artystyczne. Pracuje jako asystentka w Pracowni Projektowania Kostiumu na Wydziale Scenografii ASP w Warszawie.

JAKUB LEWANDOWSKI

Stypendysta Centre National Choreographique Mathilde Monnier de Montpellier we Francji. Absolwent Pedagogiki Artystycznej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Pedagogiki Tańca na Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

W latach 2004-2010 solista w zespole baletowym Teatru Rozrywki w Chorzowie. Obecnie artysta niezależny, współpracujący z różnymi teatrami w Polsce.

Jest autorem choreografii m.in. do spektakli: *Adonis ma gości* Freda Apkego i *Our House* Tima Firtha w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, *Hotel Nowy Świat* Justyny Tomskiej, *Amadeus* Petera Shaffera i *Zorba Josepha Steina*, Freda Ebba i Johna Kandera w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej, *Wizyta starszej pani* Friedricha Dürrenmatta i *Ożenek* Nikołaja Gogola w Teatrze Śląskim im. S. Wyspiańskiego w Katowicach,

Bulwar zdradzonych marzeń i *Wakacje Don Źuana* w Teatrze Muzycznym w Gliwicach, *Klimakterium 2, czyli menopauzy szal* w warszawskim Teatrze Capitol. Stworzył także choreografię do spektakli operowych *Cyrulik sewiński* Gioachino Rossiniego, zrealizowanego w Teatrze Wielkim w Łodzi i *Rigoletto* Giuseppe Verdiego w Operze Nova w Bydgoszczy oraz do musicalu *My Fair Lady* Fredericka Loewego wystawionego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

W roku 2010 uhonorowany został przez Marszałka Województwa Śląskiego Nagrodą Artystyczną dla Młodych Twórców. W roku 2011 został laureatem Stypendium Artystycznego w Dziedzinie Kultury Województwa Śląskiego. Był trzykrotnie nominowany do Nagrody Artystycznej Złota Maska, którą otrzymał w roku 2011 za choreografię do spektaklu *Hotel Nowy Świat*. Natomiast w roku 2015 spektakl *Cyrulik sewiński* w Teatrze Wielkim, do którego stworzył choreografię, otrzymał nagrodę Złota Maska za najlepszy spektakl roku.

DAWID JARZĄB

WYKŁAD: "Dyrygentura i dyrygent"

Studiował dyrygenturę symfoniczną w klasie prof. Marka Pijarowskiego na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji, Teorii Muzyki i Muzykoterapii Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Kształcił się również pod kierunkiem prof. Alana Urbanka na Wydziale Edukacji Muzycznej na specjalności: chóralistyka. Edukację uzupełnia, biorąc udział w licznych kursach z dziedziny dyrygentury, chóralistyki i prowadzenia zespołów, m.in. w Mistrzowskich Kursach Dyrygenckich prowadzonych przez Tadeusza Strugałę oraz Gabriela Chmurę.

Przez wiele lat jako śpiewak związany był z chórem Filharmonii Wrocławskiej, który w późniejszym okresie już jako korepetytor przygotowywał do projektów *a cappella* i wokalno-instrumentalnych. W 2013 został korepetytorem w Polskim Narodowym Chórze Młodzieżowym, a rok później pełnił tam funkcję dyrygenta-asystenta.

Na profesjonalnej scenie zadebiutował w 2014 roku. Jako dyrygent współpracował z Chórem Filharmonii Wrocławskiej, Wrocławską Orkiestrą Kameralną Leopoldinum, Orkiestrą Filharmonii Szczecinek, Orkiestrą Filharmonii Świętokrzyskiej, a także Akademicką Orkiestrą Symfoniczną oraz Orkiestrą Kameralną Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

Jest laureatem I nagrody na I Ogólnopolskim Konkursie Dyrygenckim im. Adama Kopcińskiego we Wrocławiu (2013), a także III nagrody oraz nagrody specjalnej za najlepszą interpretację utworu Claudia Monteverdiego na Międzynarodowym Konkursie Dyrygentury Chóralnej *W stronę Polifonii* (2014). Jest stypendystą Prezydenta Miasta Wrocławia.

Od września 2015 pełni funkcję kierownika chóru Teatru Wielkiego w Łodzi.

SOLIŚCI TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI
SOLOISTS OF THE GRAND THEATRE IN LODZ

sopranы sopranos

Monika Cichocka
Aleksandra Novina-Chacińska
Anna Wiśniewska-Schoppa
Joanna Woś
Dorota Wójcik
Patrycja Krzeszowska
Joanna Moskowicz *
Katarzyna Hołyś *
Marta Wyłomańska *
Agnieszka Adamczak *
Agnieszka Sokolnicka *
Małgorzata Borowik *
Wioletta Chodowicz *
Sylwia Maszewska *
Maria Rozynek *
Astrid Weber *
Maria Brojek *

mezzosopranы mezzosopranos

Bernadetta Grabias
Agnieszka Makówka
Olga Maroszek
Elwira Janasik *
Monika Korybalska *
Jolanta Gzella *
Elżbieta Wróblewska *
Małgorzata Walewska *
Helena Zubanovich *
Anna Lubańska *

tenory tenors

Krzysztof Marciński
Dominik Sutowicz
Tomasz Jedz *
Aleksander Zuchowicz *
Karol Bochański *
Łukasz Załęski *
Rafał Bartmiński *
Tomasz Kuk *
Dawid Kwieciński *
Ivan Momirov *
Clemens Bieber *
Sang-Jun Lee *
Pavlo Tolstoy *
Sylwester Smulczyński *
Ryszard Adamus *

barytony baritones

Andrzej Kostrzewski
Zenon Kowalski
Łukasz Motkowicz
Przemysław Rezner
Adam Szerszeń *
Bartłomiej Misiuda *
Stanislav Kuflyuk *
Jukka Rasilainen *
Tomasz Konieczny *
Tomasz Rak *
Mikołaj Zalasiński *
Stanisław Kierner *
Józef Mituta *

basy basses

Patryk Rymanowski
Grzegorz Szostak
Robert Ulatowski
Eryk Rymanowski *
Piotr Nowacki *
Tomasz Konieczny *
Eugeniusz Nizioł *

pianiści korepetytorzy répétiteurs

Tetyana Dranchuk
Taras Hlushko
Ewa Szpakowska
Nadieżda Pawlak *
Larisa Czaban *
Justyna Skoczek *
Anna Dukszto *

inspicjenci stage managers

Anna Krzemińska, Andrzej Kowalik,
Zbigniew Pawełczyk

* współpraca

CHÓR TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI
CHOIR OF THE GRAND THEATRE
IN LODZ

sopranы sopranos

Anna Bacciarelli
Agnieszka Bialek
Magdalena Cierzniewska
Maria Gorlach
Karolina Jagoda
Dagny Konopacka
Agnieszka Lechocińska
Katarzyna Nowacka
Sylwia Nowicka
Beata Olszewska
Aldona Orzeł-Sztabińska
Irena Pietrzak
Katarzyna Pisarek
Maria Stuczyńska
Bogna Szymbańska
Dorota Szymczak-Drygas
Anna Terlecka-Kierner
Agnieszka Wasilewska-Stefańska
Jadwiga Wiktorska-Zajęc
Dorota Woźniak
Maria Brojek *

alty altos

Agorica Basiuras
Anna Dylikowska-Dobiec
Ewelina Hrycak
Teresa Kmiecik-Biernacka
Dominika Kobalczyk
Anna Kobylańska-Przybyła
Katarzyna Kuźnick
Justyna Ozdowska
Paulina Pomykała
Jolanta Sitek
Joanna Skoblewska
Anna Szymbańska
Joanna Śmiałkowska
Otylia Świderska
Izabela Wesołowska
Agnieszka Witkowska
Marzena Zarzycka

tenory tenors

Michał Jan Barański
Mariusz Budkowski
Marcin Ciechowicz
Przemysław Cierzniewski
Krzysztof Dytthus
Szymon Figurski
Wojciech Kryger

Artur Mleko
Grzegorz Siwiński
Cezary Socha
Wojciech Strzelecki
Marek Twardowski

basy basses

Michał Barański
Zbigniew Gawroński
Romuald Kisielewski
Grzegorz Kujawiak
Zbigniew Kuźnick
Krzysztof Pilch
Wiesław Rudnicki
Andrzej Staniewski
Adam Suwald
Jakub Telinga
Witold Tomczyk

kierownik chóru chorus master

Dawid Jarząb
inspektor chóru choir supervisor
Krzysztof Dytthus
korepetytor chóru répétiteur
Zbigniew Rymarczyk

* współpraca

BALET TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI
BALLET COMPANY OF THE GRAND
THEATRE IN LODZ

I soliści principals

Monika Maciejewska-Potockas
Gintautas Potockas
Piotr Ratajewski

soliści soloists

Valentyna Batrak
Ekaterina Kitaeva-Muško
Julia Sadowska
Witold Biegański
Nazar Botsiy
Wojciech Domagała
Jan Łukasiewicz
Krzysztof Pabjańczyk

koryfeje coryphées

Agnieszka Białous
Aleksandra Gryś
Ewa Kowalska-Brodek

Aneta Kosmowska
Minori Nakayama
Anna Pruszyńska-Galvany
Yuki Itaya
Tomu Kawai
Wiktor Krakowiak-Chu
Dominik Senator
Kirill Shcherban
Ryo Takaya

zespoł baletowy corps de ballet

Alicja Bajorek
Izabela Barbacka
Lydie Boutfeux
Caroline Bulst
Claudia Elvetica
Karolina Jaremko
Lidia Kolbus
Laura Korolczuk
Kinga Łapińska
Małgorzata Molnińska
Riho Okuno
Sakurako Onodera
Luna Otnin-Girard
Hannah Sofo
Bogumiła Sołek
Adrianna Stępień
Grzegorz Brożek
Jakub Józwik
Mateusz Kubiak
Dawid Kucharski
Yukihiro Minamizawa
Arthur Stashak
Koki Tachibana

kierownik baletu

director of the balet company
Dominik Muško
asystenci choreografa, pedagogzy
assistants choreographs, ballet
masters and mistresses
Lubov Bakhareva, Anna Lewandowska,
Uran Azymov
akompaniatorzy répétiteurs
Elżbieta Bruc, Małgorzata Piechnat *
koordynator baletu ballet coordinator
Jarosław Biernacki *
inspektor baletu ballet supervisor
Krzysztof Pabjańczyk
nadzór choreograficzny
choreograph supervisor
Dobrosława Gutek-Woźniak *

* współpraca

ORKIESTRA TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI
ORCHESTRA OF THE GRAND THEATRE
IN LODZ

I skrzypce 1st violins

Ludwika Tomaszewska-Klimek **
Iwona Tomaszewska
Andrzej Marchel
Ryszard Dutkowski
Marcin Budziarski
Henryka Nierychło
Marek Nowakowski
Bogdan Mazur
Paweł Załucki
Karolina Pacholczyk
Aleksandra Bartoszek
Weronika Pucka
Wiesława Ryczel *

II skrzypce 2nd violins

Hanna Drzwięcka-Borucka
Katarzyna Gałecka-Sprawka
Marta Jabłońska-Clapińska
Lech Gutowski
Beata Bugała
Ewa Walkiewicz
Ariadna Pacześniak
Patrycja Badowska
Katarzyna Korzycka
Dominika Wiśniewska
Jolanta Marcisz,
Andrzej Kowalczyk *

altówki violas

Maria Tomala
Kazimierz Mazur
Franciszek Nierychło
Katarzyna Piasecka-Filipiak
Jacek Rurak
Przemysław Florczak
Katarzyna Marchel
Justyna Łuczyńska
Adam Brakowski

wiolonczele cellos

Agnieszka Kołodziej **
Maciej Baran
Joanna Dzidowska

Marek Przybyła

Ewa Żeno
Hanna Mudza
Agata Kruk-Kasperek
Adam Czyszak

kontrabasy double basses

Michał Przeździecki
Mirosław Krupka
Sylwester Masłoń
Marcin Wajch
Michał Łuczak

harfy harps

Dorota Szyszkowska-Janiak
Joanna Tomala

flety flutes

Cezary Dynowski
Marzena Kowalczyk
Marta Durczewska-Grzywińska
Olga Leonkiewicz
Dyonizy Chrząstowski *

oboje oboes

Agata Piotrowska-Bartoszek
Krzysztof Siemiński
Justyna Herc-Pabisia
Monika Woźniak

klarnety clarinets

Piotr Maciejewski
Zuzanna Niedziela
Krzysztof Płoszyński
Mariusz Walkiewicz

fagoty bassoons

Andrzej Kalkandzis
Michał Łabecki
Beata Stremnicka

trąbki trumpets

Konrad Boniński
Mirosław Dudek
Tomasz Chrześcijanek
Adam Kowalczyk

waltonie french horns

Waldemar Szelągowski
Tomasz Sopur
Marta Dominiuk-Kwiatkowska
Zbigniew Monkiewicz
Zbigniew Galant *
Mieczysław Woźnica *

puzony trombones

Jacek Kasprzak
Waldemar Szubski ***
Dariusz Sprawka
Bartłomiej Kruszyński
Tomasz Jagoda

tuba tuba

Jacek Dzidowski

perkusja percussion

Sebastian Dworczak
Bożena Kozłowska
Magdalena Kowalczyk
Bogusława Stelmach
Jakub Jeziorkowski
Jan Pawlik

fortepian piano

Andrzej Zawadzki *

gitara guitar

Albin Brzeziński *

klawesyn harpsichord

Ewa Kruszyńska *

inspektor orkiestry

orchestra supervisor
Andrzej Marchel

* współpraca

** koncertmistrz

DYREKCJA MANAGEMENT

dyrektor naczelny general manager
Paweł Gabara

dyrektor artystyczny artistic director
Wojciech Rodek

zastępca dyrektora ds. administracyjnych
administrative director
Maciej Bargiełowski

zastępca dyrektora ds. produkcji
producing director
Krzysztof Bogusz

zastępca dyrektora ds. inwestycyjnych
investment director
Grzegorz Kruhy

główna księgowa chief accountant
Teresa Płonowska

konsultant programowy
programme and literary consultant
Michał J. Stankiewicz

kierownictwo administracyjne
administrative management

producent producer
Łukasz Mitka

z-ca kier. działu organizacji pracy artystycznej
artistic administration deputy manager
Rafał Domagała

kierownik biura obsługi widzów
ticket service manager
Elżbieta Kraska

z-ca kierownika działu literackiego
literary department deputy manager
Iwona Marchewka

kierownik działu produkcji przedstawień
production manager
Katarzyna Zbławska

z-ca kier. działu ds. produkcji kostiumów
costume production workshop deputy
manager
Marzena Szkobel

z-ca kier. działu ds. produkcji dekoracji
set production workshop deputy manager
Zygmunt Dziubiński

kierownik działu eksploatacji przedstawień
performance exploitation manager
Sylwester Borowski

główny specjalista ds. urządzeń sceny
chief officer in charge of stage devices
Marek Ziółkowski

kierownik impresariatu
artistic management department
Krystyna Filip

kierownik działu organizacji i kadra
human resources manager
Iwona Czubaszek

kierownik działu administracyjnego
administrative manager
Mariola Majda

kierownik działu zaopatrzenia i transportu
delivery & transport manager
Marian Brodowicz

kierownik działu zamówień publicznych
government procurement manager
Ewa Danielak

kierownik działu inwestycji
investment manager
Paweł Malinowski

główny specjalista ds. funduszy UE
fundraising
Małgorzata Kazimierska

kierownik działu eksploatacji
exploitation manager
Dominik Dudziński

główny specjalista ds. energetyki
chief officer in charge of energy industry
Jerzy Tomasiak

kierownik działu zakwaterowań
i ochrony mienia accommodation
& security department manager
Mariola Materka

zakładowa służba ratownicza
theatrical emergency services
Tomasz Lewandowski

kierownictwo techniczne
technical management

pracownia malarska paint workshop
Krzysztof Lisowski

pracownia perukařstwa i charakteryzacji
wig & make-up workshop
Dorota Szonert

pracownia krawiecka damska
female tailor workshop
Beata Adamiak

pracownia krawiecka męska
male tailor workshop
Ewa Rykowska

pracownia tapicerska upholsterer workshop
Zdzisław Kapituła

pracownia modystyczna i dodatków
do kostiumów milliner workshop
Anna Kołomańska

pracownia modelatorska
decorating workshop
Marzanna Machalska

pracownia szewska shoe workshop
Krzysztof Pacyniak

pracownia stolarska joinery workshop
Jacek Tomczyk

pracownia ślusarska iron works
Adam Urbaniak

główny brygadier brygady akustyków
elektro-acoustic foreman
Roman Kulesza

koordynator sceny technical stage manager
Jacek Wojciechowski

główny brygadier brygady napędów sceny
chief foreman of stage machines
Andrzej Maciejewski

główny brygadier brygady oświetlenia
sceny stage lighting foreman
Adam Trautz

główny brygadier w brygadzie mechaników
chief foreman of mechanists team
Tomasz Pira

garderobiane dressers
Anna Krawczyńska

*Praelerea censeo,
Mozart jest największym
twórcą wśród klasyków,
iż jego „Don Juan” zasługuje
na **pierwsze miejsce**
wśród wszystkich dzieł
klasycznych.*

Teatr Wielki w Łodzi

www.operalodz.com

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Zakup harfy, fortepianu i mikrofonów
bezprzewodowych dofinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Instytucja kultury
Samorządu Województwa Łódzkiego

KASA BILETOWA od poniedziałku do soboty: 12.00-19.00
niedziele i święta (w dniu przedstawień): 15.00-19.00
tel. 42 633 77 77

BIURO OBSŁUGI WIDZÓW od poniedziałku do piątku: 8.00-16.00
tel. 42 633 31 86, mail: widz@teatr-wielki.lodz.pl

Bilety do kupienia on-line na stronie www.operalodz.com,
www.bilety24.pl lub za pomocą aplikacji mobilnej
do pobrania ze strony www.Operalodz.com.

opracowanie i redakcja programu
Michał J. Stankiewicz

opracowanie graficzne, przygotowanie DTP
Blanka Tomaszewska / www.fenommedia.pl

wydawca
Teatr Wielki w Łodzi
pl. Dąbrowskiego, 90-249 Łódź

druk
Zakład poligraficzny Moś i Łuczak / mos.pl
ul. Piwna 1, 61-065 Poznań

oddano do druku: 13.11.2015

W programie wykorzystano cytaty z rozdziału
„Stadia erotyki bezpośredniej czyli erotyka
muzyczna” ze zbioru *Albo-albo* Sørena Kirkegaarda,
przel. Jarosław Iwaszkiewicz, Warszawa 1976.

Na okładce wykorzystano fragment plakatu do spektaklu
autorstwa Ryszarda Kai.

tłumaczenia tekstów s. 3 i 6
Krystyna Filip, Aleksandra Kula, Igor Trochanowski

zdjęcia realizatorów Joanna Miklaszewska

opracowanie angielskiej wersji streszczenia
Linda Cantoni

IL DISSOLUTO PUNITO OSSIA IL

ROZPUSTNIK UKARANY CZYLI

DON GIOVANNI

un'opera lirica in due atti

musica di **Wolfgang Amadeus Mozart**

libretto di **Lorenzo Da Ponte**

personaggi:

Don Giovanni

Leporello, servitore di Don Giovanni

Commendatore, il Signore di Siviglia e padre
di Donna Anna

Donna Anna, figlia del Commendatore e promessa
sposa di Don Ottavio

Don Ottavio, promesso sposo di Donna Anna

Donna Elvira, nobile dama di Burgos

Zerlina, contadina corteggiata da Don Giovanni

Masetto, promesso sposo di Zerlina

Contadini e Contadine, amici di Masetto e Zerlina

Servi, servitori e gendarmi di Donna Anna
e Don Ottavio

Suonatori di Don Giovanni

Demoni e Diavoli, entità infernali

opera w dwóch aktach

z muzyką **Wolfganga Amadeusa Mozarta**

libretto **Lorenzo Da Ponte**

tłumaczenie: Anna Makuracka

postaci:

Don Giovanni

Leporello, służący Don Giovanniego

Komandor, Pan Sewilli i ojciec Donny Anny

Donna Anna, córka Komandora i narzeczona Don Ottavia

Don Ottavio, narzeczony Donny Anny

Donna Elvira, dama z Burgos

Zerlina, wieśniaczka uwodzona przez Don Giovanniego

Masetto, narzeczony Zerliny

Wieśniacy i Wieśniaczki, przyjaciele Masetta i Zerliny

Służba i straże Donny Anny i Don Ottavia

Muzykanci Don Giovanniego

Diabły i Demony, istoty piekielne

atto I

[SCENA 1]

Giardino, da un lato il palazzo del Commendatore, al piede del quale stanno delle pance di pietra. Notte.

Leporello, con ferraiolo, passeggiava davanti alla casa di Donn'Anna; indi Don Giovanni e Donn'Anna ed in ultimo il Commendatore.

LEPORELLO

Notte e giorno faticar,
Per chi nulla sa gradir,
Piova e vento sopportar,
Mangiar male e mal dormir.
Voglio far il gentiluomo
E non voglio più servir...
Oh che caro galantuomo!
Vuol star dentro colla bella,
Ed io far la sentinella!
Ma mi par che venga gente;
Non mi voglio far sentir.
(si nasconde)

DONNA ANNA

(entra tenendo forte pel braccio Don Giovanni,
ed egli cercando sempre di celarsi)
Non sperar, se non m'uccidi,
Ch'io ti lasci fuggir mai!

DON GIOVANNI

Donna folle! Indarno gridi,
Chi son io tu non saprai!

LEPORELLO (avanzandosi)
Che tumulto! Oh ciel, che gridi!
Il padron in nuovi guai!...

DONNA ANNA

Gente!... Servi! Al traditore!...

DON GIOVANNI

Taci e trema al mio furore!

DONNA ANNA
Scellerato!

DON GIOVANNI
Sconsigliata!

akt I

[SCENA 1]

Ogród, z jednej strony pałac Komandora, przed którym stoją kamienne ławki. Noc.

Leporello okryty peleryną spaceruje przed domem Donny Anny, potem Don Giovanni i Donna Anna, na końcu Komandor.

LEPORELLO

Noc i dzień trudzić się dla kogoś,
Kto niczego nie umie docenić:
Znosić deszcz i wiatr,
Źle jeść i źle spać...
Chcę być panem
I nie chcę więcej służyć.
Jaki kochany dżentelmen!
Siedzi sobie w środku z jakąś ślicznotką,
A ja stoję na czatach!...
Ale zdaje mi się... że ktoś idzie...
Nie chcę, żeby mnie usłyszał.
(chowa się)

DONNA ANNA

(wchodzi trzymając mocno za ramię Don Giovanniego,
który stara się ukryć twarz)
Nie miej nadziei, nie pozwolę ci uciec.
Chyba że mnie zabijesz.

DON GIOVANNI

Szalona kobieto! Darmo krzyczysz;
Nie dowiesz się, kim jestem.

LEPORELLO (podchodzić)
Co za hała! Nieba, jakie krzyki!
Mój pan znów w tarapatach.

DONNA ANNA

Ludzie! Stużba! Łapać zdraję!

DON GIOVANNI

Milcz, drżyj przed mym gniewem.

DONNA ANNA
Łotr!

DON GIOVANNI
Szalona!

LEPORELLO (do siebie)
Daję słowo, ten rozpustnik
Doprowadzi mnie do zguby.

DONNA ANNA
Jak furia szalona
Będę cię ścigać.

DON GIOVANNI (do siebie)
Ta furia szalona
Pragnie mojej zguby.

KOMANDOR (nadbiegając)
Zostaw ją, niegodziwce!
(*Donna Anna, słysząc głos ojca,*
puszcza Don Giovanniego i wbiega do domu)
Walcz ze mną!

DON GIOVANNI
Odejdź, nie będę się zniżała
Do pojedyngu z tobą.

KOMANDOR
W taki sposób
Chcesz mi uciec?

LEPORELLO (do siebie)
Gdybym tylko
Mógł stąd odejść!

DON GIOVANNI
Nieszczęsny!

KOMANDOR
Walcz!

DON GIOVANNI
Nieszczęsny! Zostań,
Jeśli chcesz zginąć.
(*Walczą. Don Giovanni rani śmiertelnie Komandora*)

KOMANDOR
Ach... pomocy!... Jestem zgubiony...
Morderca... ranił mnie...
I... z drżącej piersi
Czuje... jak dusza... uchodzi.

DON GIOVANNI
Ach, już pada nieszczęsny...
Widzę, jak z drżącej piersi,
Utrudzona i konająca,
Dusza uchodzi.

LEPORELLO (fra sè)
Sta a veder che il malandrino
Mi farà precipitar!

DONNA ANNA
Come furia disperata
Ti saprò perseguitar!

DON GIOVANNI (fra sè)
Questa furia disperata
Mi vuol far precipitar!

COMMENDATORE (accorrendo)
Lasciala, indegno!
(*Donna Anna, udendo la voce del padre,*
lascia Don Giovanni ed entra in casa)
Battiti meco!

DON GIOVANNI
Va, non mi deigno
Di pugnar teco.

COMMENDATORE
Così pretendi
Da me fuggir?

LEPORELLO (fra sè)
Potessi almeno
Di qua partir!

DON GIOVANNI
Misero!

COMMENDATORE
Battiti!

DON GIOVANNI
Misero! Attendi,
Se vuoi morir!
(*Combattono. Don Giovanni ferisce mortalmente*
il Commendatore)

COMMENDATORE
Ah, soccorso!... Son tradito...
L'assassino... m'ha ferito...
E dal seno... palpitante
Sento... l'anima... partir...

DON GIOVANNI
Ah, già cade il sciagurato...
Affannosa e agonizzante,
Già dal seno palpitante
Veggo l'anima partir.

LEPORELLO

Qual misfatto! Qual eccesso!
Entro il sen, dallo spavento
Palpitare il cor mi sento!
Io non so che far, che dir.

(Il Commendatore muore)

[SCENA 2]

Don Giovanni, Leporello

DON GIOVANNI (sottovoce)
Leporello, ove sei?

LEPORELLO

Son qui, per mia disgrazia; e voi?

DON GIOVANNI

Son qui.

LEPORELLO

Chi è morto, voi o il vecchio?

DON GIOVANNI

Che domanda da bestia! Il vecchio.

LEPORELLO

Bravo!
Due imprese leggiadre:
Sforzar la figlia, ed ammazzar il padre.

DON GIOVANNI

L'ha voluto: suo danno.

LEPORELLO

Ma Donn'Anna
Cosa ha voluto?

DON GIOVANNI

Taci,
Non mi seccar! Vien meco,
Se non vuoi
(in atto di batterlo)
Qualche cosa ancor tu!

LEPORELLO

Non vo'nnulla, signor: non parlo più.
(partono)

LEPORELLO

Co za zbrodnia! Jaki występ!

Czuje, jak w piersi, z przerażenia
Wali mi serce.
Nie wiem, co robić, co mówić.

(Komandor umiera)

[SCENA 2]

Don Giovanni, Leporello

DON GIOVANNI (po cichu)
Leporello, gdzie jesteś?

LEPORELLO

Tutaj, na moje nieszczęście. A pan?

DON GIOVANNI

Tutaj.

LEPORELLO

Kto zginął, pan, czy starzec?

DON GIOVANNI

Co za głupie pytanie! Starzec.

LEPORELLO

Pięknie,
Dwa zgrabne posunięcia:
Uwieść córkę i zabić ojca.

DON GIOVANNI

Sam tego chciał, jego strata.

LEPORELLO

A Donna Anna,
Czego chciała?

DON GIOVANNI

Milcz,
Nie nudź mnie! Chodź ze mną,
Jeśli nie chcesz
(zamierzając się na niego)
Oberwać i ty!

LEPORELLO

Nie chcę, panie, już nic nie mówię.
(wychodzą)

[SCENA 3]

Don Ottavio, Donna Anna, służący z latarniami

DONNA ANNA (wchodzi, za nią Don Ottavio)

Ach, ojcu w niebezpieczeństwie
Na pomoc spieszmy.

DON OTTAVIO (trzymając w dłoni obnażoną szpadę)

Wszystką moją krew
Przeleję, jeśli trzeba.
Ale gdzie jest ten łotr?

DONNA ANNA

Tutaj... (spostrzega ciało)
Bogowie, jaki ponury obraz
Przedstawia się moim oczom!
Ojciec... mójojciec... mój drogiojciec...

DON OTTAVIO

Panie...

DONNA ANNA

Ach, morderca
Mi go zabił... Ta krew...
Ta rana... to oblicze...
Powleczone i okryte barwami śmierci...
On już nie oddycha... zimne ma członki...
Ojciec mój... drogi ojciec... ojciec ukochany...
Mdleję... umieram.
(mdleje)

DON OTTAVIO

Ach, przyjaciele, pomóżcie mojej milej!
Poszukajcie... przynieście...
Jakieś sole... jakieś wonie...
Ach, pospieszcie się...
(wychodzi dwóch służących)
Donna Anna... żono... przyjaciółko...
Ból straszliwy
Biedactwo zabija!

DONNA ANNA

Ach...
(słudzy wracają)

DON OTTAVIO

Wraca do przytomności...
Pomóżcie jej.

DONNA ANNA

Ojciec mój!

DON OTTAVIO

Ukryjcie, zabierzcie przed jej oczu

[SCENA 3]

Don Ottavio, Donna Anna e servi che portano diversi lumi

DONNA ANNA (entrando seguita da Don Ottavio)

Ah! del padre in periglio
In soccorso voliam.

DON OTTAVIO (con ferro ignudo in mano)

Tutto il mio sangue
Verserò se bisogna.
Ma dov'è il scellerato?

DONNA ANNA

In questo loco... (vede il cadavere)
Ma qual mai s'offre, o Dei,
Spettacolo funesto agli occhi miei!
Il padre!... padre mio!... mio caro padre!...

DON OTTAVIO

Signore...

DONNA ANNA

Ah, l'assassino
Mel trucidò... Quel sangue...
Quella piaga... quel volto,
Tinto e coperto dei color di morte...
Ei non respira più... fredde ha le membra...
Padre mio!... caro padre!... padre amato!...
Io manco... io moro.
(sviene)

DON OTTAVIO

Ah, soccorrete, amici, il mio tesoro!
Cercatemi, recatemi
Qualche odor... qualche spirto...
Ah! non tardate.
(partono due servi)
Donn'Anna!... sposa!... amica!...
Il duolo estremo
La meschinella uccide!

DONNA ANNA

Ahi!
(i servi ritornano)

DON OTTAVIO

Gia' rinviene...
Datele nuovi aiuti.

DONNA ANNA

Padre mio!

DON OTTAVIO

Celate, allontanate agli occhi suoi

Quell'oggetto d'orrore.
(il Commendatore vien trasportato)
Anima mia, consolati...
Fa' core!

DONNA ANNA (disperatamente)
Fuggi, crudele, fuggi!
Lascia che mora anch'io,
Ora che è morto, oh Dio!
Chi a me la vita die?

DON OTTAVIO
Senti, cor mio, deh! Senti;
Guardami un solo istante:
Ti parla il caro amante,
Che vive sol per te.

DONNA ANNA
Tu sei... Perdon, mio bene...
L'affanno mio... le pene...
Ah! il padre mio dov'è?

DON OTTAVIO
Il padre... Lascia, o cara,
La rimembranza amara:
Hai sposo e padre in me.

DONNA ANNA
Ah! Vendicar, se il puoi,
Giura quel sangue ognor!

DON OTTAVIO
Lo giuro! Lo giuro!
Lo giuro agli occhi tuoi,
Lo giuro al nostro amor!

DONNA ANNA E DON OTTAVIO
Che giuramento, o Dei!
Che barbaro momento!
Tra cento affetti e cento
Vammi ondeggiando il cor.
(partono)

Powód jej przerażenia.
(słужący wynoszą ciało Komandora)
Najdroższa... nie myśl o tym...
Bądź dzielna!

DONNA ANNA (z rozpaczą)
Odejdź, okrutny, odejdź!
Pozwól, bym umarła i ja,
Teraz, gdy nie żyje, o Boże,
Ten, który życie mi dał!

DON OTTAVIO
Postuchaj, moje serce, posłuchaj,
Popatrz na mnie przez chwilę:
Mówią do ciebie twój miły,
Co tylko dla ciebie żyje.

DONNA ANNA
To ty... Wybacz, najdroższy...
Moja rozpacz, ból...
Ach! Gdzie mój ojciec?

DON OTTAVIO
Ojciec... porzuć, najmilsza,
Gorzkie wspomnienie:
We mnie masz ojca i męża.

DONNA ANNA
Ach! Pomścić, jeżeli zdołasz,
Przysięgnij, tą krew.

DON OTTAVIO
Przysięgam! Przysięgam!
Przysięgam na twoje oczy,
Przysięgam na naszą miłość.

DONNA ANNA I DON OTTAVIO
Co za przysięga, bogowie!
Co za straszliwa chwila!
Pośród tysiąca uczuć
Miota się moje serce.
(wychodzą)

[SCENA 4]
Strada. Alba chiara. Don Giovanni e Leporello

DON GIOVANNI
Orsù, spicciati presto... Cosa vuoi?

LEPORELLO
L'affar di cui si tratta
È importante.

[SCENA 4]
Ulica. Wczesny świt. Don Giovanni, Leporello

DON GIOVANNI
Dalej, mów szybko... Czego chcesz?

LEPORELLO
Sprawa, o którą chodzi,
Jest poważna.

DON GIOVANNI

Nie wątpię.

LEPORELLO

Bardzo poważna.

DON GIOVANNI

Jeszcze lepiej: kończ wreszcie.

LEPORELLO

Proszę przysiąc,
że nie będzie się pan złościć.

DON GIOVANNI

Przysięgam na mój honor,
jeśli tylko nie będziesz mówił
o Komandorze.

LEPORELLO

Jesteśmy sami?

DON GIOVANNI

Jak widać.

LEPORELLO

Nikt nas nie słyszy?

DON GIOVANNI

Dalej!

LEPORELLO

Mogę mówić
Otwarcie?

DON GIOVANNI

Tak!

LEPORELLO

A więc, w takim razie
(na ucho, ale głośno)
Drogi panie,
Żywoł, który pan wiedzie jest godny łotra!

DON GIOVANNI

Zuchwałcze! W taki sposób...

LEPORELLO

A przysięga!...

DON GIOVANNI

Nie dbam o przysięgi! Milcz, albo...

LEPORELLO

Już nic nie mówię, nie oddycham, panie.

DON GIOVANNI

Lo credo.

LEPORELLO

È importantissimo.

DON GIOVANNI

Meglio ancora: finiscila.

LEPORELLO

Giurate
Di non andar in collera.

DON GIOVANNI

Lo giuro sul mio onore,
Purché non parli
del Commendatore.

LEPORELLO

Siamo soli?

DON GIOVANNI

Lo vedo.

LEPORELLO

Nessun ci sente...

DON GIOVANNI

Via!

LEPORELLO

Vi posso dire
Tutto liberamente...

DON GIOVANNI

Si!

LEPORELLO

Dunque, quando è così:
(all'orecchio, ma ad alta voce)
Caro signor padrone,
La vita che menate è da briccone!

DON GIOVANNI

Temerario! In tal guisa...

LEPORELLO

E il giuramento?

DON GIOVANNI

Non so di giuramenti. Taci, o chi'io...

LEPORELLO

Non parlo più, non fiato, o padron mio.

DON GIOVANNI

Così saremo amici.
Or odi un poco:
Sai tu perché son qui?

LEPORELLO

Non ne so nulla.
Ma, essendo l'alba chiara, non sarebbe
Qualche nuova conquista?
Io lo devo saper per porla in lista.

DON GIOVANNI

Va là, che sei il grand'uom!
Sappi ch'io sono
Innamorato d'una bella dama,
E son certo che m'ama.
La vidi, le parlai;
Meco al casino
Questa notte verrà...
Zitto, mi pare
Sentir odor di femmina...

LEPORELLO (fra sé)

Cospetto!
Che odorato perfetto!

DON GIOVANNI

All'aria mi par bella.

LEPORELLO (fra sé)

E che occhio, dico!

DON GIOVANNI

Ritiriamoci un poco,
E scopriamo terren.

LEPORELLO (fra sé)

Già prese foco!

DON GIOVANNI

Więc będziemy przyjaciółmi.
Teraz posłuchaj:
Wiesz, po co tu jestem?

LEPORELLO

Nie mam pojęcia.
Ale tak wczesnym rankiem, pewnie chodzi
O jakiś nowy podbój?
Muszę wiedzieć, żeby go wpisać na listę.

DON GIOVANNI

Świetnie, bystry z ciebie człowiek.
Wiedz, że jestem zakochany
W pewnej pięknej damie
I wiem, że ona mnie kocha.
Widziałem się z nią, rozmawiałem;
Do mego domu
Dziś w nocy przyjdzie...
Cicho, zdaje mi się,
Że czuję zapach kobiety...

LEPORELLO (do siebie)

Proszę, proszę!
Coż za doskonały węch!

DON GIOVANNI

Zdaje się, że jest piękna.

LEPORELLO (do siebie)

I co za oko!

DON GIOVANNI

Wycofajmy się nieco
I zbadajmy teren.

LEPORELLO (do siebie)

Już się zapalił.

[SCENA 5]

Don Giovanni, Leporello e Donna Elvira

DONNA ELVIRA

(entra, in abito da viaggio)
Ah, chi mi dice mai
Quel barbaro dov'è,
Che per mio scorno amai,
Che mi mancò di fe?
Ah, se ritrovo l'empio,
E a me non torna ancor,
Vo' farne orrendo scempio,
Gli vo' cavare il cor.

[SCENA 5]

Don Giovanni, Leporello i Donna Elvira

DONNA ELVIRA

(wchodzi, w stroju podróżnym)
Ach, kto mi powie,
Gdzie jest ten okrutny,
Którego ku swej hańbie pokochałam,
Który nie dochował mi wiary?
Ach, jeśli odnajdę niegodzivca,
A on do mnie nie wróci,
Chcę go bezlitośnie zniszczyć,
Chcę wyrwać mu serce.

DON GIOVANNI (po cichu do Leporella)
Słyszałeś? Jakaś piękna dama
Przez lekkodusza porzucona. Biedactwo!
Spróbujmy pocieszyć ją w cierpieniu.

LEPORELLO (do siebie)
Pocieszył ich już tak tysiąc osiemset.

DON GIOVANNI
Panienko!

DONNA ELVIRA
Kto tam?

DON GIOVANNI
Nieba! Co widzę!

LEPORELLO
A to dobre! Donna Elvira!

DONNA ELVIRA
Don Giovanni!
Tu jesteś, potworze, zdrajco,
Gniazdo oszustw...

LEPORELLO (do siebie)
Co za wyszukane epitety!
Dobrze chociaż, że wie, co to za jeden.

DON GIOVANNI
Ależ, droga Donno Elviro,
Pohamuj swój gniew... posłuchaj...
Pozwól mi wyjaśnić...

DONNA ELVIRA
Co chcesz powiedzieć
Po tak niecynam uczynku? Do mego domu
Wchodzisz potajemnie.
Z pomocą swego sprytu,
Zaklęć i pochlebstw udaje ci się
Zdobyć moje serce;
Rozkochujesz mnie w sobie, okrutny,
Nazywasz mnie swoją żoną.
A potem, uchylając się od wypełnienia
Wobec ludzi i Boga świętego obowiązku,
Występnie,
Po trzech dniach z Burgos wyjeżdżasz,
Opuszczasz mnie, uciekasz,
Zostawiasz na pastwę sumienia i łez,
Karząc mnie chyba za to,
Że tak bardzo cię pokochałam!

LEPORELLO (do siebie)
Mówią jak z książki.

DON GIOVANNI (sottovoce a Leporello.)
Udisti? Qualche bella
Dal vago abbandonata. Poverina!
Cerchiam di consolare il suo tormento.

LEPORELLO (fra sè)
Così ne consolò mile e ottocento.

DON GIOVANNI
Signorina!

DONNA ELVIRA
Chi è là?

DON GIOVANNI
Stelle! Che vedo!

LEPORELLO
Oh bella! Donn' Elvira!

DONNA ELVIRA
Don Giovanni!...
Sei qui, mostro, felon,
Nido d'inganni!

LEPORELLO (fra sè)
Che titoli cruscenti! Manco male
Che lo conosce bene.

DON GIOVANNI
Via, cara Donna Elvira,
Calmate quella collera... sentite...
Lasciatemi parlar...

DONNA ELVIRA
Cosa puoi dire,
Dopo azion si nera? In casa mia
Entri furtivamente.
A forza d'arte,
Di giuramenti e di lushinghe, arrivi
A sedurre il cor mio;
M'innamori, o crudele,
Mi dichiari tua sposa.
E poi, mancando
Della terra e del ciel al santo dritto,
Con enorme delitto
Dopo tre di da Burgos t'allontani.
M'abbandoni, mi fuggi,
E lasci in preda al rimorso ed al pianto,
Per pena forse
Che t'amai cotanto!

LEPORELLO (fra sè)
Pare un libro stampato!

DON GIOVANNI

Oh, in quanto a questo,
Ebbi le mie ragioni.
(*a Leporello*)
È vero?

LEPORELLO

È vero.
(*ironicamente*)
E che ragioni forti!

DONNA ELVIRA

E quali sono,
Se non la tua perfidia,
La leggerezza tua?
Ma il giusto cielo
Volle ch'io ti trovassi,
Per far le sue, le mie vendette.

DON GIOVANNI

Eh via!
Siate più ragionevole...
(*fra sè*)
Mi pone a cimento, costei!
(*a Donna Elvira*)
Se non credete
Al labbro mio, credete
A questo galantuomo.

LEPORELLO (*fra sè*)
Salvo il vero.

DON GIOVANNI (*ad alta voce a Leporello*)
Via, dille un poco...

LEPORELLO

(*sottoovoce a Don Giovanni*)
E cosa devo dirle?

DON GIOVANNI

(*ad alta voce, partendo senza esser visto*)
Sì, sì, dille pur tutto.

DONNA ELVIRA (*volgendosi a Leporello*)
Ebben, fa presto.

LEPORELLO

Madama... veramente... in questo mondo
Conciòssiacosaquandofosseché...
Il quadro non è tondo...

DONNA ELVIRA

Sciagurato!
Così del mio dolor giuoco ti prendi?

DON GIOVANNI

Och, jeśli o to chodzi,
Miałem swoje powody.
(*do Leporella*)
Prawda?

LEPORELLO

Prawda.
(*ironicznie*)
Bardzo ważne powody!

DONNA ELVIRA

Jakie,
Jeśli nie twoja przewrotność,
Twoja niestałość?
Ale sprawiedliwe niebiosa
Chciały, bym cię odnalazła,
Żeby swoje i moje krzywdy pomścić.

DON GIOVANNI

Ależ,
Bądźże bardziej rozsądna...
(*do siebie*)
Zaczyna się robić gorąco.
(*do Donny Elviry*)
Jeśli nie wierzysz
Moim słowom, pani, uwierz
Temu dżentelmenowi.

LEPORELLO (*do siebie*)
We wszystko z wyjątkiem prawdy.

DON GIOVANNI (*głośno do Leporella*)
Dalej, powiedz jej...

LEPORELLO

(*po cichu do Don Giovanniego*)
A co mam jej powiedzieć?

DON GIOVANNI

(*głośno, wychodząc niepostrzeżenie*)
Tak, tak, powiedz jej wszystko.

DONNA ELVIRA (*zwracając się do Leporella*)
Więc dobrze, mów prędko.

LEPORELLO

Pani... w rzeczy samej... na tym świecie...
Względem tego, co by było... gdyby nie to,
Że... kwadrat nie jest okrągły...

DONNA ELVIRA

Łotrze!
W ten sposób naśmiewasz się z mego bólu?

(w stronę Don Giovanniego, sądząc, że nadal tu jest)

A ty...
(nie widząc go)
O, nieba! Niegodziwiec
Uciek! O, ja nieszczęsna!
Gdzie? Dokąd...

LEPORELLO

Zostaw go, pani. On nie zasługuje.
Byś o nim myślała.

DONNA ELVIRA

Łotr
Oszukał mnie, zdradził...

LEPORELLO

Nie przejmuj się, panienko;
Nie jesteś, nie byłaś i nie będziesz
Ani pierwszą, ani ostatnią; spójrz tylko
Na tę niemałą księgę: pełna jest
Imion jego ukochanych.
(wyjmuje z kieszeni listę)
Każda wieś, każde miasteczko, każdy kraj
Jest świadkiem jego kobiecych przygód.

Panienko, oto lista
Ślicznotek, które kochał mój pan;
Listę tę sam sporządziłem;
Patrz i czytaj wraz ze mną.
We Włoszech sześćset czterdzieści,
W Niemczech dwieście trzydzieści jeden,
Sto we Francji,
W Turcji dziewięćdziesiąt jeden,
Lecz w Hiszpanii już tysiąc trzy.
Są wśród nich wieśniaczki,
Pokójówki i mieszczanki,
Są hrabiny, baronowe,
Markizy, księżne,
Są kobiety wszelkiego stanu,
Wszelkiej postury, w każdym wieku.
U jasnowłosej ma zwyczaj
Chwalić wdzięk,
U brunetki stałość,
U białowłosej słodycz.
Zimą chce tłuściutkiej,
Latem chce szczuplutkiej;
Postawna jest pełna dostojeństwa,
Drobna ma wiele wdzięku.
Starsze zdobywa
Dla samej przyjemności wpisania ich
na listę;
Lecz największą jego pasją
Są młodziutkie nowicjuszki.
Nie czyni mu różnicy, czy jest bogata,

(verso Don Giovanni che non crede partito)

Ah, voi...
(non vedendolo)
Stelle! L'iniquo
Fuggi, misera me! Dove?
In qual parte...

LEPORELLO

Eh! Lasciate che vada. Egli non merta
Che di lui ci pensiate.

DONNA ELVIRA

Il scellerato
M'ingannò, mi tradi...

LEPORELLO

Eh! Consolatevi:
Non siete voi, non foste, e non sarete
Né la prima, né l'ultima. Guardate
Questo non piccol libro: è tutto pieno
Dei nomi di sue belle.
(cava di tasca una lista)
Ogni villa, ogni borgo, ogni paese
È testimon di sue donneche imprese.

Madamina, il catalogo è questo
Delle belle che amò il padron mio;
Un catalogo egli è che ho fatt'io:
Osservate, leggete con me.
In Italia seicento e quaranta;
In Lamagna duecento e trentuna;
Cento in Francia,
In Turchia novantuna;
Ma in Ispagna son già mille e tre.
V'han fra queste contadine,
Cameriere, cittadine,
V'han contesse, baronesse,
Marchesane, principesse.
E v'han donne d'ogni grado,
D'ogni forma, d'ogni età.
Nella bionda egli ha l'usanza
Di lodar la gentilezza;
Nella bruna, la costanza;
Nella bianca, la dolcezza.
Vuol d'inverno la grassetta,
Vuol d'estate la magrotta;
È la grande maestosa,
La piccina è ognor vezzosa.
Delle vecchie fa conquista
Pel piacer di porle
in lista;
Ma passion predominante
È la giovin principiante.
Non si picca se sia ricca,

Se sia brutta, se sia bella;
Purché porti la gonnella,
Voi sapete quel che fa.
(parte)

Czy jest brzydka, czy ładna;
Jeśli tylko nosi spódniczkę,
Wiesz już, pani, co robi.
(wychodzi)

[SCENA 6]

Donna Elvira sola

DONNA ELVIRA

In questa forma, dunque,
Mi tradi il scellerato! È questo il premio
Che quel barbaro rende all'amor mio?
Ah, vendicar voglio
L'ingannato mio cor: pria ch'ei mi fugga
Si ricorra... si vada...
Io sento in petto
Sol vendetta parlar, rabbia e dispetto.
(parte)

[SCENA 6]

Donna Elvira sama

DONNA ELVIRA

Więc w taki sposób
Zdradził mnie, podły! To jest nagroda,
Którą ten łotr płaci za moją miłość?
Ach, pomścić pragnę
Oszukane me serce: nim on ucieknie...
Trzeba mi działać... trzeba iść...
Czuję w piersi
Pragnienie zemsty, gniew i pogardę.
(wychodzi)

[SCENA 7]

*Paese contiguo al palazzo di Don Giovanni
Zerlina, Masetto, contadini e contadine*

ZERLINA

Giovinette che fate all'amore,
Non lasciate che passi l'età!
Se nel seno vi bulica il core,
Il rimedio vedetelo qua!
Che piacer, che piacer che sarà!

CORO DI CONTADINE

Che piacer, che piacer che sarà!
La la la ra la, la la la ra la!

MASETTO

Giovinetti leggeri di testa,
Non andate girando di qua e là.
Poco dura de'matti la festa,
Ma per me cominciato non ha.
Che piacer, che piacer che sarà!

CONTADINI

Che piacer, che piacer che sarà!
La la la ra la, la la la ra la!

ZERLINA E MASETTO

Vieni, vieni, carino(a), godiamo,
E cantiamo e balliamo e suoniamo!
Vieni, vieni, carino(a), godiamo,
Che piacer, che piacer che sarà!

[SCENA 7]

*Okolice pałacu Don Giovanniego
Zerlina, Masetto, wieśniacy i wieśniaczki*

ZERLINA

Wy, dziewczęta, co lubicie flirtować,
Nie pozwólcie, by przeminął wasz czas.
Jeśli w piersi niecierpliwi się serce,
Lekarstwo widzicie tutaj.
Co za radość, co za radość mnie czeka!

CHÓR WIEJSKICH DZIEWCZĄT

Co za radość, co za radość nas czeka!
La la la ra la, la la la ra la!

MASETTO

Młodzieńcy lekkomyślni,
Przestańcie krażyć tu i tam.
Krótko trwa szalerów zabawa,
Lecz dla mnie jeszcze się nie zaczęła.
Co za radość, co za radość mnie czeka!

CHÓR WIEŚNIAKÓW

Co za radość, co za radość nas czeka!
La la la ra la, la la la ra la!

ZERLINA I MASETTO

Chodź, chodź, kochanie, cieszmy się,
I śpiewajmy, i tańczmy, i skaczmy;
Chodź, chodź, kochanie, cieszmy się,
Co za radość, co za radość nas czeka!

[SCENA 8]

Zerlina, Masetto, wieśniacy, wieśniaczki,
Don Giovanni i Leporello

DON GIOVANNI

(wchodząc, do siebie)
Nareszcie sobie poszła.
(na stronie, do Leporella)
Och, zobacz tylko,
Jaka radosna młodzież,
Jakie piękne dziewczęta!

LEPORELLO (do siebie)

Wśród tylu, z pewnością
Znajdzie się coś i dla mnie.

DON GIOVANNI

Drodzy przyjaciele, witajcie.
Nie przerywajcie zabawy.
Grajcie sobie dalej, dobrzy ludzie.
Jest jakieś wesele?

ZERLINA

Tak, panie,
Ja jestem panną młodą.

DON GIOVANNI

Cieszę się.
A pan młody?

MASSETTO

To ja, do pańskich usług.

DON GIOVANNI

Świetnie! Do moich usług: oto słowa
Prawdziwie godne dżentelmena!

LEPORELLO (do siebie)

Wystarczy, że jest mężem.

ZERLINA

O, mój Masetto
To człowiek o złotym sercu.

DON GIOVANNI

Ja również, wierzę mi!
Chcę, byśmy zostali przyjaciółmi.
Twoje imię, pani?

ZERLINA

Zerlina.

DON GIOVANNI (do Masetta)

A twoje?

[SCENA 8]

Zerlina, Masetto, contadini, contadine,
Don Giovanni e Leporello

DON GIOVANNI

(entrando, fra sé)
Manco male, è partita.
(da parte, a Leporello)
Oh guarda, guarda
Che bella gioventù;
Che belle donne!

LEPORELLO (fra sé)

Fra tante, per mia fè,
Vi sarà qualche cosa anche per me.

DON GIOVANNI

Cari amici, buon giorno!
Seguitate a stare allegramente,
seguite a suonar, o buona gente.
C'è qualche sposalizio?

ZERLINA

Sì, signore,
E la sposa son io.

DON GIOVANNI

Me ne consolo.
Lo sposo?

MASSETTO

Io, per servirla.

DON GIOVANNI

Oh bravo! Per servirmi: questo è vero
Parlar da galantuomo.

LEPORELLO (fra sé)

Basta che sia marito.

ZERLINA

Oh, il mio Masetto
È un uom d'ottimo core.

DON GIOVANNI

Oh anch'io, vedete!
Voglio che siamo amici.
Il vostro nome?

ZERLINA

Zerlina.

DON GIOVANNI (a Masetto)

E il tuo?

MASSETTO
Masetto.

DON GIOVANNI

O caro il mio Masetto!
Cara la mia Zerlina! V'esi bisco
La mia protezione...
(*a Leporello che fa scherzi alle altre contadine*)
Leporello! Cosa fai lì, birbone?

LEPORELLO

Anch'io, caro padrone,
Esibisco la mia protezione.

DON GIOVANNI

Presto, va con costor; nel mio palazzo
Conducili sul fatto. Ordina ch'abbiano
Cioccolatte, caffè, vini, presciutti.
Cerca divertir tutti:
Mostra loro il giardino,
La galleria, le camere; in effetto,
Fa che resti contento il mio Masetto.
Hai capito?

LEPORELLO

Ho capito.
(*ai contadini*)
Andiam!

MASSETTO (*a Don Giovanni*)
Signore...

DON GIOVANNI
Cosa c'è?

MASSETTO
La Zerlina
Senza me non può star.

LEPORELLO (*a Masetto*)
In vostro loco
Ci sarà sua Eccellenza; e saprà bene
Fare le vostre parti.

DON GIOVANNI
Oh, la Zerlina
È in man d'un cavalier. Va' pur, fra poco
Ella meco verrà.

ZERLINA (*a Masetto*)
Va', non temere:
Nelle mani son io d'un cavaliere.

MASSETTO
Masetto.

DON GIOVANNI

Mój drogi Masetto!
Droga moja Zerlino.
Służę opieką...
(*do Leporella, który zabawia się z wieśniaczkami*)
Leporello! Co tam robisz, hultaju?

LEPORELLO

Ja również, drogi panie,
Służę opieką.

DON GIOVANNI

Żywo, ruszaj z nimi. Do mego pałacu
Zaprowadź ich zaraz; dopilnuj, by mieli
Czekoladę, kawę, wina, wędliny;
Postaraj się zabawić wszystkich,
Pokaż im ogród,
Galerię, pokój; w szczególności
Zadbaj, by nie nudził się mój Masetto.
Zrozumiałeś?

LEPORELLO

Zrozumiałem.
(*do wieśniaków*)
Chodźmy!

MASSETTO (*do Don Giovanniego*)
Panie...

DON GIOVANNI
Co jest?

MASSETTO
Zerlina
Nie może tu zostać beze mnie.

LEPORELLO (*do Masetta*)
Zamiast ciebie będzie tu
Jego Ekscelencja i z powodzeniem
Potrafi cię zastąpić.

DON GIOVANNI
Och, Zerlina
Jest w rękach szlachcica. Idź spokojnie,
Ona wkrótce ze mną przyjdzie.

ZERLINA (*do Masetta*)
Idź, nie bój się!
Jestem w rękach szlachcica.

MASETTO

I co z tego?

ZERLINA

To,
Że nie ma powodu do obaw.

MASETTO

A ja, do licha...

DON GIOVANNI

Dalej, dość tego: jeśli natychmiast,
Bez dyskusji, nie odejdziesz,
(*pokazując mu szpadę*)
Masetto, ostrzegam cię, pożałujesz tego.

MASETTO

Zrozumiałem, tak jest, panie!
Chyłę czoło i odchodzę;
Skoro taka pańska wola,
Już nic więcej nie mówię.
Wszak jesteś szlachcicem, panie,
Nie mogę w to wątpić;
Świadczy o tym dobroć,
Jaką raczysz mi okazywać.
(*po cichu do Zerliny*)
Niecnoto, kokietko,
Zawsze miałem przez ciebie kłopoty.
(*do Leporella, który chce go wyprowadzić*)
Idę, idę!
(*do Zerliny*)
Zostań, zostań!
To bardzo uczciwy układ:
Niechaj nasz szlachcic
I z ciebie zrobi szlachciankę.

(*Masetto wychodzi z Leporellem i innymi wieśniakami*)

MASETTO

E per questo?

ZERLINA

E per questo
Non c'è da dubitare...

MASETTO

Ed io, cospetto...

DON GIOVANNI

Olà, finiam le dispute: se subito,
Senz'altro replicar, non te ne vai,
(*mostrandogli la spada*)
Masetto, guarda ben, ti pentirai.

MASETTO

Ho capito, signor sì!
Chino il capo e me ne vo:
Giacché piace a voi così,
Altre repliche non fo.
Cavalier voi siete già.
Dubitar non posso affé;
Me lo dice la bontà
Che volete aver per me.
(*sottovoce a Zerlina*)
Bricconaccia, malandrina,
Fosti ognor la mia ruina!
(*a Leporello, che lo vuol condur seco*)
Vengo, vengo!
(*a Zerlina*)
Resta, resta!
È una cosa molto onesta:
Faccia il nostro cavaliere
Cavaliere ancora te.

(*Leporello parte con Masetto e con gli altri contadini*)

[SCENA 9]

Don Giovanni i Zerlina

DON GIOVANNI

Wreszcie się uwolniliśmy,
Zerlinetto moja miła, od tego durnia.
Co ty na to, kochanie, jak mi poszło?

ZERLINA

Panie, to mój mąż...

DON GIOVANNI

Kto! On?
Sądzisz, że uczciwy człowiek,

[SCENA 9]

Don Giovanni e Zerlina

DON GIOVANNI

Alfin siam liberati,
Zerlinetta gentil, da quel scioccone.
Che ne dite, mio ben, so far pulito?

ZERLINA

Signore, è mio marito...

DON GIOVANNI

Chi! Colui?
Vi par che un onest'uomo,

Un nobil cavalier, com'io mi vanto,
Posso soffrir che quel visetto d'oro,
Quel viso inzuccherato
Da un bifolcaccio vil sia strapazzato?

ZERLINA

Ma, signore, io gli diedi
Parola di sposarlo.

DON GIOVANNI

Tal parola
Non vale un zero. Voi non siete fatta
Per essere paesana; un'altra sorte
Vi procuran quegli occhi bricconcelli,
Quei labretti sì belli,
Quelle dituccia candide e odorose...
Parmi toccar giuncata
e fiutar rose.

ZERLINA

Ah!... Non vorrei...

DON GIOVANNI

Che non vorreste?

ZERLINA

Alfine
Ingannata restar. Io so che raro
Colle donne voi altri cavalieri
Siete onesti e sinceri.

DON GIOVANNI

È un impostura
Della gente plebea! La nobilità
Ha dipinta negli occhi l'onestà.
Orsù, non perdiam tempo: in questo istante
Io ti voglio sposar.

ZERLINA

Voi?

DON GIOVANNI

Certo, io.
Quel casinetto è mio:
Soli saremo
E là, gioiello mio, ci sposeremo.
Là ci darem la mano,
Là mi dirai di sì.
Vedi, non è lontano;
Partiam, ben mio, da qui.

ZERLINA (fra sé)

Vorrei e non vorrei,
Mi trema un poco il cor...

Szlachcic, jakim szczycę się być,
Mogliby ściernieć, by to złote liczko,
Ta twarzyczka najsłodsza,
Przez nędznego prostaka została zszargana?

ZERLINA

Ależ, panie, ja mu dałam słowo,
Że zostanę jego żoną.

DON GIOVANNI

Takie słwo
Nic nie znaczy. Nie jesteś stworzoną.
By być wieśniaczką. Inny los
Gotują ci te oczyta figlarne,
Te usteczka prześliczne,
Te paluszki śnieżnobiałe i pachnące...
Zdaje mi się, że czuję gładkość mleka
i wącham róże.

ZERLINA

Ach, nie chciałabym...

DON GIOVANNI

Czego byś nie chciała?

ZERLINA

Zostać oszukaną.
Wiem, że rzadko kiedy
Z kobietami wy, wielcy panowie,
Jesteście uczciwi i szczerzy.

DON GIOVANNI

To oszczerstwo
Zmyślone przez plebs! Szlachectwo
Ma wypisaną w oczach uczciwość.
Dalej, nie traćmy czasu.
W tej chwili chcę cię poślubić.

ZERLINA

Ty, panie?

DON GIOVANNI

Oczywiście, że ja.
Ten domek należy do mnie:
Będziemy tylko we dwoje,
I tam się, mój skarbie, pobierzemy.
Tam podamy sobie dlonie,
Tam powiesz mi „tak”.
Widzisz, to niedaleko,
Chodźmy, kochanie.

ZERLINA (do siebie)

Chciałabym i nie chciała,
Łęka się trochę serce;

Prawda, byłabym szczęśliwa,
Ale może on sobie ze mnie żartuje.

DON GIOVANNI
Chodź, moje śliczne kochanie!

ZERLINA (do siebie)
Żał mi Masetta.

DON GIOVANNI
Ja odmienię twój los.

ZERLINA (do siebie)
Za chwilę mój opór osłabnie.

DON GIOVANNI
Chodźmy! Chodźmy...

ZERLINA
Chodźmy!

ZERLINA I DON GIOVANNI
Chodźmy, chodźmy, kochanie,
Ukoić tęsknoty
Niewinnej miłości!
(Objęci, idą w stronę domu Don Giovanniego)

Felice, è ver, sarei,
Ma può burlarmi ancor.

DON GIOVANNI
Vieni, mio bel diletto!

ZERLINA (*fra sè*)
Mi fa pietà Masetto.

DON GIOVANNI
Io cangerò tua sorte.

ZERLINA (*fra sè*)
Presto... non son più forte.

DON GIOVANNI
Andiam! Andiam...

ZERLINA
Andiam!

DON GIOVANNI E ZERLINA
Andiam, andiam, mio bene.
A ristorar le pene
D'un innocente amor.
(Vanno verso il casino di Don Giovanni, abbracciati)

[SCENA 10]

Don Giovanni, Zerlina i Donna Elvira

DONNA ELVIRA

(wchodząc, zatrzymuje rozpaczliwie Don Giovanniego)
Stój, niegodziwce! Niebiosa dały mi
Usłyszeć twoje przewrotne słowa.
Przybywam w samą porę,
By wyrrwać to biedne dziecko
Z twoich okrutnych szponów.

ZERLINA

Nieszczęsna, co słyszę!

DON GIOVANNI (do siebie)

Ratuj, Amorze!
(po cichu, do Donny Elviry)
Moja droga, nie widzisz,
Że chcę się zabawić?

DONNA ELVIRA (głośno)

Zabawić się,
Rzeczywiście! Zabawić się...
Już ja wiem, okrutny,
Jak ty się bawisz.

[SCENA 10]

Don Giovanni, Zerlina e Donna Elvira

DONNA ELVIRA

(entrando ferma con atti disperatissimi Don Giovanni)
Fermati, scellerato! Il ciel mi fece
Udir le tue perfidie.
Io sono a tempo
Di salvare questa misera innocente
Dal tuo barbaro artiglio.

ZERLINA

Meschina! Cosa sento!

DON GIOVANNI (*fra sè*)

Amor, consiglio!
(sottovoce a Donna Elvira)
Idol mio, non vedete
Ch'io voglio divertirmi?

DONNA ELVIRA (ad alta voce)

Divertirti,
È vero! Divertirti...
Io so, crudele,
Come tu ti divertirai.

ZERLINA

Ma, signor cavaliere,
È ver quel ch'ella dice?

DON GIOVANNI

(sottovoce a Zerlina)
La povera infelice
È di me innamorata,
E per pietà deggio fingere amore,
Ch'io son, per mia disgrazia,
Uom di buon cuore.

DONNA ELVIRA (*a Zerlina*)

Ah, fuggi il traditor!
Non lo lasciar più dir!
Il labbro è mentitor,
Fallace il ciglio.
Da' miei tormenti impara
A creder a quel cor.
E nasca il tuo timor
Dal mio periglio.
(parte conducendo seco Zerlina)

ZERLINA

Ale... panie szlachcicu,
To prawda, co ona mówi?

DON GIOVANNI

(*po cichu do Zerliny*)
Ta biedna, nieszczęsliwa kobieta
Jest we mnie zakochana,
I z litości muszę udawać miłość,
Bo jestem, na moje nieszczęście,
Człowiekiem o miękkim sercu.

DONNA ELVIRA (*do Zerliny*)

Ach, uchodź zdrajcy,
Nie pozwól mu dłużej mówić!
Jego usta kłamią,
Fałszywe jest jego spojrzenie.
Z mych cierpień bierz naukę,
Jak wierzyć temu sercu;
Niech zrodzi się twój lęk
Z mojego bólu.
(wychodzi, zabierając ze sobą Zerlinę)

[SCENA 11]

Don Giovanni, poi Don Ottavio e Donn'Anna vestita a lutto

DON GIOVANNI

Mi par ch'oggi il demonio si diverta
D'opporsi a miei piacevoli progressi:
Vanno mal tutti quanti.

DON OTTAVIO

(*a Donn'Anna, insieme con la quale entra*)
Ah! ch'ora, idolo mio, son vani i pianti:
Di vendetta si parli.
Ah, Don Giovanni!

DON GIOVANNI (*fra sè*)
Mancava questo, inver!

DONNA ANNA (*a Don Giovanni*)

Signore, a tempo
Vi ritroviam: avete core, avete
Anima generosa?

DON GIOVANNI (*fra sè*)

Sta' a vedere
Che il diavolo le ha detto qualche cosa.
(*a Donna Anna*)
Che domanda! Perchè?

[SCENA 11]

Don Giovanni, potem Don Ottavio i Donna Anna w żałobie

DON GIOVANNI

Wygląda na to, że diabeł się dziś zabawia,
Psując moje miłe plany;
Wniwez idą wszystkie.

DON OTTAVIO

(*do Donny Anny, z którą wchodzi*)
Teraz, najdroższa, na nic zda się płacz.
O zemście trzeba myśleć...
Ach, Don Giovanni!

DON GIOVANNI (*do siebie*)
Tego tylko brakowało!

DONNA ANNA (*do Don Giovanniego*)
Panie, w samą porę
Cię spotykamy: masz serce,
Masz duszę szlachetną?

DON GIOVANNI (*do siebie*)

Słowo daję,
Że diabeł jej coś podszeptał.
(*do Donny Anny*)
Co za pytanie! Dlaczego?

DONNA ANNA
Potrzebujemy
Twej przyjaźni.

DON GIOVANNI (do siebie)
Wraca mi życie.
(do Donny Anny, żarliwie)
Rozkazujcie:
Przyjaciele, krewni,
Ta ręka, ta szpada, dobytek, krew,
Wszystko jest na wasze skinienie.
Ale ty, piękna Donno Anno,
Czemu płaczesz?
Kto był tak okrutnym,
By ośmielić się spokój
Zakłocić twego żywota?

[SCENA 12]

Don Giovanni, Donna Anna, Don Ottavio i Donna Elvira

DONNA ELVIRA
(wchodząc, do Don Giovanniego)
Ach, znów cię spotykam,
Przewrotny potworze!
(do Donny Anny)
Nie wierz, o nieszczęsna,
Temu nikczemnemu sercu!
Mnie już zdradził, okrutny,
Teraz ciebie chce zdradzić.

DONNA ANNA I DON OTTAVIO (do siebie)
Nieba! Co za szlachetna postać!
Jakie słodkie dostojeństwo!
Jej bliskość, łzy,
Przepenią mne litością.

DON GIOVANNI
(na stronie do Donny Anny i Don Ottavia)
Biedna dziewczyna
Jest szalona, przyjaciele;
Zostawcie nas samych,
Może się uspokoi.

DONNA ELVIRA (do Donny Anny i Don Ottavia)
Ach, nie wierzcie oszustowi!

DON GIOVANNI
Jest szalona, nie zważajcie...

DONNA ELVIRA
Zostańcie jeszcze, zostańcie!

DONNA ANNA
Bisogno abbiamo
Della vostra amicizia.

DON GIOVANNI (fra sè)
Mi torna il fiato in corpo.
(a Donna Anna, con molto fuoco)
Comandate:
I congiunti, i parenti,
Questa man, questo ferro, i beni, il sangue
Spenderò per servirvi.
Ma voi, bella Donn'Anna,
Perchè così piangete?
Il crudele chi fu
Che osò la calma
Turbar del viver vostro?

[SCENA 12]

Don Giovanni, Donna Anna, Don Ottavio e Donna Elvira

DONNA ELVIRA
(entrando, a Don Giovanni)
Ah, ti ritrovo ancor,
Perfido mostro!
(a Donn'Anna)
Non ti fidar, o misera,
Di quel ribaldo cor.
Me già tradi quel barbaro:
Te vuol tradir ancor.

DONNA ANNA E DON OTTAVIO (fra sè)
Cieli, che aspetto nobile!
Che dolce maestà!
Il suo pallor, le lagrime
M'empiono di pietà.

DON GIOVANNI
(a parte a Donna Anna e Don Ottavio)
La povera ragazza
È pazza, amici miei;
Lasciatemi con lei,
Forse si calmerà.

DONNA ELVIRA (a Donna Anna e Don Ottavio)
Ah non credete al perfido!

DON GIOVANNI
È pazza, non badate.

DONNA ELVIRA
Restate ancor, restate!

DONNA ANNA E DON OTTAVIO

A chi sì crederà?

DONNA ANNA, DON OTTAVIO, DON GIOVANNI (fra sé)

Certo moto d'ignoto tormento
Dentro l'alma girare mi sento
Che mi dice, per quell'infelice,
Cento cose che intender non sa.

DONNA ELVIRA (fra sé)

Sdegno, rabbia, dispetto, spavento
Dentro l'alma girare mi sento,
Che mi dice, di quel traditore,
Cento cose che intender non sa.

DON OTTAVIO (a Donna Anna)

Io di qua non vado via
Se non so com'è l'affar.

DONNA ANNA (a Don Ottavio)

Non ha l'aria di pazzia
Il suo tratto, il suo parlar.

DON GIOVANNI (fra sé)

Se m'en vado, si potria
Qualche cosa sospettar.

DONNA ELVIRA (a Donna Anna e Don Ottavio)

Da quel ceffo si dovria
La ner'alma guidicar.

DON OTTAVIO (a Don Giovanni)

Dunque quella...

DON GIOVANNI

È pazzarella.

DONNA ANNA (a Donna Elvira)

Dunque quegli...

DONNA ELVIRA

È un traditore.

DON GIOVANNI

Infelice!

DONNA ELVIRA

Mentitore!

DONNA ANNA E DON OTTAVIO

Incomincio a dubitar.

DON GIOVANNI (sottovoce a Donna Elvira)

Zitto, zitto, che la gente

DONNA ANNA I DON OTTAVIO

Komu mamy wierzyć?

DONNA ANNA, DON OTTAVIO, DON GIOVANNI (do siebie)

Jakaś dziwna udreka
Duszę mi przepieólnia,
Mówiąc mi o tej nieszczęsnej
Tysiąc rzeczy, których pojąć nie mogę.

DONNA ELVIRA (do siebie)

Gniew, wściekłość, pogarda, lęk
duszę mi przepieólniają,
mówiąc mi o tym zdrajcy
tysiąc rzeczy, których pojąć nie mogę.

DON OTTAVIO (do Donny Anny)

Nie odejdę stąd,
Póki nie wyjaśnie tej sprawy.

DONNA ANNA (do Don Ottavia)

Nie wydaje się szaloną
Z oblicza, z tego, co mówi.

DON GIOVANNI (do siebie)

Jeśli teraz odejdę, mogą powziąć
Jakieś podejrzenia.

DONNA ELVIRA (do Donny Anny i Don Ottavia)

Po tej gębie można
Czarną duszę poznać.

DON OTTAVIO (do Don Giovanniego)

A więc, ona...?

DON GIOVANNI

Jest szalona.

DONNA ANNA (do Donny Elviry)

A więc on...?

DONNA ELVIRA

Jest podlym zdrajcą.

DON GIOVANNI

Nieszcześliwa!

DONNA ELVIRA

Kłamca!

DONNA ANNA I DON OTTAVIO

Zaczynam mieć wątpliwości.

DON GIOVANNI (po cichu do Donny Elviry)

Cicho, cicho, bo ludzie

Gromadzą się wokół nas,
Bądźże bardziej rozsądną,
Narazisz się na plotki.

DONNA ELVIRA (głośno do Don Giovanniego)
Nie miej nadziei, łotrze,
Już nie dbam o rosządek;
Twoje winy i mój stan
Chcę wszystkim odkryć.

DONNA ANNA I DON OTTAVIO
(na stronie, patrząc na Don Giovanniego)
Te przyciszone słowa,
Ten nagły rumieniec,
Są nazbyt jasnymi znakami,
Które nie pozwalają mi dłużej wątpić.
(Donna Elvira wychodzi)

DON GIOVANNI
Biedna kobieta!
Pospieszę za nią, nie chcę,
By przytrafiło jej się coś złego.
Wybacz, piękna Donna Anna;
Jeśli mogę być pomocny,
W moim domu cię oczekuję.
Przyjaciele, żegnajcie! (wychodzi)

Si raduna a noi d'intorno;
Siate un poco più prudente,
Vi farete criticar.

DONNA ELVIRA (*ad alta voce a Don Giovanni*)
Non sperarlo, o scellerato,
Ho perduto la prudenza;
Le tue colpe ed il mio stato
Voglio a tutti palesar.

DONNA ANNA E DON OTTAVIO
(*a parte, guardando Don Giovanni*)
Quegli accenti sì sommessi,
Quel cangiarsi di colore,
Son indizi troppo espressi
Che mi fan determinar.
(Donna Elvira parte)

DON GIOVANNI
Povera sventurata! I passi suoi
Voglio seguir; non voglio
Che faccia un precipizio.
Perdonate, bellissima Donn'Anna;
Se servirvi poss'io,
In mia casa v'aspetto.
Amici, addio! (parte)

[SCENA 13]

Donna Anna i Don Ottavio

DONNA ANNA
Don Ottavio, jestem zgubiona!

DON OTTAVIO
Co się stało?

DONNA ANNA
Błagam, ratuj mnie!

DON OTTAVIO
Uspokój się, najdroższa!

DONNA ANNA
O, Boże! On jest morderca
Mojego ojca!

DON OTTAVIO
Co mówisz!

DONNA ANNA
Porzuć wątpliwości. Ostatnie słowa,
Jakie ten łotr wypowiedział,

[SCENA 13]

Donna Anna e Don Ottavio

DONNA ANNA
Don Ottavio... son morta!

DON OTTAVIO
Cosa è stato?

DONNA ANNA
Per pietà, soccorreteci!

DON OTTAVIO
Mio bene, fate coraggio!

DONNA ANNA
Oh dei! Quegli è il carnefice
Del padre mio!

DON OTTAVIO
Che dite?

DONNA ANNA
Non dubitate più. Gli ultimi accenti
Che l'empio proferì tutta la voce

Richiamar nel cor mio di quell'indegno
Che nel mio appartamento ...

DON OTTAVIO

O ciel! Possibile
Che sotto il sacro manto d'amicizia...
Ma come fu, narratemi,
Lo strano avvenimento.

DONNA ANNA

Era già alquanto
Avanzata la notte,
Quando nelle mie stanze, ove soletta
Mi trovai per sventura, entrar io vidi,
In un mantello avvolto
Un uom che al primo istante
Avea preso per voi.
Ma riconobbi poi
Che un inganno era il mio.

DON OTTAVIO (con affanno)
Stelle! Seguite!

DONNA ANNA

Tacito a me s'apressa
E mi vuole abbracciar; sciogliermi cerco,
Ei più mi stringe; io grido!
Non viene alcun.
Con una mano cerca D'impedire la voce,
E coll'altra m'afferra
Stretta così, che già mi credo vinta.

DON OTTAVIO

Perfido... E alfin?

DONNA ANNA

Alfine il duol, l'orrore
Dell'infame attentato
Accrebbe si la lena mia, che, a forza
Di svincolarmi, torcermi e piegarmi,
Da lui mi sciolsi.

DON OTTAVIO

Ohimè! Respiro!

DONNA ANNA

Allora
Rinforzo i stridi miei, chiamo soccorso;
Fugge il fellow.
Arditamente il seguo
Fin nella strada per fermarlo, e sono Assalitrice d'assalita!
Il padre
V'accorre, vuol conoscerlo e l'indegno
Che del povero vecchio era più forte,

Przywołyła w mym sercu głos złoczyńcy,
Który w moich komnatach...

DON OTTAVIO

O, nieba! Czy to możliwe,
By pod pozorem świętej przyjaźni...
Ale co się stało, opowiedz mi
O tym dziwnym zajściu.

DONNA ANNA

Noc już była
Dość późna,
Gdy ujrzałam, jak do mych komnat,
Gdzie samotnie siedziałam na nieszczęście,
Wchodzi, płaszczem okryty,
Mężczyzna, którego w pierwszej chwili
Wzięłam za ciebie.
Ale potem poznałam,
Jak bardzo się myliłam.

DON OTTAVIO (wstrząśnięty)
Nieba!... Mów dalej.

DONNA ANNA

Milcząc zbliża się do mnie,
Chce mnie objąć; wyrwać się próbuje,
On mocniej ściska; krzyczę!
Nikt nie nadchodzi.
Jedną ręką próbuje zatkać mi usta,
A drugą chwyta tak mocno,
Że zdaje mi się, iż jestem pokonaną.

DON OTTAVIO

Zdrajca! A potem?

DONNA ANNA

W końcu ból, groza niecnego ataku,
Przydały mi siły, tak,
Że wyrywając się,
Wykręcając i skłaniając,
Uwolniłam się od niego.

DON OTTAVIO

Ach, co za ulga.

DONNA ANNA

Wówczas
Krzyczę głośniej, wzywam pomocy;
Zdrajca ucieka.
Nieustraszenie biegnę za nim
Aż na ulicę, by go zatrzymać,
I z ofiary staję się napastniczką! Ojciec
Nadbiega, chce go zdemaskować, a ten lotr,
Od biednego starca silniejszy,

Dopełnia swojej zbrodni zadając mu śmierć!
Teraz wiesz, kto chciał
Odebrać mi cześć,
Kim był zdrajca,
Co ojca mnie pozbawił;
Zemsty twojej wzywam;
Prosi o nią twe serce.
Wspomnij na ranę
W nieszczęsnej piersi.
Przywołaj widok krwią
Zbroczonej ziemi.
Jeśli słabnie w tobie poryw
Slusznego gniewu.
(wychodzi)

Compiè il misfatto suo col dargli morte!
Or sai chi l'onore
Rapire a me volse,
Chi fu il traditore,
Che il padre mi tolse.
Vendetta ti chiedo,
La chiede il tuo cor.
Rammenta la piaga
Del misero seno,
Rimira di sangue
Coperto il terreno.
Se l'ira in te langue
D'un giusto furor.
(parte)

[SCENA 14]

Don Ottavio sam

DON OTTAVIO

Jakże mam uwierzyć,
Że tak podlego czynu
Dopuszcic się mógł szlachcic!
Aby odkryć prawdę
Wszelkich środków użyje!
Czuję, jak w piersi
Narzeczonego i przyjaciela
Odzywa się głos obowiązku:
Wyprowadzę ją z błędu albo pomszczę.

Od jej pokoju
Mój pokój zależy,
To, co ją cieszy,
Życie mi wraca,
To, co ją boli,
Śmierć mi zadaje.
Gdy ona wzducha,
Wzdycham i ja;
Moim jest jej gniew,
Jej płacz jest moim;
Nie zaznam szczęścia,
Jeśli ona go nie zazna.
(wychodzi)

[SCENA 14]

Don Ottavio solo

DON OTTAVIO

Come mai creder deggio
Di sì nero delitto
Capace un cavaliero!
Ah! Di scoprire il vero
Ogni mezzo si cerchi.
Io sento in petto
E di sposo e d'amico
Il dover che mi parla:
Disingannarla voglio, o vendicarla.

Dalla sua pace
La mia dipende;
Quel che a lei piace
Vita mi rende,
Quel che le cresce
Morte mi dà.
S'ella sospira,
Sospiro anch'io;
È mia quell'ira,
Quel pianto è mio;
E non ho bene,
S'ella non l'ha.
(parte)

[SCENA 15]

Leporello sam; potem Don Giovanni

LEPORELLO (wchodząc)
Muszę za wszelką cenę
Na zawsze opuścić tego szaleńca!
(wychodzi Don Giovanni)

[SCENA 15]

Leporello solo; poi Don Giovanni

LEPORELLO (entrando)
Io deggio ad ogni patto
Per sempre abbandonar questo bel matto!
(entra Don Giovanni)

Eccolo qui: guardate
Con qual indifferenza se ne viene!

DON GIOVANNI
Oh, Leporello mio, va tutto bene!

LEPORELLO
Don Giovannino mio, va tutto male!

DON GIOVANNI
Come, va tutto male?

LEPORELLO
Vado a casa,
Come voi m'ordinaste,
Con tutta quella gente.

DON GIOVANNI
Bravo!

LEPORELLO
A forza
Di chiacchiere, di vezzi e di bugie.
Ch'ho imparato si bene a star con voi,
Cerco d'intrattenerli...

DON GIOVANNI
Bravo!

LEPORELLO
Dico
Mille cose a Masetto per placarlo,
per trargli dal pensier la gelosia...

DON GIOVANNI
Bravo, in coscienza mia!

LEPORELLO
Faccio che bevano
E gli uomini e le donne.
Son già mezzo ubriachi:
Altri canta, altri scherza,
Altri seguita a ber...
In sul più bello,
Chi credete che capiti?

DON GIOVANNI
Zerlina.

LEPORELLO
Bravo! E con lei chi viene?

DON GIOVANNI
Donna Elvira.

Oto i on: spójrzcie tylko,
Idzie sobie, jak gdyby nigdy nic!

DON GIOVANNI
Och, mój Leporello, wszystko dobrze?

LEPORELLO
Mój Don Giovannino, wszystko źle!

DON GIOVANNI
Jak to, wszystko źle?

LEPORELLO
Idę do domu,
Jak mi pan polecił,
Z całą tą gromadą...

DON GIOVANNI
Zuch!

LEPORELLO
Z pomocą
Opowiastek, sztuczek i bajeczek,
W których wprawiłem się służąc u pana,
Staram się ich zabawić...

DON GIOVANNI
Zuch!

LEPORELLO
Zagaduję
Masetta, jak mogę, żeby go uspokoić,
Żeby wybić mu z głowy zazdrość...

DON GIOVANNI
Zuch z ciebie, słowo daje!

LEPORELLO
Pilnuję, by mieli co pić
Panowie i panie;
Są już na wpół pijani,
Jedni śpiewają, inni swawolą,
Jeszcze inni wciąż piją;
W najlepszym momencie,
Jak pan myśli, kto się zjawia?

DON GIOVANNI
Zerlina.

LEPORELLO
Zuch! A kto z nią idzie?

DON GIOVANNI
Donna Elvira.

LEPORELLO

Zuch! I mówią o panu...

DON GIOVANNI

Wszystko złe, co jej ślina na język przyniesie.

LEPORELLO

Zuch, słowo daje!

DON GIOVANNI

A ty, co zrobiłeś?

LEPORELLO

Milczałem.

DON GIOVANNI

A ona?

LEPORELLO

Wciąż krzyczała.

DON GIOVANNI

A ty?

LEPORELLO

Kiedy zdawało mi się,
Że już się wykrzyczała, z ogrodu
Łagodnie ją wyprowadziłem,
Zamknąwszy bramę na klucz
Sprytnie się wycofałem,
I na ulicy samiutką zostawiłem.

DON GIOVANNI

Zuch! Zuch! Prawdziwy zuch!
Sprawy nie mogły potoczyć się lepiej. Zacząłeś,
Ja potrafię dokończyć.
Leżą mi na sercu
Te urocze wieśniaczki.
Chcę je zabawić przed nadejściem nocy.

Póki od wina

Dymią im głowy,
Przednią zabawę
Gotować każ.
Spotkasz na placu
Jakieś dziewczątko,
Je również z sobą
Sprowadzić masz.
Niech zamieszanie
Będzie na sali:
Jeden menuet,
Inny follię,
Ktoś alemanne
Dopatrz, by tańczył.

LEPORELLO

Bravo! E disse di voi...

DON GIOVANNI

Tutto quel mal che in bocca le venia.

LEPORELLO

Bravo, in coscienza mia!

DON GIOVANNI

E tu, cosa facesti?

LEPORELLO

Tacqui.

DON GIOVANNI

Ed ella?

LEPORELLO

Segui a gridar.

DON GIOVANNI

E tu?

LEPORELLO

Quando mi parve
Che già fosse sfogata, dolcemente
Fuor dell'orto la trassi, e con bell'arte
Chiusa la porta a chiave
Io mi cavai,
E sulla via soletta la lasciai.

DON GIOVANNI

Bravo! Bravo! Arcibravo!
L'affar non può andar meglio. Incominciai,
Io saprò terminar:
Troppò mi premono
Queste contadinotte;
Le voglio divertir finchè vien notte.

Fin ch'han dal vino

Calda la testa
Una gran festa
Fa preparar.
Se trovi in piazza
Qualche ragazza,
Teco ancor quella
Cerca menar.
Senza alcun ordine
La danza sia;
Chi il minuetto,
Chi la follia,
Chi l'alemann
Farai ballar.

Ed io frattanto
Dall'altro canto
Con questa e quella
Vo' amoreggiar.
Ah! la mia lista
Doman mattina
D'una decina
Devi aumentar!
(partono)

A ja tymczasem,
Z boczką, na stronie
Z jedną czy drugą
Chcę poflirtować.
Na mojej liście
Do jutra rana
Dziesiątkę imion
Dopisać masz.
(wychodzą)

[SCENA 16]

Giardino di Don Giovanni con due porte chiuse a chiave per di fuori. Due nicchie. Zerlina e Masetto

ZERLINA

Masetto... senti un po'...
Masetto, dico.

MASETTO

Non mi toccar!

ZERLINA

Perchè?

MASETTO

Perchè, mi chiedi?
Perfida! Il tatto sopportar dovrei
D'una mano infedele?

ZERLINA

Ah no, taci, crudele!
Io non merto da te tal trattamento.

MASETTO

Come! Ed hai l'ardimento di scusarti?
Star sola con un uom! Abbandonarmi
Il di delle mie nozze! Porre in fronte
A un villano d'onore
Questa marca d'infamia! Ah, se non fosse,
Se non fosse lo scandalo, vorrei...

ZERLINA

Ma se colpa io non ho, ma se da lui
Ingannata rimasi!
E poi, che temi?
Tranquillati, mia vita;
Non mi tocò la punta delle dita.
Non me lo credi? Ingrato!
Vien qui, sfogati, ammazzami, fa tutto
Di me quel che ti piace:
Ma poi, Masetto mio,

[SCENA 16]

Ogród z dwiema bramami prowadzącymi na zewnątrz, zamkniętymi na klucz. Dwie nisze. Zerlina i Masetto

ZERLINA

Masetto, posłuchaj tylko!
Masetto, mówię!

MASETTO

Nie dotykaj mnie.

ZERLINA

Dlaczego?

MASETTO

Jeszcze pytasz?
Przewrotna! Mam znosić dotyk
Dloni niewiernej?

ZERLINA

Ach nie, milcz, okrutny!
Nie zasłużyłam na takie traktowanie!

MASETTO

Jak to! Masz czelność się tłumaczyć?
Zostać sama z mężczyzną! Opuścić mnie
W dzień mojego wesela! Wycisnąć na czoło
Uczciwego wieśniaka
Takie piękno hańby! Ach, gdybym się
Nie bał skandalu, już ja bym ci...

ZERLINA

Ale kiedy nie ma w tym mojej winy!
Zostałam przez niego oszukana!
A zresztą, czego się lękasz?
Bądź spokojny, moje życie:
Nie tknął mi koniuszka palców.
Nie wierzysz mi? Niewdzięczny!
Chodź tu, wyładuj gniew, zabij mnie,
Zrób ze mną, co tylko chcesz,
Ale potem, mój Masetto,

Potem niech będzie zgoda.
Bij, bij, kochany Masetto,
Swoją biedną Zerlinę.
Będę tu stała jak jagniątko,
Czekając twoich razów.
Dam sobie wyrwać włosy,
Dam sobie wyjąć oczy,
I twoje drogie rączeta
Szczęśliwa będę całować.
Ach, widzę, nie masz serca!
Zgoda, zgoda, moje życie!
W szczęściu i radości
Noce i dnie będą nam upływać.

MASETTO (do siebie)

Patrzcie tylko,
Jak tej czarownicy udało się mnie podejść.
My, mężczyźni,
Mamy jednak słabe głowy!

DON GIOVANNI (zza sceny)

Przygotować wszystko do wielkiej zabawy!

ZERLINA

Ach, Masetto, Masetto, to głos
Pana szlachcica!

MASETTO

I co z tego?

ZERLINA

Przyjdzie tu!...

MASETTO

A niech przyjdzie.

ZERLINA

Ach, gdyby tu była
Jakaś szpara, przez którą można by uciec!

MASETTO

Czego się boisz?
Czemu bledniesz? Ach, rozumiem,
Rozumiem, niecnotno!
Lękasz się, że odkryję.
Co między wami zaszło.
Prędko, prędko, zanim przyjdzie
Chcę się ukryć gdzieś na stronie;
Tu jest nisza... w niej się schowam
I cichutko będę czekał.

ZERLINA

Zaraz, zaraz... dokąd idziesz!
Ach, nie chowaj się, Masetto!

Ma poi fa pace.
Batti, batti, o bel Masetto,
La tua povera Zerlina;
Starò qui come agnellina
Le tue botte ad aspettar.
Laserò strazarmi il crine,
Laserò cavarmi gli occhi,
E le care tue manine
Lieta poi saprò baciar.
Ah, lo vedo, non hai core!
Pace, pace, o vita mia,
In contento ed allegria
Notte e di vogliam passar.

MASETTO (fra sè)

Guarda un po' come seppé
Questa strega sedurmi!
Siamo pure
I deboli di testa!

DON GIOVANNI (di dentro)

Sia preparato tutto a una gran festa.

ZERLINA

Ah Masetto, Masetto, odi la voce
Del monsù cavaliero!

MASETTO

Ebben, che c'è?

ZERLINA

Verrà...

MASETTO

Lascia che venga.

ZERLINA

Ah, se vi fosse
Un buco da fuggir!

MASETTO

Di cosa temi?
Perché diventi pallida?... Ah, capisco.
Capisco, bricconcella!
Hai timor ch'io comprenda
Com'è tra voi passata la faccenda.
Presto, presto, pria ch'ei venga,
Por mi vo' da qualche lato;
C'è una nicchia: qui celato,
Cheto, cheto mi vo' star.

ZERLINA

Senti, senti, dove vai?
Ah, non t'asconder, o Masetto!

Se ti trova, poveretto,
Tu non sai quel che può far.

MASETTO
Faccia, dica quel che vuole.

ZERLINA (*fra sé*)
Ah, non giovan le parole!

MASETTO
Parla forte, e qui t'arresta.

ZERLINA (*fra sé*)
Che capriccio ha nella testa!

MASETTO (*fra sé*)
Capiò se m'è fedele,
E in qual modo andò l'affar.
(entra nella nicchia)

ZERLINA (*fra sé*)
Quell'ingrato, quel crudele
Oggi vuol precipitar.

Nie wiesz, co on może zrobić,
Jak cię znajdzie, mój biedaku.

MASETTO
Niech sobie robi, co chce.

ZERLINA (*do siebie*)
Ach, próżne moje słowa!

MASETTO
Mów głośno i stój tutaj!

ZERLINA (*do siebie*)
Czym on sobie nabił głowę!

MASETTO (*do siebie*)
Zobaczę, czy jest mi wierna
I jak potoczyły się sprawy.
(chowa się w niszy)

ZERLINA (*do siebie*)
Niewdzięczny, okrutny,
Pragnie swojej zguby.

[SCENA 17]

Zerlina, Don Giovanni, servitori, contadini e contadine

DON GIOVANNI (*ai contadini*)

Sù, svegliatevi da bravi!
Sù, coraggio, o buona gente!
Vogliam star allegramente,
Vogliam ridere e scherzar.
(ai servi)

Alla stanza della danza
Conducete tutti quanti,
Ed a tutti in abbondanza
Gran rinfreschi fate dar.

I SERVI

Sù, svegliatevi da bravi,
Sù, coraggio, o buona gente!
Vogliam star allegramente,
Vogliam ridere e scherzar.
(partono i servi e i contadini)

[SCENA 17]

Zerlina, Don Giovanni, służący, wieśniacy i wieśniaczki

DON GOVANNI (*do wieśniaków*)

Dalej, wstawajcie grzecznie!
Dalej, żwawo, dobrzy ludzie!
Będziemy się weselić,
Będziemy się śmiać i swawolić.
(do służących)
Zaprowadźcie ich
Do sali balowej
I wszystkim dajcie do woli
Orzeźwiających trunków.

CHÓR

Dalej, wstawajcie grzecznie!
Dalej, żwawo, dobrzy ludzie!
Będziemy się weselić,
Będziemy się śmiać i swawolić.
(wieśniacy i służący wychodzą)

[SCENA 18]

Don Giovanni, Zerlina e Masetto nascosto

ZERLINA (*fra sé*)
Tra quest'arbori celata,

[SCENA 18]

Don Giovanni, Zerlina; Masetto w niszy

ZERLINA (*do siebie*)
Skryję się za drzewami,

Może mnie nie dostrzeże.
(próbuje się schować)

DON GOVANNI
Zerlinetto moja miła,
Widziałem cię, nie uciekaj.

ZERLINA
Pozwól mi odejść, panie...

DON GOVANNI
Nie, nie, zostań, moje szczęście!

ZERLINA
Jeśli litość masz w sercu...

DON GOVANNI
Tak, kochanie, jestem samą miłością.
Pójdz tu na chwilkę,
Szczęśliwą cię uczynię.

ZERLINA (do siebie)
Ach, jeśli zobaczy mojego męża,
Już ja wiem, co może zrobić.

DON GOVANNI
(dostrzegając Masetta; z gestem zdziwienia)
Masetto!

MASETTO
Tak, Masetto!

DON GOVANNI (nieco zmieszany)
Zamknieto tam? Dlaczego?
(odzyskuje rezon)
Twoja piękna Zerlina
Nie może dłużej, biedactwo,
Bez ciebie wytrzymać.

MASETTO (ironicznie)
Rozumiem, tak jest, panie.

DON GOVANNI
Teraz weselcie się.
Słyszcie grajków?
Chodźcie ze mną.

MASETTO I ZERLINA
Tak, tak, weselmy się
I tańczyć wraz z innymi
Chodźmy wszyscy troje.
(wychodzą)

Si può dar che non mi veda.
(vuol nascondersi)

DON GIOVANNI
Zerlinetta mia garbata,
T'ho già visto, non scappar!

ZERLINA
Ah! lasciatemi andar via...

DON GIOVANNI
No, no, resta, gioia mia!

ZERLINA
Se pietade avete in core...

DON GIOVANNI
Sì, ben mio, son tutto amore...
Vieni un poco in questo loco:
Fortunata io ti vo' far.

ZERLINA (fra sè)
Ah, s'ei vede il sposo mio,
So ben io quel che può far.

DON GIOVANNI
(vedendo Masetto, fa un moto di stupore)
Masetto!

MASETTO
Sì, Masetto.

DON GIOVANNI (un po' confuso)
E chiuso là, perché?
(riprende ardire)
La bella tua Zerlina
Non può, la poverina,
Più star senza di te.

MASETTO (ironico)
Capisco, si signore.

DON GIOVANNI
Adesso fate core.
I suonatori udite:
Venite ormai con me.

ZERLINA E MASETTO
Sì, sì, facciamo core,
Ed a ballar cogli altri
Andiamo tutti e tre.
(partono)

[SCENA 19]

Don Ottavio, Donn'Anna e Donna Elvira in maschera;
poi Leporello e Don Giovanni alla finestra

DONNA ELVIRA

Bisogna aver coraggio,
O cari amici miei,
E i suoi misfatti rei
Scoprir potremo allor.

DON OTTAVIO

L'amica dice bene,
Coraggio aver conviene.
(*a Donn'Anna*)
Discaccia, o vita mia,
L'affanno ed il timor.

DONNA ANNA

Il passo è perigioso,
Può nascer qualche imbroglio.
Temo pel caro sposo,
E per noi temo ancor.

LEPORELLO (*aprendo la finestra*)
Signor, guardate un poco,
Che maschere galanti!

DON GIOVANNI (*alla finestra*)
Falle passar avanti,
Di' che ci fanno onor.
(*rientra*)

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO
(*fra sé*)
Al volto ed alla voce
Si scopre il traditore.

LEPORELLO

Zi, zi! Signore maschere!
Zi, zi...

DONNA ANNA E DONNA ELVIRA
(*sottovoce a Don Ottavio*)
Via, rispondete.

LEPORELLO

Zi, zi... signore maschere!

DON OTTAVIO (*a Leporello*)
Cosa chiedete?

LEPORELLO

Al ballo, se vi piace,
V'invita il mio signor.

[SCENA 19]

Don Ottavio, Donna Anna i Donna Elvira w maskach;
potem Leporello i Don Giovanni w oknie

DONNA ELVIRA

Trzeba nam odwagi,
Drodzy moi przyjaciele,
Wówczas zdołamy przejrzeć
Jego niecne występkie.

DON OTTAVIO

Przyjaciółka ma słuszność,
Trzeba nam odwagi.
(*do Donny Anny*)
Porzuć, życie moje,
Niepokój i trwogę.

DONNA ANNA

To niebezpieczny krok,
Może z tego być nieszczęście;
Lękam się o drogiego małżonka
I lękam się o nas.

LEPORELLO (*otwierając okno*)
Panie, spójrz tylko,
Jakie wytworne maski!

DON GIOVANNI (*w oknie*)
Zaproś je do środka,
Powiedz, że będziemy zaszczęsceni.
(*cofa się do wnętrza*)

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO
(*do siebie*)
Po twarzy i po głosie
Poznać można zdrajęcę.

LEPORELLO

Pst, pst, szanowne maski!
Pst, pst...

DONNA ANNA I DONNA ELVIRA
(*po cichu do Don Ottavia*)
Dalej, odpowiedz.

LEPORELLO

Pst, pst, szanowne maski!

DON OTTAVIO (*do Leporella*)
Czego pragniesz?

LEPORELLO

Na bal, jeśli macie życzenie,
Zaprasza was mój pan.

DON OTTAVIO (do Leporella)
Wdzięczni jesteśmy za taki zaszczyst.
(do Donny Anny i Donny Elviry)
Pójście, piękne towarzyszki.

LEPORELLO (do siebie)
Przyjaciel również na nich
Wypróbuje siłę swej miłości.
(wchodzi do środka i zamyka okno)

DONNA ANNA I DON OTTAVIO
Niech podsycą sprawiedliwe niebiosa
Zapał mojego serca.

DONNA ELVIRA
Niechaj pomszczą sprawiedliwe niebiosa
Moją zdradzoną miłość.
(wchodzą do środka)

[SCENA 20]
Komnata w domu Don Giovanniego, oświetlona
i przygotowana do wielkiego balu.

Don Giovanni, Leporello, Zerlina, Masetto, wieśniacy
i wieśniaczki, muzykanci, służący z napojami

(Don Giovanni sadza dziewczęta, a Leporello młodzieżów,
którzy skończyli tańczyć)

DON GIOVANNI
Spocznijcie, miłe dziewczęta!

LEPORELLO
Napijcie się, piękni młodzieżcy!

DON GIOVANNI I LEPORELLO
Wkrótce znów będziecie dokazywać,
Znów będziecie bawić się i tańczyć.
(słujący wnoszą napoje)

DON GIOVANNI
Hej, kawa!

LEPORELLO
Czekolada!

MASETTO (po cichu do Zerliny)
Ach, Zerlino, uważaj!

DON GIOVANNI
Sorbetty!

DON OTTAVIO (a Leporello)
Grazie di tanto onore.
(a Donn'Anna e Donn'Elvira)
Andiam, compagne belle.

LEPORELLO (fra sè)
L'amico anche su quelle
Prova farà d'amor.
(entra e chiude la finestra)

DONNA ANNA E DON OTTAVIO
Protegga il giusto cielo
Il zelo del mio cor.

DONNA ELVIRA
Vendichi il giusto cielo
Il mio tradito amor!
(partono)

[SCENA 20]
Sala nella casa di Don Giovanni, illuminata e preparata per
una gran festa da ballo.

Don Giovanni, Leporello, Zerlina, Masetto, Contadini
e Contadine, suonatori, servi con rinfreschi

(Don Giovanni fa seder le ragazze e Leporello
i ragazzi che saranno in atto d'aver finito un ballo)

DON GIOVANNI
Riposate, vezzose ragazze.

LEPORELLO
Rinfrescatevi, bel giovinotti.

DON GIOVANNI E LEPORELLO
Tornerete a far presto le pazze.
Tornerete a scherzar e ballar.
(si portano i rinfreschi)

DON GIOVANNI
Ehi! Caffè!

LEPORELLO
Cioccolatte!

MASETTO (sottovoce a Zerlina)
Ah, Zerlina, guidizio!

DON GIOVANNI
Sorbetti!

LEPORELLO

Confetti!

ZERLINA E MASETTO (a parte)

Troppò dolce comincia la scena;
In amaro potria terminar.

DON GIOVANNI (accarezzando Zerlina)

Sei pur vaga, brillante Zerlina.

ZERLINA (a Don Giovanni)

Sua bontà.

MASETTO (fremendo)

La briccona fa festa!

LEPORELLO (imitando il padrone)

Sei pur cara, Giannotta, Sandrina.

MASETTO

(fra sè, guardando Don Giovanni)
Tocca pur, che ti cada la testa!

ZERLINA (fra sè)

Quel Masetto mi par stralunato,
Brutto, brutto si fa quest'affar.

DON GIOVANNI E LEPORELLO (fra sè)

Quel Masetto mi par stralunato,
Qui bisogna cervello adoprar.

MASETTO

(fra se, all'indirizzo di Zerlina)
Ah, briccona,
Mi vuoi disperar!

[SCENA 21]

Don Giovanni, Leporello, Zerlina, Masetto, contadini
e contadine, suonatori, servi, Donna Anna, Donna Elvira e
Don Ottavio

(entrano Don Ottavio, Donn'Anna, Donna Elvira
in maschera)

LEPORELLO

Venite pur avanti,
Vezzose mascherette!

DON GIOVANNI

È aperto a tutti quanti,
Viva la libertà!

LEPORELLO

Cukierki!

ZERLINA I MASETTO (na stronie)

Nazbyt słodko zaczyna się scena.
Gorzko się może zakończyć.

DON GIOVANNI (głasząc Zerlinę)
Jesteś śliczna, urocza Zerlino!

ZERLINA (do Don Giovanniego)
Jego łaskawość!

MASETTO (trzęsąc się ze złości)
Kokietka bawi się w najlepsze.

LEPORELLO (naśladowując pana)
Jesteś kochana, Giannotto, Sandrino!

MASETTO

(do siebie, patrząc na Don Giovanniego)
Tknij ją tylko, a poleci twoja głowa!

ZERLINA (do siebie)
Ten Masetto nie spuszcza mnie z oczu,
Coraz gorzej wygląda ta sprawa.

DON GIOVANNI I LEPORELLO (do siebie)
Ten Masetto nie spuszcza jej z oczu,
Tu trzeba użyć sprytu.

MASETTO

(do siebie, pod adresem Zerliny)
Ach, niecnoto,
Doprowadzisz mnie do rozpacz!

[SCENA 21]

Don Giovanni, Leporello, Zerlina, Masetto, wieśniacy
i wieśniaczki, muzykanci, służący, Donna Anna,
Donna Elvira i Don Ottavio

(wchodzą Don Ottavio, Donna Anna i Donna Elvira
w maskach)

LEPORELLO

Wejdźcie, proszę, do środka,
Nadobne maseczki!

DON GIOVANNI

Otwarte jest dla wszystkich,
Niech żyje wolność!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO

Wdzięczni jesteśmy za tyle oznak
Szlachetności.

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, DON GIOVANNI I LEPORELLO**

Niech żyje wolność!

DON GIOVANNI (do muzyków)

Grajcie!
(do Leporella)
Ty dobierz pary.
(*Don Ottavio tańczy menuet z Donną Anną*)

LEPORELLO

Śmiało, dalej, tańczcie.

DONNA ELVIRA (do Donny Anny)

To wieśniaczka.

DONNA ANNA (do Don Ottavia)

Umieram!

DON OTTAVIO (do Donny Anny)

Udawaj.

DON GIOVANNI I LEPORELLO

Cudownie, doprawdy!

MASETTO (ironicznie)

Cudownie, doprawdy!

DON GIOVANNI (po cichu do Leporella)

Miej oko na Masetta.
(do Zerliny)
Ja jestem twoim partnerem,
Zerlino, pozwól tutaj...
(tańczy z Zerliną kontredansą)

LEPORELLO (do Masetta)

Nie tańczysz, biedaku?
Chodź tu, Masetto drogi,
Róbmy to, co inni.
(zmusza Masetta do tańca)

MASETTO

Nie, nie, ja nie chcę tańczyć.

LEPORELLO

Ależ tańcz, przyjacielu!

MASETTO

Nie!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO

Siam grati a tanti segni
Di generosità.

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, DON GIOVANNI E LEPORELLO**

Viva la libertà!

DON GIOVANNI (ai suonatori)

Ricominciate il suono!
(a Leporello)
Tu accoppia i ballerini.
(*Don Ottavio bała il minuetto con Donn'Anna*)

LEPORELLO

Da bravi, via ballate!

DONNA ELVIRA (sottovoce a Donn'Anna)

Quella è la contadina.

DONNA ANNA (sottovoce ad Ottavio)

Io moro!

DON OTTAVIO (sottovoce a Donn'Anna)

Simulate!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

Va bene, in veritá!

MASETTO (con ironia)

Va bene, in veritá!

DON GIOVANNI (sottovoce a Leporello)

A bada tien Masetto.
(a Zerlina)
Il tuo compagno io sono,
Zerlina vien pur qua...
(si mette a ballare una controddanza con Zerlina)

LEPORELLO (a Masetto)

Non balli, poveretto!
Vien qua, Masetto caro,
Facciam quel ch'altri fa.
(fa ballare a forza Masetto)

MASETTO

No, no, ballar non voglio.

LEPORELLO

Eh, balla, amico mio!

MASETTO

No!

LEPORELLO

Sì!

Caro Masetto, balla!

DONNA ANNA (*sottovoce a Donna Elvira*)

Resister non poss'io!

DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO (*a Donn'Anna*)

Fingete per pietà!

DON GIOVANNI (*a Zerlina*)

Vieni con me, mia vita...

(ballando conduce via Zerlina presso una porta,
e la fa entrare quasi per forza)**MASETTO** (*a Leporello*)

Lasciami! Ah... no! Zerlina!

(si cava dalle mani di Leporello e seguita Zerlina)

ZERLINA

Oh numi! Son tradita!...

LEPORELLO (*fra sè*)

Qui nasce una ruina.

(segue in fretta Don Giovanni)

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO(*fra sè*)

Liniquo da se stesso

Nel laccio se ne va!

ZERLINA (*di dentro*)

Gente...

Aiuto!... aiuto!... gente!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO

Soccorriamo l'innocente!

(i suonatori partono)

MASETTO(*fuori*)

Ah, Zerlina!

ZERLINA(*di dentro, dalla parte opposta*)

Scellerato!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO

Ora grida da quel lato!

Ah, gettiamo giù la porta!

ZERLINA (*entrando*)

Soccorrete mi, o son mortal!

LEPORELLO

Tak!

Drogi Masetto, tańcz!

DONNA ANNA (*do Donny Elviry*)

Nie zniosę tego dłużej!

DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO (*do Donny Anny*)

Udawaj, na Boga!

DON GIOVANNI (*do Zerliny*)

Pójdz ze mną, moje życie.

(w tarciu prowadzi Zerlinę w stronę drzwi
i wyprowadza ją niemal siłą)**MASETTO** (*do Leporella*)

Puść mnie... ach... nie... Zerlina!

(wyrywa się z rąk Leporella i wybiega za Zerliną)

ZERLINA

O, nieba! Jestem zgubiona!

LEPORELLO (*do siebie*)

To się źle skończy.

(wychodzi w pośpiechu za Don Giovannim)

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO(*do siebie*)

Łotr sam sobie

Stryczek gotuje.

ZERLINA (*spoza sceny*)

Ludzie!

Ratunku! Pomocy, ludzie!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO

Spieszmy na ratunek biednej dziewczynie!

(muzycy wychodzą)

MASETTO(*spoza sceny*)

Ach, Zerlina!...

ZERLINA(*spoza sceny, z przeciwej strony*)

Ty łotrze!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO

Teraz woła z tej strony!

Ach, wywaźmy drzwi!

ZERLINA (*wbiegając*)

Ratujcie, albo będzie po mnie!

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO I MASETTO**
My cię obroniemy.

DON GIOVANNI
(wychodzi ze szpadą w dłoni,
prowadziąc za ramię Leporella; do Zerliny)
Oto łotr, co cię obraził.
Lecz ja mu dam nauczkę.
(do Leporella)
Giń, hultaju!

LEPORELLO
Ach, co pan robi!

DON GIOVANNI
Giń, mówię!

DON OTTAVIO
(wyjmując pistolet)
Nie ludź się!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA I DON OTTAVIO
Niedodziwiec myśli,
Że z pomocą tego oszustwa
Ukryje swą podłość.
(odkrywają twarze)

DON GIOVANNI (rozpoznając ich)
Donna Elvira!

DONNA ELVIRA
Tak jest, łotrze!

DON GIOVANNI
Don Ottavio!

DON OTTAVIO
Tak jest, panie!

DON GIOVANNI (do Donny Anny)
Ach, wierz mi...!

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,
ZERLINA I MASETTO**
Zdrajca! Zdrajca!
Wszystko już wiadomo.

Drżyj, złoczyńco!
Wkrótce pozna świat cały
Zbrodnię straszliwą i mroczną.
Twoje okrucieństwo!
Słyszysz grzmot zemsty,
Co świszcze wokoło ciebie;

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO E MASETTO**
Siam qui noi per tua difesa!

DON GIOVANNI
(esce colla spada in mano,
conducendo per un braccio Leporello; a Zerlina)
Ecco il birbo che t'ha offesa!
Ma da me la pena avrà!
(a Leporello)
Mori, iniquo!

LEPORELLO
Ah, cosa fate?

DON GIOVANNI
Mori, dico!

DON OTTAVIO
(cavando una pistola)
Nol sperate...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA E DON OTTAVIO
L'empio crede
Con tal frode
Di nascondere l'empietà!
(si cavano le maschere)

DON GIOVANNI (riconoscendoli)
Donna Elvira!

DONNA ELVIRA
Si, malvagio!

DON GIOVANNI
Don Ottavio!

DON OTTAVIO
Si, signore!

DON GIOVANNI (a Donn'Anna)
Ah, credete...

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,
ZERLINA E MASETTO**
Traditore! Traditore!
Tutto già si sa!

Trema, trema, o scellerato!
Saprà tosto il mondo intero
Il misfatto orrendo e nero
La tua fiera crudeltà!
Odi il tuon della vendetta,
Che ti fischia intorno intorno;

Sul tuo capo, in questo giorno
Il suo fulmine cadrà.

DON GIOVANNI

È confusa la mia testa,
Non so più quel ch'io mi faccia,
E un orribile tempesta
Minacciando, o Dio, mi va.
Ma non manca in me coraggio,
Non mi perdo o mi confondo,
Se cadesse ancora il mondo,
Nulla mai temer mi fa.

LEPORELLO

È confusa la sua testa,
Non sa più quel ch'ei si faccia,
E un orribile tempesta
Minacciando, o Dio, lo va
Ma non manca in lui coraggio,
Non si perde o si confonde
Se cadesse ancora il mondo,
Nulla mai temer lo fa.

Na twą głowę dziś jeszcze
Jej grom spadnie.

DON GIOVANNI

Zamęt mam w głowie,
Sam już nie wiem, co czynię,
Straszliwa burza,
Grożąc, zbliża się ku mnie.
Ale nie brak mi odwagi,
Nie traci głowy i nie miesza się,
Choćby nawet runął świat,
Nic mnie nie zatrwoży!

LEPORELLO

Zamęt ma w głowie,
Sam już nie wie, co czyni,
Straszliwa burza,
Grożąc, zbliża się ku niemu.
Ale nie brak mu odwagi,
Nie traci głowy i nie miesza się,
Choćby nawet runął świat,
Nic go nie zatrwoży.

akt II

[SCENA 1]

Ulica; z boku dom Donny Elviry z balkonem.
Don Giovanni i Leporello

DON GIOVANNI

Przestań, blaźnie, nie nudź mnie!

LEPORELLO

Nie, panie, dłużej z panem nie zostanę.

DON GIOVANNI

Posłuchaj mnie, przyjacielu...

LEPORELLO

Chcę odejść, mówię.

DON GIOVANNI

Co ci takiego zrobiłem,
Że chcesz mnie opuścić?

LEPORELLO

Och, nic takiego:
Omal mnie pan nie zabił!

DON GIOVANNI

Oszalałeś! To było dla żartu.

LEPORELLO

Ale ja nie żartuję, chcę odejść.
(zamierza wyjść)

DON GIOVANNI

Leporello.

LEPORELLO

Tak, panie?

DON GIOVANNI

Chodź tu, pogódźmy się. Trzymaj...

LEPORELLO

Co?

DON GIOVANNI (daje mu pieniądze)

Cztery dwudukatówki.

atto II

[SCENA 1]

Strada; a lato la casa di Donn'Elvira con un balcone.
Don Giovanni e Leporello

DON GIOVANNI

Eh via, buffone, non mi seccar!

LEPORELLO

No, no, padrone, non vo'restar.

DON GIOVANNI

Sentimi, amico...

LEPORELLO

Vo'andar, vi dico!

DON GIOVANNI

Ma che ti ho fatto,
Che vuoi lasciarmi?

LEPORELLO

O niente affatto:
Quasi ammazzarmi!

DON GIOVANNI

Va, che sei matto: fu per burlar.

LEPORELLO

Ed io non burlo, ma voglio andar.
(va per partire)

DON GIOVANNI

Leporello!

LEPORELLO

Signore?

DON GIOVANNI

Vien qui, facciamo pace. Prendi!

LEPORELLO

Cosa?

DON GIOVANNI (gli dà del denaro)

Quattro doppie.

LEPORELLO

Oh, sentite:
Per questa volta la cerimonia accetto;
Ma non vi ci avvezzate;
Non credete
Di sedurre i miei pari.
Come le donne, a forza di danari.

DON GIOVANNI

Non parliam più di ciò! Ti basta l'animo
Di far quel ch'io ti dico?

LEPORELLO

Purché lasciam le donne.

DON GIOVANNI

Lasciar le donne! Pazzo!
Lasciar le donne? Sai
Ch'elle per me son necessarie
Più del pan che mangio,
Più dell'aria che spiro!

LEPORELLO

E avete core d'ingannarle poi tutte?

DON GIOVANNI

È tutto amore!
Chi a una sola è fedele,
Verso l'altra è crudele.
Io, che in me sento
Si esteso sentimento,
Vo' bene a tutte quante.
Le donne poi che calcolar non sanno,
Il mio buon natural chiamano inganno.

LEPORELLO

Non ho veduto mai
Naturale più vasto e più benigno.
Orsù, cosa vorreste?

DON GIOVANNI

Odi! Vedesti tu la cameriera
Di Donna Elvira?

LEPORELLO

Io? No!

DON GIOVANNI

Non hai veduto
Qualche cosa di bello,
Caro il mio Leporello; Ora io con lei
Vo' tentar la mia sorte,
Ed ho pensato,
Giacché siam verso sera,

LEPORELLO

Och! Panie,
Tym razem się zgadzam.
Ale proszę nie myśleć, że zawsze tak będzie;
Nie sądzi pan chyba,
Że ktoś taki jak ja, da się złapać,
Tak jak kobiety, na pieniądze.

DON GIOVANNI

Nie mówmy już o tym! Wystarczy ci odwagi,
Żeby zrobić, co ci powiem?

LEPORELLO

Jeśli tylko skończymy z kobietami.

DON GIOVANNI

Skończyć z kobietami! Szalony!
Skończyć z kobietami? Wiesz przecież,
Że one są mi niezbędne,
Bardziej niż chleb, który jem,
Niż powietrze, którym oddycham!

LEPORELLO

I ma pan serce oszukiwać je wszystkie?

DON GIOVANNI

To z miłości.
Kto jednej tylko pozostaje wiernym,
Wobec innych jest okrutny.
Ja, który w piersi noszę
Tak bezgraniczne uczucie,
Kocham je wszystkie.
Kobiety zaś, nie pojmuając tego,
Moją wrodzoną dobroć zwą oszustwem.

LEPORELLO

Jeszcze nigdy nie spotkałem
Natury tak szczerzej i tak łaskawej.
Dalej, o co chodzi?

DON GIOVANNI

Stuchaj, widziałeś ty pokójówkę
Donny Elviry?

LEPORELLO

Ja? Nie.

DON GIOVANNI

Nie widziałeś więc
Czegoś pięknego,
Mój drogi Leporello! Teraz u niej
Chcę spróbować szczęścia,
Więc pomyślałem,
Że, skoro zbliża się wieczór,

By zaosztyć jej nieco apetyt,
Udam się do niej w twoim ubraniu.

LEPORELLO

A czemu nie może pan
Udać się w swoim?

DON GIOVANNI

U ludzi tego stanu
Pańskie szaty
Nie budzą zaufania.
(zdejmuję płaszcz)
Pospiesz się, dalej!

LEPORELLO

Panie... to jeszcze nie powód...

DON GIOVANNI (z wściekłością)

Dosyć, nie znoszę sprzeciwów.
(zamieniają się płaszczami i kapeluszami)

Per aguzzarle meglio l'appetito
Di presentarmi a lei col tuo vestito.

LEPORELLO

E perché non potreste
Presentarvi col vostro?

DON GIOVANNI

Han poco credito
Con gente di tal rango
Gli abiti signorili.
(si cava il proprio abito)
Sbrigati, via!

LEPORELLO

Signor, per più ragioni...

DON GIOVANNI (con collera)

Finiscila! Non soffro opposizioni!
(si scambiano l'abito)

[SCENA 2]

Don Giovanni, Leporello i Donna Elvira na balkonie.
Powoli zapada noc.

DONNA ELVIRA

Ach, milcz, niemądre serce,
Nie drżyj w mej piersi;
To łotr, to zdrajca,
Grzeszy, kto go żaluje.

LEPORELLO (po cichu)
Cicho! Słyszę głos
Donny Elviry, panie.

DON GIOVANNI (po cichu)
Wykorzystam tę chwilę.
Ty stań tam.
(ustawia się za Leporellem)
Elviro, najdroższa moja...

DONNA ELVIRA
Czy to nie on, niewdzięczny?

DON GIOVANNI
Tak, moje życie, to ja,
Błagam o zmiłowanie.

DONNA ELVIRA (do siebie)
Bogowie, co za dziwne uczucie
Budzi się w moim sercu!

[SCENA 2]

Don Giovanni, Leporello e Donna Elvira sul balcone.
Si fa notte a poco a poco.

DONNA ELVIRA

Ah taci, ingiusto core!
Non palpitarmi in seno!
È un empio, e un traditore
È colpa di aver pietà.

LEPORELLO (sottovoce)
Zitto... di Donna Elvira,
Signor, la voce io sento!

DON GIOVANNI (sottovoce)
Cogliere io vo' il momento.
Tu fermati un po' là!
(si mette dietro Leporello)
Elvira, idolo mio!...

DONNA ELVIRA
Non è costui l'ingrato?

DON GIOVANNI
Si, vita mia, son io,
E chieggio carità.

DONNA ELVIRA (fra sè)
Numi, che strano affetto,
Mi si risveglia in petto!

LEPORELLO (*fra sè*)
State a veder la pazza,
Che ancor gli crederà!

DON GIOVANNI
Discendi, o gioia bella!
Vedrai che tu sei quella
Che adora l'alma mia:
Pentito io sono già.

DONNA ELVIRA
No, non ti credo, o barbaro!

DON GIOVANNI (*con affettato dolore*)
Ah credimi, o m'uccido!

LEPORELLO (*sottovoce a Don Giovanni*)
Se seguitate,
io rido!

DON GIOVANNI
Idolo mio, vien qua!

DONNA ELVIRA (*fra sè*)
Dei, che cimento è questo!
Non so s'io vado o resto!
Ah proteggete voi
La mia credulità.

DON GIOVANNI (*fra sè*)
Spero che cada presto!
Che bel colpetto è questo!
Più fertile talento
Del mio, no, non si dà.

LEPORELLO (*fra sè*)
Già quel mendace labbro
Torna a sedur costei.
Deh proteggete, o dei!
La sua credulità.
(*Donna Elvira parte dal balcone*)

DON GIOVANNI (*allegriSSimo*)
Amico, che ti par?

LEPORELLO
Mi par che abbiate
Un'anima di bronzo.

DON GIOVANNI
Va là, che sei il gran gonzo!
Ascolta bene:
Quando costei qui viene,
Tu corri ad abbracciarla,

LEPORELLO (*do siebie*)
Będzie szalona,
Jeśli znów mu uwierzy!

DON GIOVANNI
Zejdź, moje szczęście!
Przekonasz się, że właśnie ciebie
Wielbi ma dusza;
Żałuję tego, co uczyniłem.

DONNA ELVIRA
Nie, nie wierzę ci, okrutny!

DON GIOVANNI (*z afektowanym bólem*)
Ach, uwierz mi albo się zabij!

LEPORELLO (*po cichu do Don Giovanniego*)
Jeśli pan nie przestanie,
pięknę ze śmiechu!

DON GIOVANNI
Najdroższa moja, przyjdź tutaj.

DONNA ELVIRA (*do siebie*)
Bogowie, na jaką próbę jestem wystawiona!
Nie wiem, czy iść, czy zostać...
Ach, miejcie w swej opiece
Moją łatwoierność.

DON GIOVANNI (*do siebie*)
Mam nadzieję, że wkrótce się złamie.
Pięknie to rozegrałem;
Większym talentem
Niż mój, nikt się nie może poszczycić.

LEPORELLO (*do siebie*)
Te kłamiwe wargi
Od nowa ją uwodzą;
O, bogowie, miejcie w opiece
Jej łatwoierność.
(*Donna Elvira wchodzi do wnętrza*)

DON GIOVANNI (*wesoło*)
Przyjacielu, co o tym myślisz?

LEPORELLO
Myślę, że ma pan
Serce z kamienia.

DON GIOVANNI
Idź, jesteś ostatnim głupcem!
Posłuchaj dobrze:
Kiedy ona tu przyjdzie,
Biegni ją przytulić.

Podaruj jej parę pieszczot,
Naśladuj mój głos; potem sprytnie
Postarań się ją odwieść
w jakieś inne miejsce.

LEPORELLO

Ale, panie...

DON GIOVANNI

Ani słowa więcej!

LEPORELLO

A jeśli mnie rozpozna?

DON GIOVANNI

Nie rozpozna cię, jeśli nie będziesz chciał.
Cicho, otwiera. Tylko bądź rozsądny!
(oddala się nieco)

[SCENA 3]

Don Giovanni, Leporello i Donna Elvira

DONNA ELVIRA

Oto jestem.

DON GIOVANNI (wycofuje się; do siebie)
Zobaczmy, co zrobi.

LEPORELLO (do siebie)
Ładny bigos!

DONNA ELVIRA (do Leporella, biorąc go za Don Giovanniego)
Więc mogę wierzyć, że moje tupy
Zdołały zmiękczyć two serce?
Więc, skruszony,
Ukochany Don Giovanni
Do swej powinności
I do miłości mojej wraca?

LEPORELLO (zmieniając głos)
Tak, najdroższa!

DONNA ELVIRA
Okrutny! Gdybyś wiedział,
Ile łez i westchnień
Mnie kosztowałeś!

LEPORELLO
Ja, moje życie?

DONNA ELVIRA
Ty.

Falle quattro carezze,
Fingi la voce mia, poi con bell'arte
Cerca teco condurla
in altra parte.

LEPORELLO

Ma signor...

DON GIOVANNI

Non più repliche!

LEPORELLO

Ma se poi mi conosce?

DON GIOVANNI

Non ti conoscerà, se tu non vuoi.
Zitto, ell'apre. Ehi, giudizio!
(va in disparte)

[SCENA 3]

Don Giovanni, Leporello e Donna Elvira

DONNA ELVIRA

Eccomi a voi.

DON GIOVANNI (si ritira nel fondo; fra sè)
Veggiamo che farà.

LEPORELLO (fra sè)
Che imbroglio!

DONNA ELVIRA (a Leporello, scambiandolo per Don Giovannii)
Dunque, creder potrò che i pianti miei
Abbian vinto quel cor?
Dunque pentito
L'amato Don Giovanni
Al suo dovere
E all'amor mio ritorna?

LEPORELLO (alterando la voce)
Sì, carina!

DONNA ELVIRA
Crudele, se sapeste
Quante lagrime e quanti
Sospir voi mi costaste!

LEPORELLO
Io, vita mia?

DONNA ELVIRA
Voi.

LEPORELLO

Poverina! Quanto mi dispiace!

DONNA ELVIRA

Mi fuggirete più?

LEPORELLO

No, muso bello.

DONNA ELVIRA

Sarete sempre mio?

LEPORELLO

Sempre.

DONNA ELVIRA

Carissimo!

LEPORELLO

Carissima!

(*fra sé*)

La burla mi dà gusto.

DONNA ELVIRA

Mio tesoro!

LEPORELLO

Mia Venere!

DONNA ELVIRA

Son per voi tutta foco!

LEPORELLO

Io tutto cenere.

DON GIOVANNI (*fra sé*)

Il birbo si riscalda.

DONNA ELVIRA

E non m'ingannerete?

LEPORELLO

No, sicuro.

DONNA ELVIRA

Giuratemi.

LEPORELLO

Lo giuro a questa mano,
Che bacio con trasporto,
E a que' bei lumi...

DON GIOVANNI (*fangendo di uccidere qualcheduno colla spada alla mano*) Ah! Eh! Ich! Ah! Ich! Sei morto...

LEPORELLO

Biedactwo! Tak mi przykro!

DONNA ELVIRA

Już ode mnie nie uciekniesz?

LEPORELLO

Nie, śliczny pyszczku.

DONNA ELVIRA

Będziesz moim na zawsze?

LEPORELLO

Na zawsze.

DONNA ELVIRA

Najdroższy!

LEPORELLO

Najdroższa!

(*do siebie*)

Ten żarcik zaczyna mi się podobać.

DONNA ELVIRA

Mój skarbie!

LEPORELLO

Moja Wenus!

DONNA ELVIRA

Przy tobie cała jestem ogniem.

LEPORELLO

Ja cały popiółem.

DON GIOVANNI (*do siebie*)

Szelma, rozpala się.

DONNA ELVIRA

I już mnie nie oszukasz?

LEPORELLO

Nie, na pewno.

DONNA ELVIRA

Przysięgnij.

LEPORELLO

Przysięgam na tę rączkę,
Która całuję z uniesieniem...
Na te piękne oczyęta...

DON GIOVANNI (*ze szpadą w dłoni udaje, że chce kogoś zabić*)

Och, eh! Och, eh! Już po tobie!

DONNA ELVIRA I LEPORELLO

O, nieba! (uciekają)

DON GIOVANNI (śmieje się)
 Och, eh! Och, eh! Skoro los
 Mi sprzyja, zobaczymy...
 To te okna. Zatem śpiewajmy.
 O, podejdź do okna, mój skarbie!
 O, przyjdź, by osuszyć moje łzy.
 Skoro odmawiasz mi wszelkiej pociechy,
 Na twoich oczach pragnę umrzeć.
 Ty, co masz usta słodsze od miodu,
 Ty, która cukier nosisz w sercu.
 Nie bądź dla mnie okrutną, moje szczęście,
 Pokaż mi się przynajmniej,
 moje śliczne kochanie!

[SCENA 4]

*Don Giovanni; Masetto z rusznicą i pistoletem,
 wieśniacy*

DON GIOVANNI

Ktoś pojawił się w oknie, może to ona.
 Pst, pst...

MASETTO

(do wieśniaków uzbrojonych w strzelby i kije)
 Nie ustawajmy; serce mi mówi,
 Że go znajdziemy.

DON GIOVANNI (do siebie)
 Słyszę jakiś głos.

MASETTO (do wieśniaków)
 Stójcie, zdaje mi się,
 że ktoś się poruszył.

DON GIOVANNI (do siebie)
 Jeśli się nie mylę, to Masetto.

MASETTO

(głośno)
 Kto tam?
 (do wieśniaków)
 Nie odpowiada.
 Uwaga, miejcie strzelby w pogotowiu!
 (głośniej)
 Kto tam?

DON GIOVANNI (do siebie)
 Nie jest sam,
 Trzeba uważać.

DONNA ELVIRA E LEPORELLO

Oh numi! (fuggono)

DON GIOVANNI (ride)

Ah! Eh! Ich! Ah! Ich! Par che la sorte
 Mi secondi; Veggiamo:
 Le finestre son queste. Ora cantiamo.
 Deh, vieni alla finestra, o mio tesoro!
 Deh, vieni a consolar il pianto mio.
 Se neghi a me di dar qualche ristoro,
 Davanti agli occhi tuoi morir voglio.
 Tu ch'hai la bocca dolce più che il miele,
 Tu che il zucchero porti in mezzo al core!
 Non esser, gioia mia, con me crudele!
 Lasciati almen veder,
 mio bell'amore!

[SCENA 4]

*Don Giovanni, Masetto, armato d'archibuso e pistola,
 contadini*

DON GIOVANNI

V'è gente alla finestra, forse è dessa!
 Zi, zi!

MASETTO

(ai contadini armati di fucili e bastoni)
 Non ci stanchiamo; il cor mi dice
 Che trovarlo dobbiam.

DON GIOVANNI (fra sè)
 Qualcuno parla!

MASETTO (ai contadini)
 Fermatevi; mi pare
 che alcuno qui si muova.

DON GIOVANNI (fra sè)
 Se non fallo, è Masetto!

MASETTO

(forte)
 Chi va là?
 (ai contadini)
 Non risponde;
 Animo, schioppo al muso!
 (più forte)
 Chi va là?

DON GIOVANNI (fra sè)
 Non è solo,
 Ci vuol giudizio.

(*cercando d'imitar la voce di Leporello*)

Amici...

(*fra sè*)

Non mi voglio scoprir.

(*come sopra*)

Sei tu, Masetto?

MASETTO

(*in collera*)

Appunto quello. E tu?

DON GIOVANNI

Non mi conosci? Il servo

Son io di Don Giovanni.

MASETTO

Leporello!

Servo di quell'indegno cavaliere!

DON GIOVANNI

Certo; di quel briccone!

MASETTO

Di quell'uom senza onore!

Ah, dimmi un poco

Dove possiam trovarlo?

Lo cerco con costor per trucidarlo!

DON GIOVANNI (*fra sè*)

Bagattelle!

(*ad alta voce*)

Bravissimo, Masetto!

Anch'io con voi m'unisco,

Per fargliela, a quel birbo

di padrone.

Ma udite un po' qual è la mia intenzione.

(*accennando a destra*)

Metà di voi qua vadano,

(*accennando a sinistra*)

E gli altri vadano là!

E pian pianin lo cerchino,

Lontan non fia di qua!

Se un uom e una ragazza

Passeggian per la piazza,

Se sotto a una finestra

Fare all'amor sentite,

Ferite pur, ferite,

Il mio padron sarà.

In testa egli ha un cappello

Con candidi pennacchi,

Addosso un gran mantello.

E spada al fianco egli ha.

(*ai Contadini*)

Andate, fate presto!

(*stara się naśladować głos Leporella*)

Przyjaciele...

(*do siebie*)

Nie chcę, żeby mnie rozpoznali.

(*jak wyżej*)

To ty, Masetto?

MASETTO

(*ze złością*)

Tak, to ja. A ty kto?

DON GIOVANNI

Nie poznajesz? Jestem

Służącym Don Giovanniego.

MASETTO

Leporello!

Służący tego niecnego szlachcica!

DON GIOVANNI

Pewnie, tego lotra...

MASETTO

Tego człowieka bez honoru!

Powiedz no mi,

Gdzie go możemy znaleźć?

Szukam go z nimi, żeby go zabić!

DON GIOVANNI (*do siebie*)

Bagatela!

(*głośno*)

Zuch z ciebie, Masetto!

Ja również do was dołączę,

Żeby dać nauczkę temu lotrowi,
mojemu panu.

Teraz posłuchaj, jaki mam plan.

(*wskazując na prawo*)

Połowa z was pójdzie tedy,

(*wskazując na lewo*)

A inni pójdą tam!

I po cichutku niech go szukają,

Nie mógł odejść daleko.

Jeśli mężczyzna z dziewczyną

Przechadzać się będą po placu,

Jeśli pod jakimś oknem

Milosne wyznania usłyszycie,

Uderzajcie śmiało, uderzajcie,

To właśnie będzie mój pan!

Na głowie ma kapelusz

Z białymi piórami,

Nosi szeroki płaszcz

I szpadę ma u boku.

(*do wieśniaków*)

Idźcie, żywo!

(do Masetta, podczas, gdy wieśniacy wychodzą)
Ty jeden pójdziesz ze mną.
Do nas należy reszta,
Zaraz zobaczysz, co.
(wychodzi, zabierając ze sobą Masetta)

(a Masetto, mentre i contadini partono)
Tu sol verrai con me.
Noi far dobbiamo il resto,
E già vedrai cos'è.
(prende seco Masetto e parte)

[SCENA 5]

Don Giovanni i Masetto

DON GIOVANNI

(wraca na scenę, prowadząc za rękę Masetta)
Cicho... Daj mi posłuchać... Świeśnie.
A więc mamy go zabić?

MASETTO

Pewnie!

DON GIOVANNI

A nie wystarczyłoby polamać mu żebra,
Pogruchotać kości?

MASETTO

Nie, nie, chcę go zabić,
Chcę go rozerwać na strzępy.

DON GIOVANNI

Masz dobrą broń?

MASETTO

A jakże!
Mam naprzód ten muszkiet,
Dalej ten pistolet...
(oddaje muszkiet i pistolet Don Giovanniemu)

DON GIOVANNI

Dalej...?

MASETTO

Nie wystarczy?

DON GIOVANNI

O, wystarczy, pewnie! Teraz bierz:
(biję Masetta rękojeścią szpady)
To za pistolet...
To za muszkiet...

MASETTO

Aj, aj! Pomocy! Aj, aj!

DON GIOVANNI

Milcz, albo będzie po tobie!
To za to, że chciałeś go zabić,

[SCENA 5]

Don Giovanni e Masetto

DON GIOVANNI

(ritorna in scena, conducendo seco per la mano Masetto)
Zitto, lascia ch'io senta! Ottimamente.
Dunque dobbiam ucciderlo?

MASETTO

Sicuro!

DON GIOVANNI

E non ti basteria rompergli l'ossa,
Fracassargli le spalle?

MASETTO

No, no, voglio ammazzarlo,
Vo' farlo in cento brani.

DON GIOVANNI

Hai buone armi?

MASETTO

Cospetto!
Ho pria questo moschetto,
E poi questa pistola.
(dà moschetto e pistola a Don Giovanni)

DON GIOVANNI

E poi?

MASETTO

Non basta?

DON GIOVANNI

Eh, basta certo! Or prendi:
(batte Masetto col rovescio della spada)
Questa per la pistola,
Questa per il moschetto...

MASETTO

Ahi, ahi!... soccorso! Ahi, ahi!

DON GIOVANNI

Taci, o sei morto!
Questa per ammazzarlo,

Questa per farlo in brani!
Villano, mascalzon, ceffo da cani!
(*Masetto cade, Don Giovanni parte*)

To, że chciałeś rozerwać na strzępy!
Chamie, łajdaku, psia mord!
(*Masetto upada, Don Giovanni wychodzi*)

[SCENA 6]

Masetto, indi Zerlina con lanterna

MASETTO

(gridando forte)

Ahi! Ahi! La testa mia!
Ahi, ahi! Le spalle... e il petto!

ZERLINA

(entrando)

Di sentire mi parve
La voce di Masetto!

MASETTO

O Dio, Zerlina...
Zerlina mia, soccorso!

ZERLINA

Cosa è stato?

MASETTO

L'iniquo, il scellerato
Miruppe l'ossa e i nervi.

ZERLINA

Oh poveretta me! Chi?

MASETTO

Leporello!
O qualche diavolo che somiglia a lui!

ZERLINA

Crudel! Non tel diss'io
Che con questa tua pazza gelosia
Ti ridurresti a qualche brutto passo?
Dove ti duole?

MASETTO

Qui.

ZERLINA

E poi?

MASETTO

Qui... e ancora qui...

ZERLINA

E poi non ti duol altro?

[SCENA 6]

Masetto, potem Zerlina z latarnią

MASETTO

(krzycząc głośno)

Aj, aj! moja głowa!
Aj, aj! moje barki... i klatka piersiowa!

ZERLINA

(wchodząc)

Zdaje mi się, że słyszę
Głos Masetta.

MASETTO

O, Boże! Zerlino...
Zerlino moja, pomocy!

ZERLINA

Co się stało?

MASETTO

Łotr, hultaj,
Połamał mi kości i ścięgna!

ZERLINA

O, ja nieszczęsna! Kto?

MASETTO

Leporello!
Albo jakiś diabeł, co go przypomina.

ZERLINA

Okrutny! A nie mówiłam,
Że przez tą twoją głupią zazdrość
Ściągniesz na siebie jakieś nieszczęście?
Gdzie cię boli?

MASETTO

Tu.

ZERLINA

Gdzie jeszcze?

MASETTO

Tu... i jeszcze tu...

ZERLINA

I nic cię więcej nie boli?

MASSETTO

Boli mnie trochę
Ta stopa, to ramię i ta ręka.

ZERLINA

Dobrze już, dobrze. To nic takiego,
Skoro reszta jest w porządku.
Chodź ze mną do domu;
Jeśli mi obiecasz,
Że skończysz z tą zazdrością,
Ja cię wyleczę, mój drogi mężu.
Zobaczysz, najdroższy,
Jeśli będziesz grzeczny,
Jaki cudowny lek
Chcę ci podać.
Jest naturalny,
Nie jest wcale gorzki,
Żaden aptekarz
Nie umie go przyrządzić.
To pewien balsam,
Który noszę z sobą;
Dać ci go mogę,
Jeśli chciałbyś spróbować.
Chcesz wiedzieć,
Gdzie go mam? (kładąc jego dłoń na swoim sercu)
Zobacz, jak bije,
Dotknij tutaj.
(wychodzą)

MASSETTO

Duolmi un poco
Questo pie', questo braccio, e questa mano.

ZERLINA

Via, via, non è gran mal,
Se il resto è sano.
Vientene meco a casa;
Purché tu mi prometta
D'essere men geloso,
Io... io ti guarirò, caro il mio sposo.
Vedrai, carino,
Se sei buonino,
Che bel rimedio
Ti voglio dar!
È naturale,
Non dà disgusto,
E lo spezziale
Non lo sa far.
È un certo balsamo
Che porto addosso,
Dare tel posso,
Se'l vuoi provar.
Saper vorresti
Dove mi sta? (facendogli toccar il core)
Sentilo battere,
Toccami qua!
(partono)

[SCENA 7]

Mroczne atrium z trojgiem drzwi w domu Donny Anny

*Donna Elvira i Leporello, potem Donna Anna
i Don Ottavio ze służbymi i światłem*

LEPORELLO

(nasładując głos swego pana)
Światło wielu pochodni
Przybliża się, najdroższa;
Zostańmy tu, ukryci,
Póki się nie oddali.

DONNA ELVIRA

Czego się lękasz,
Ukochany mój mężu?

LEPORELLO

Niczego...
Pewne wzgłydy... Zobaczę, czy światło
Jest już daleko.
(do siebie)
Jak mam się od niej uwolnić!

[SCENA 7]

Atrio terreno oscuro con tre porte in casa di Donna Anna

*Donna Elvira e Leporello, poi Donna Anna
e Don Ottavio con servi e lumi*

LEPORELLO

(fingendo la voce del padrone)
Di molte faci il lume
S'avvicina, o mio ben:
Stiamci qui ascosi
Finché da noi si scosta.

DONNA ELVIRA

Ma che temi,
Adorato mio sposo?

LEPORELLO

Nulla, nulla...
Certi riguardi... Io vo' veder se il lume
E' già lontano.
(fra sé)
Ah, come da costei liberarmi?

(a *Donna Elvira*)
Rimanti, anima bella!
(s'allontana)

DONNA ELVIRA

Ah! non lasciami!
(fra sè)
Sola, sola in buio loco
Palpitare il cor mi sento,
E m'assale un tal spavento,
Che mi sembra di morir.

LEPORELLO (*andando a tentone; fra se*)

Più che cerco, men ritrovo
Questa porta sciagurata;
Piano, piano, l'ho trovata!
Ecco il tempo di fuggir.
(sbaglia la porta)

(*Donn'Anna e Don Ottavio, vestiti a lutto con servi che portano fiaccole*)

DON OTTAVIO (*a Donna Anna*)

Tergi il ciglio, o vita mia,
E dà calma a tuo dolore!
Lombra ormai del genitore
Pena avrà de' tuoi martir.

DONNA ANNA

Lascia almen alla mia pena
Questo picciolo ristoro;
Sol la morte, o mio tesoro,
Il mio pianto può finir.

DONNA ELVIRA (*fra sè; senza esser vista*)
Ah dov'è lo sposo mio?

LEPORELLO (*fra sè; dalla porta senza esser visto*)
Se mi trova, son perduto!

DONNA ELVIRA E LEPORELLO

Una porta là vegg'io,
Cheto(a), cheto(a), vo' partire.
(*cercano di uscire*)

(do *Donny Elviry*)
Zostań tu, moja duszko...
(oddala się)

DONNA ELVIRA

Ach, nie zostawiaj mnie!
(do siebie)
Samiuterka w ciemnym miejscu
Drżenie w sercu czuję
I ogarnia mnie taki strach,
Że czuję, jakbym umierała.

LEPORELLO (*idąc po omacku; do siebie*)

Im bardziej szukam, tym mniej znajdują
Te nieszczęsne drzwi...
Zaraz, zaraz, są tutaj,
Czas uciekać.
(myli drzwi)

(*Donna Anna i Don Ottavio, w żałobie, wchodzą ze służbymi, którzy niosą pochodnie*)

DON OTTAVIO (*do Donny Anny*)

Otrzyj łzy, życie moje,
I ucisz swój ból.
Dusza ojca
Musí cierpieć widząc twą udrękę.

DONNA ANNA

Pozostaw memu cierpieniu
Tę małą pociechę.
Jedna tylko śmierć, najdroższy,
Mym łzom może kres położyć.

DONNA ELVIRA (*do siebie; niezauważona*)
Ach, gdzie mój mąż?

LEPORELLO (*do siebie; od drzwi, niezauważony*)
Jeśli mnie znajdzie, przepadłem.

DONNA ELVIRA I LEPORELLO

Widzę tam jakieś drzwi,
Odejdę stąd po cichutku.
(chcą wyjść)

[SCENA 8]

Leporello, Donna Elvira, Donna Anna, Don Ottavio, Zerlina, Masetto z kijem, służący

(*Zerlina i Masetto, wchodząc, spotykają Donnę Elvirę i Leporella, który kryje twarz*)

ZERLINA I MASETTO

Stój, łotrze!
Dokąd idziesz?

DONNA ANNA I DON OTTAVIO

Otóz i zdrajca!
Jak się tu znalazł?

**DONNA ANNA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

Niech ginie oszust,
Który mnie zdradził!

DONNA ELVIRA

To mój mąż!
Litości!

**DONNA ANNA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

Czy Donną Elvirą
Jest ta, którą widzę?
Ledwie mogę uwierzyć...
Nie, nie! Zginie!
(Don Ottavio chce go zabić)

LEPORELLO

(odsłania twarz i klęka przed pozostałymi)
Łaski, łaski,
Szlachetni państwo!
Ja nim nie jestem,
Ona się myli!
Darujcie mi życie,
Litości!

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

O, bogowie! Leporello!...
Co za oszustwo!
Własnym oczom nie wierzę!
Co to ma znaczyć?

LEPORELLO

Tysiąc skrębionych myśli
Krąży mi po głowie;
Jeśli wyjdę cało z tej opresji,
Będzie to cud prawdziwy!

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

Tysiąc skrębionych myśli
Krąży mi po głowie...
Co za dzień, o nieba!
Co za nieoczekiwane zajście!
(Donna Anna wychodzi ze służącymi)

ZERLINA E MASETTO

Ferma, briccone!
Dove ten vai?

DONNA ANNA E DON OTTAVIO

Ecco il fellone!
Com'era qua?

**DONNA ANNA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

Ah, mora il perfido
Che m'ha tradito!

DONNA ELVIRA

È mio marito!
Pietà, pietà!

**DONNA ANNA, DON OTTAVIO,
ZERLINA, MASETTO**

È Donna Elvira.
Quella ch'io vedo?
Appena il credo...
No, no, morrà!
(Don Ottavio fa l'atto di ucciderlo)

LEPORELLO

(si scopre e si mette in ginocchio d'avanti gli altri)
Perdon, perdono,
Signori miei!
Quello io non sono:
Sbaglia costei!
Viver lasciatemi,
Per carità!

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, ZERLINA, MASETTO**

Dei! Leporello!
Che inganno è questo!
Stupido(a) resto!
Che mai sarà?

LEPORELLO

Mille torbidi pensieri
Mi s'aggiran per la testa;
Se mi salvo in tal tempesta,
È un prodigo in verità.

**DONNA ANNA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, ZERLINA, MASETTO**

Mille torbidi pensieri
Mi s'aggiran per la testa
Che giornata, o stelle, è questa!
Che impensata novità!
(Donna Anna parte coi servi)

[SCENA 9]

Leporello, Donna Elvira, Don Ottavio, Zerlina e Masetto

ZERLINA (a Leporello, con furia)

Dunque quello sei tu, che il mio Masetto
Poco fa crudelmente maltrattasti!

DONNA ELVIRA (a Leporello)

Dunque tu m'ingannasti, o scellerato,
Spacciandoti con me per Don Giovanni!

DON OTTAVIO (a Leporello)

Dunque tu in questi panni
Venisti qui per qualche tradimento!

DONNA ELVIRA

A me tocca punirlo.

ZERLINA

Anzi a me!

DON OTTAVIO

No, no, a me!

MASETTO

Accoppate lo meco tutti e tre.

LEPORELLO

Ah, pietà, signori miei!
Ah, pietà, pietà di me!
Dò ragione a voi, a lei
Ma il delitto mio non è.
Il padron con prepotenza,
L'innocenza mi rubò.
(a *Donna Elvira*)
Donna Elvira, compatite!
Già capite come andò.
(a *Zerlina*)
Di Masetto non so nulla,
(accennando a *Donna Elvira*)
Vel dirà questa fanciulla.
È un oretta cirumcirca,
Che con lei girando vo.
(a *Don Ottavio*, con confusione)

A voi, signore,
Non dico niente,

Certo timore...

Certo accidente...

Di fuori chiaro...

Di dentro oscuro...

Non c'è riparo...

La porta... il muro...

Lo... il... la...

(additando la porta dov'erasi chiuso per errore)

[SCENA 9]

Leporello, Donna Elvira, Don Ottavio, Zerlina i Masetto

ZERLINA (do Leporella, z wściekłością)

A więc to ty nad moim Masettem
Przed chwilą okrutnie się pastwileś!

DONNA ELVIRA (do Leporella)

A więc oszukałeś mnie, niegodziwce,
Udając przede mną Don Giovanniego!

DON OTTAVIO (do Leporella)

A więc w tym przebraniu
Przybyłeś tu w jakichś niecnych zamiarach!

DONNA ELVIRA

Ja go powinnam ukarać.

ZERLINA

Raczej ja!

DON OTTAVIO

Nie, nie, ja!

MASETTO

Zatłuczcie go wraz ze mną wszyscy troje!

LEPORELLO

Ach, litości, dobrzy państwo!
Ach, zlitujcie się nade mną!
Stuszność macie, wy i ona,
Ale zbrodni nie ja jestem winien.
Mój pan gwałtem
Niewinność mi skradł.
(do *Donny Elviry*)
Donno Elviro, litości,
Już wiesz, jak to było.
(do *Zerliny*)
O Masetto nie wiem nic;
(wskazując na *Donnę Elviry*)
Powie wam ta dama,
Już z godzinkę mniej więcej
Przechadzam się tu wraz z nią.
(do *Don Ottavia*, zaczynając się płakać)
Wam zaś, panie,
Nic nie powiem...
Jakiś lęk...

Jakiś wypadek...

Na zewnątrz jasno,

A wewnątrz ciemno...

Nie ma schronienia...

Drzwi... ściana...

To... ten... ta...

(wskazując drzwi, którymi wszedł przez pomyłkę)

Idę w tę stronę,
Potem tu skryty,
sprawa wiadoma...
O tak, wiadoma.
Lecz gdybym wiedział,
Uciekłbym tedy!
(ucieka)

Vo da quel lato,
Poi qui celato,
L'affar si sa...
Oh, si sa.
Ma s'io sapeva,
Fuggia per qua!
(fugge)

[SCENA 10]

Donna Elvira, Don Ottavio, Zerlina i Masetto

DONNA ELVIRA

Stój, oszuście, stój!

MASETTO

Łotr ma skrzydła u nóg!

ZERLINA

Tak sprytnie
Nam się wymknął, szelma!

DON OTTAVIO

Przyjaciele,
Po występach tak wielkich
Wątpić nie możemy, że Don Giovanni
Jest niecnym zabójcą
Ojca Donny Anny. W tym domu
Zatrzymajcie się na parę godzin,
Ja zamierzam się udać, do kogo trzeba
i w krótkim czasie
Pomścić was pryzrekam;
Tak chce powinność, litość, uczucie.

Mój skarb tymczasem
Spieszcie pocieszyć,
I z pięknych oczu łzy
Spróbujcie otrzeć.
Powiedzcie, że jej krzywdy
Idę pomścić,
Że zniszczeń i śmierci
Postaćiem chcę powrócić.
(wychodzą)

[SCENA 10]

Don Ottavio, Donna Elvira, Zerlina e Masetto

DONNA ELVIRA

Ferma, perfido, ferma!

MASETTO

Il birbo ha l'ali ai piedi!

ZERLINA

Con qual arte
Si sottrasse l'iniquo!

DON OTTAVIO

Amici miei,
Dopo eccessi sì enormi,
Dubitar non possiam che Don Giovanni
Non sia l'empio uccisore
Del padre di Donn'Anna; In questa casa
Per poche ore fermatevi, un ricorso
Vo'far a chi si deve,
e in pochi istanti
Vendicarvi prometto.
Così vuole dover, pietade, affetto!

Il mio tesoro intanto
Andate a consolar,
E del bel ciglio il pianto
Cercate di asciugar.
Ditele che i suoi torti
A vendicar io vado;
Che sol di stragi e morti
Nunzio vogl'io tornar.
(partono)

[SCENA 11]

Zerlina, z nożem w dłoni, prowadzi Leporella, trzymając go za włosy

ZERLINA

(zatrzymuje go za ubranie)
Stój tu.

[SCENA 11]

Zerlina, con coltello alla mano, conduce fuori Leporello per i capelli

ZERLINA

(lo ferma pel vestito)
Restati qua.

LEPORELLO
Per carità, Zerlina!

ZERLINA
Eh! Non c'è carità pei pari tuoi.

LEPORELLO
Dunque cavar mi vuoi...

ZERLINA
I capelli, la testa, il cor
E gli occhi!

LEPORELLO
Senti, carina mia!
(vuol farle alcune smorfie)

ZERLINA (*lo respinge*)
Guai se mi tocchi!
Vedrai, schiuma de' birbi,
Qual premio n'ha
Chi le ragazze ingiuria.

LEPORELLO (*fra sè*)
Liberatemi, o Dei,
Da questa furia!

ZERLINA (*chiamando verso la scena*)
Masetto, olà, Masetto!
Dove diavolo è ito...
Servi, gente!
Nessun vien... nessun sente.
(si trascina dietro Leporello per tutta la scena)

LEPORELLO
Fa piano, per pietà, non trascinarmi
A coda di cavallo.

ZERLINA
Vedrai,
Vedrai come finisce il ballo!
Presto qua quella sedia.

LEPORELLO
Eccola!

ZERLINA
Siedi!

LEPORELLO
Stanco non son.

ZERLINA (*tira fuori dalla saccoccia un rasoio*)
Siedi, o con queste mani

LEPORELLO
Litości, Zerlino!

ZERLINA
Nie ma litości dla takich, jak ty.

LEPORELLO
A więc chcesz mi wyrwać...

ZERLINA
Kudły, głowę, serce
I ślepia!

LEPORELLO
Posłuchaj, moje złotko!
(próbuje się przymilać)

ZERLINA (*odpycha go*)
Biada ci, jeśli mnie tkniesz!
Zobaczysz, lotrowska szumowino,
Jaka nagroda czeka tego,
Kto obraża dziewczęta.

LEPORELLO (*do siebie*)
Uwolnijcie mnie, bogowie,
Od tej furi!

ZERLINA (*wolając w stronę sceny*)
Masetto, hej, Masetto!
Gdzie on, do diabła, poszedł...
Służba, ludzie!
Nikt nie idzie... nikt nie słyszy.
(chodzi po całej scenie za Leporellem, nie chcąc go puścić)

LEPORELLO
Powoli, błagam, nie ciągnij mnie
Za mój kucyk.

ZERLINA
Zobaczysz,
Zobaczysz, jak skończy się ten bal!
Prędko, dawaj to krzesło.

LEPORELLO
Proszę bardzo!

ZERLINA
Siadaj!

LEPORELLO
Nie jestem zmęczony.

ZERLINA (*wyciąga z kieszeni brzytwę*)
Siadaj, albo własnoręcznie

Wyrwę ci serce
I rzucę psom na pożarcie.

LEPORELLO

Usiądę, ale ty łaskawie
Odłóż tę brzytwę:
Czyżbyś mnie chciała ogolić?

ZERLINA

A tak, łajdaku!
Ogolić cię chcę bez mydła.

LEPORELLO

O, bogowie!

ZERLINA

Daj mi rękę!

LEPORELLO (z wahaniem)
Rękę?

ZERLINA (groźnie)
Drugą.

LEPORELLO

Co chcesz mi zrobić?

ZERLINA

Chcę zrobić...
Chcę zrobić, co mi się podoba!
(krępuje ręce Leporella chusteczką
i przywiązuje go do krzesła)

LEPORELLO

Na two rączeta,
Białe i delikatne,
Na two gładką skórę,
Miej dla mnie litość!

ZERLINA

Nie mam litości, łotrze,
Jestem wściekłą tygrysicą.
Żmiją, lwem!
O nie, nie mam litości!

LEPORELLO (do siebie)
Trzeba stąd uciekać!

ZERLINA

Rusz się tylko, a będzie po tobie!

LEPORELLO

Okrutni, niesprawiedliwi bogowie,

Ti strappo il cor
E poi lo getto ai cani.

LEPORELLO

Siedo, ma tu, di grazia,
Metti giù quel rasoio:
Mi vuoi forse sbarbar?

ZERLINA

Sì, mascalzone!
Io sbarbare ti vo' senza sapone.

LEPORELLO

Eterni Dei!

ZERLINA

Dammi la man!

LEPORELLO (esita)

La mano?

ZERLINA (minacciando)
L'altra.

LEPORELLO

Ma che vuoi farmi?

ZERLINA

Voglio far...
Voglio far quello che parmi!
(lega le mani a Leporello con un fazzoletto;
lega Leporello alla sieda)

LEPORELLO

Per queste tue manine,
Candide e tenerelle,
Per questa fresca pelle,
Abbi pietà di me!

ZERLINA

Non v'è pietà, briccone,
Son una tigre irata,
Un aspide, un leone!
No, no, pietà non v'è!

LEPORELLO (fra sé)

Ah, di fuggir si provi!

ZERLINA

Sei morto, se ti movi!

LEPORELLO

Barbari, ingiusti Dei,

In mano di costei
Chi capitar mi fe'!

ZERLINA

Barbaro traditore,
Del tuo padrone il core
Avessi qui con te!

LEPORELLO

Deh! Non mi stringer tanto,
L'anima mia sen va!

ZERLINA

Sen vada, o resti: intanto
Non partirai di qua!

LEPORELLO

Che strette, oh Dei, che botte!
È giorno, ovver è notte?

ZERLINA

Di gioia e di diletto
Sento brillarmi il petto
Così cogl'uomini,
Così si fa!

LEPORELLO

Che scosse di tremuoto!
Che buia oscurità!
Ah, di fuggir si provi!

ZERLINA

Sei morto se ti movi!
(parte)

Za czyją sprawą
Wpadłem w jej ręce!

ZERLINA

Parszywy zdrajco,
Gdybym tak serce twoego pana
Miała tu, wraz z tobą!

LEPORELLO

Nie ściskaj mnie tak mocno,
Bo dusza ze mnie ujdzie!

ZERLINA

Czy ujdzie, czy zostanie,
Ty się stąd nie ruszysz!

LEPORELLO

Jakie mocne więzy, bogowie, jakie razy!
Czy to dzień, czy może noc?

ZERLINA

Ze szczęścia i radości
Skacze mi serce w piersi,
Właśnie tak się postępuje
Z mężczyznami!

LEPORELLO

Ciosy jak trzęsienie ziemi!
Ciemność i mrok!
Ach, trzeba stąd uciekać!

ZERLINA

Rusz się tylko, a będzie po tobie!
(wychodzi)

[SCENA 12]

Leporello seduto e legato

LEPORELLO

(ad un contadino che passa in fondo della scena)

Amico, per pietà,
Un poco d'acqua fresca
O ch'io mi moro!
Guarda un po' come stretto
Mi legò l'assassina!
(il contadino parte)
Se potessi liberarmi coi denti...
Oh, venga il diavolo
A disfar questi grappi!
Io vo' veder di rompere la corda.
Come è forte!
Paura della morte!

[SCENA 12]

Leporello siedzi, związany

LEPORELLO

(do wieśniaka, który przechodzi w głębi sceny)

Przyjacielu, litości,
Łyk wody,
Inaczej umrę!
Popatrz tylko, jak ciasno
Skrępowała mnie, morderczyni!
(wieśniak wychodzi)
Gdybym tak zdolał uwolnić się zębami...
Och, niechby przyszedł sam diabeł
I rozplątał te węzły!
Spróbuję przerwać sznur.
Jaki mocny!
Niechybna śmierć!

O, Merkuriuszu, patronie złodziei,
Miej w opiece dżentelmena.
Śmiało!
(próbuje się uwolnić; wypada okno,
do którego przywiązaný jest sznur)
Świętne! Nim ona wróci
Trzeba brać nogi za pas,
Choćbym miał powlec za sobą
Całą góre.
(wybiega ciągnąc ze sobą krzesło i okno)

E tu, Mercurio, protettor de' ladri,
Proteggi un galantuomo.
Coraggio!
(fa sforzi per sciogliersi, cade la finestra
ove sta legato il capo della corda)
Bravo! Pria che costei ritorni
Bisogna dar di sprone alle calcagna,
E trascinar, se occorre,
Una montagna.
(corre via trascinando seco sedia e finestra)

[SCENA 13]

Donna Elvira i Zerlina

ZERLINA

Chodźmy.
Zobaczysz, pani, jak urządziłam
Łajdaka.

DONNA ELVIRA

Na nim
Wyładuję mój gniew.

ZERLINA

O, nieba! Jakim sposobem
Uciekł, niegodziwiec?

DONNA ELVIRA

Zapewne go uwolnił
Ten bezbożnik, jego pan.

ZERLINA

On to zrobił, na pewno; o tym także
Trzeba powiadomić Don Ottavia;
to on powinien
Za nas wszystkich dokonać albo żądać
zemsty.
(wychodzi)

[SCENA 13]

Donna Elvira e Zerlina

ZERLINA

Signora, andiam.
Vedrete in qual maniera
Ho concio il scellerato.

DONNA ELVIRA

Ah! sopra lui
Si sfoghi il mio furore.

ZERLINA

Stelle! In qual modo
Si salvò il briccone?

Donna Elvira

Lavrà sottratto
L'empio suo padrone.

ZERLINA

Fu desso senza fallo; anche di questo
Informiam Don Ottavio;
a lui si spetta
Far per noi tutti, o domandar
vendetta.
(parte)

[SCENA 14]

Donna Elvira sama

DONNA ELVIRA

Jakich występków, o nieba,
Jakich zbrodni straszliwych i okrutnych
Dopuszcili się, nikczemny!
Ach, nie, nie może
Zwlekać dłużej gniew niebios...
Sprawiedliwość nie może dłużej czekać!
Zdaje mi się, że słyszę śmiertelny grom,

[SCENA 14]

Donna Elvira sola

DONNA ELVIRA

In quali eccessi, o Numi,
In quai misfatti orribili, tremendi
E' avvolto il sciagurato!
Ah no! Non puote
Tardar l'ira del cielo...
La giustizia tardar. Sentir già parmi
La fatale saetta,

Che gli piomba sul capo! Aperto veggio
Il baratro mortal... Misera Elvira!
Che contrasto d'affetti
In sen ti nasce!
Perchè questi sospiri? E queste ambasce?

Mi tradi, quell'alma ingrata:
Infelice, o Dio, mi fa.
Ma, tradita e abbandonata,
Provo ancor per lui pietà.
Quando sento il mio tormento,
Di vendetta il cor favella,
Ma se guardo il suo cimento,
Palpitando il cor mi va.
(parte)

Co spada na jego głowę! Otwartą widzę
Czeluśc' piekielną... Biedna Elviro,
Jakie sprzeczne uczucia
Rodzą się w twojej piersi!
Skąd te westchnienia? I te zgryzoty?

Zdradził mnie, niewdzięczny,
Nieszczęśliwą uczynił.
Ale, zdradzona i opuszczona,
Wciąż mam dla niego litość.
Kiedy czuję udrękę,
Do zemsty serce wzywa;
Ale gdy widzę, co mu grozi,
Drży we mnie serce.
(wychodzi)

[SCENA 15]

Cimitero circondato da un muro; diversi monumenti equestri,
fra cui quello del Commendatore. Chiaro di luna.

Don Giovanni, poi Leporello; la statua del Commendatore

DON GIOVANNI

(entra scavalcando il muro. Ridendo)
Ah, ah, ah, questa è buona!
Or lasciala cercar.
Che bella notte!
È più chiara del giorno, sembra fatta
Per gir a zonzo a caccia di ragazze.
È tardi?
(guardando l'orologio)
Oh, ancor non sono
Due della notte. Avrei
Voglia un po'di saper
come è finito
L'affar tra Leporello e Donna Elvira,
S'egli ha avuto giudizio!

LEPORELLO (di dentro)

Alfin vuole ch'io faccia un precipizio.

DON GIOVANNI

È desso. Ehi, Leporello!

LEPORELLO (dal muretto)
Chi mi chiama?

DON GIOVANNI
Non conosci il padron?

LEPORELLO
Così noi conoscessi!

[SCENA 15]

Cmentarz otoczony murem; posągi zmarłych,
wśród nich posąg Komandora. Świeci księżyc.

Don Giovanni, potem Leporello; posąg Komandora

DON GIOVANNI

(śmieając się przeskakuje przez murak)
Ha! Ha! Ha! A to dobre!
Teraz może mnie szukać na zdrowie!
Jaka piękna noc!
Jaśniejsza niż dzień; jakby stworzona
Do spacerów w poszukiwaniu dziewcząt.
Jest późno?
(patrzy na zegarek)
Och, jeszcze nie wybiła
Druga w nocy;
Chętnie bym się dowiedział,
jak się zakończyła
Historia między Leporellem i Donną Elvirą.
Czy miał dość rozsądku!

LEPORELLO (zza murku)

Jak nic, pragnie mojej zguby!

DON GIOVANNI

Otóz i on. Hej, Leporello!

LEPORELLO (przy murku)
Kto mnie woła?

DON GIOVANNI
Nie poznajesz swojego pana?

LEPORELLO
Tu wolalbym go nie poznać!

DON GIOVANNI

Jak to? Szelmo!

LEPORELLO

Ach, to pan. Proszę wybaczyć.

DON GIOVANNI

Co się stało?

LEPORELLO

Przez pana omal nie straciłem życia.

DON GIOVANNI

Czyż nie byłby to dla ciebie
Zaszczyt?

LEPORELLO

Panie, chętnie ci go odstąpię!

DON GIOVANNI

Dobrze, dobrze, chodź no tutaj,
Coś pięknego muszę ci opowiedzieć.

LEPORELLO

Ale co pan tu robi?

DON GIOVANNI

Wejdź do środka, to się dowiesz.
(Leporello wchodzi; wymieniają się ubraniami)
O przygodach,
Które przydarzyły mi się odkąd odszedłeś,
Usłyszysz innym razem;
teraz najlepszą chcę ci opowiedzieć.

LEPORELLO

Kobiectą oczywiście?

DON GIOVANNI

Jeszcze pytasz? Dziewczę
Piękne, młode, wytworne,
Na ulicy spotkałem; podchodzę do niej,
Biorę ją za rękę, chce mi uciekać;
Mówię parę słów, a ona mnie bierze,
Wiesz, za kogo?

LEPORELLO

Nie mam pojęcia.

DON GIOVANNI

Za Leporella!

LEPORELLO

Za mnie?

DON GIOVANNI

Come? Birbo!

LEPORELLO

Ah, siete voi. Scusate.

DON GIOVANNI

Cosa è stato?

LEPORELLO

Per cagion vostra io fui quasi accoppato.

DON GIOVANNI

Ebben, non era questo
Un onore per te?

LEPORELLO

Signor, vel dono.

DON GIOVANNI

Via, via, vien qua, che belle
Cose ti deggio dir.

LEPORELLO

Ma cosa fate qui?

DON GIOVANNI

Vien dentro e lo saprai.
(Leporello entra; si cangiano d'abito)
Diverse istorie
Che accadute mi son da che partisti,
Ti dirò un'altra volta: or la più bella
Ti vo'solo narrar.

LEPORELLO

Donnesca al certo.

DON GIOVANNI

C'è dubbio? Una fanciulla,
Bella, giovin, galante,
Per la strada incontrai; le vado appresso,
La prendo per la man, fuggir mi vuole;
Dico poche parole, ella mi piglia,
Sai per chi?

LEPORELLO

Non lo so.

DON GIOVANNI

Per Leporello.

LEPORELLO

Per me?

DON GIOVANNI

Per te.

LEPORELLO

Va bene.

DON GIOVANNI

Per la mano

Essa allora mi prende.

LEPORELLO

Ancora meglio.

DON GIOVANNI

M'accarezza, mi abbraccia:

“Caro il mio Leporello!

Leporello, mio caro!” Allor m'accorsi
Ch'era qualche tua bella.

LEPORELLO (fra sè)

Oh maledetto!

DON GIOVANNI

Dell'inganno approfitto;

Non so come

Mi riconosce, grida; sento gente,

A fuggire mi metto, e pronto pronto,

Per quel muretto in questo loco io monto.

LEPORELLO

E mi dite la cosa

Con tale indifferenza?

DON GIOVANNI

Perché no?

LEPORELLO

Ma se fosse

Costei stata mia moglie?

DON GIOVANNI (ridendo forte)

Meglio ancora!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Di rider finirai pria dell'aurora!

DON GIOVANNI

Chi ha parlato?

LEPORELLO (con atti di paura)

Ah! qualche anima

Sarà dell'altro mondo,

Che vi conosce a fondo.

DON GIOVANNI

Za ciebie.

LEPORELLO

Pięknie.

DON GIOVANNI

Za rękę

Wówczas mnie chwyta...

LEPORELLO

Jeszcze lepiej.

DON GIOVANNI

Głaszcze mnie, obejmuję:

„Drogi mój Leporello!

Leporello mój drogi...”. Wówczas pojąłem,
Że to jakaś twoja ślicznotka.

LEPORELLO (do siebie)

O, przeklęty!

DON GIOVANNI

Z pomyłki korzystam.

Nie wiem, jakim sposobem

Rozpoznaje mnie, krzyczy; słyszę głosy,

Do ucieczki się rzucam, i czym przedzej
Ten murek tutaj przesadzam.

LEPORELLO

I mówi mi pan o tym

Tak obojętnie!

DON GIOVANNI

Dlaczego nie?

LEPORELLO

A jeśli to była

Moja żona?

DON GIOVANNI (śmiejąc się głośno)

Tym lepiej!

POSĄG KOMANDORA

Śmiać się przestaniesz, nim zacznie świtać!

DON GIOVANNI

Kto to powiedział?

LEPORELLO (z przestrachem)

Ach! To pewnie jakaś dusza

Z zaświatów,

Co zna pana na wylot.

DON GIOVANNI (kładzie dłoń na rękojeści szpady, szuka pomiędzy grobami, potrzącając posągi)
Milcz, głupce!
Kto tam!

POSĄG KOMANDORA
Łotrze, zuchwalcze,
Zostaw zmarłych w spokoju!

LEPORELLO (drżąc)
Mówiłem panu!

DON GIOVANNI (obojętnie i lekceważąco)
Pewnie ktoś tam, na zewnątrz
Żartuje sobie z nas...
Ejże? Czyż to nie jest posąg
Komandora? Przeczytaj no
Ten napis.

LEPORELLO
Proszę wybaczyć...
Nie uczyono mnie czytać
Przy świetle księżyca...

DON GIOVANNI
Czytaj, mówię!

LEPORELLO (czyta)
„Na bezbożniku, co pchnął mnie
na drogę śmierci
Tu czekam zemsty...”
(do Don Giovanniego)
Styszał pan? Cały drżę!

DON GIOVANNI
Stary błazen!
Powiedz mu, że dziś wieczór
Zapraszam go na wieczerzę.

LEPORELLO
To szaleństwo! Sądzi pan... O, nieba!
Proszę spojrzej!
Jak straszliwie na nas patrzy!
Zda się żyw! Zda się, że słyszy
I chce mówić...

DON GIOVANNI
Dalej, ruszaj,
Albo cię tu zabiję, a potem zakopię!

LEPORELLO
Spokojnie, panie, zrobię, co każesz.
(do posągu)
O, posągu szanowny

DON GIOVANNI (mette mano alla spada, cerca qua e là pel sepolcro, dando diverse percosse alle statue)
Taci, sciocco!
Chi va là?

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Ribaldo, audace!
Lascia a morti la pace!

LEPORELLO (tremendo)
Ve l'ho detto!

DON GIOVANNI (con indifferenza e sprezzo)
Sara qualcun di fuori
Che si burla di noi!
Ehi, del Commendatore
non è questa la statua? Leggi un poco
Quella iscrizion.

LEPORELLO
Scusate...
Non ho imparato a leggere
Ai raggi della luna.

DON GIOVANNI
Leggi, dico!

LEPORELLO (legge)
“Dell'empio che mi trasse
al passo estremo
Qui attendo la vendetta...”
(a Don Giovanni)
Udiste? Io tremo!

DON GIOVANNI
O vecchio buffonissimo!
Digli che questa sera
L'attendo a cena meco!

LEPORELLO
Che pazzia! Ma vi par?... Oh Dei,
Mirate,
Che terribili occhiate egli ci dà!
Par vivo! Par che senta...
E che voglia parlar!

DON GIOVANNI
Orsù, va là!
O qui t'ammazzo, e poi ti seppellisco!

LEPORELLO
Piano, piano, signore, ora ubbidisco.
(alla statua)
O statua gentilissima

Del gran Commendatore...
(*a Don Giovanni*)
Padron! Mi trema il core,
Non posso terminar!

DON GIOVANNI
Finiscila, o nel petto
Ti metto questo acciar!

LEPORELLO (*fra sè*)
Che impiccio, che capriccio!
Io sentomi gelar!

DON GIOVANNI (*fra sè*)
Che gusto! Che spassetto!
Lo voglio far tremar!

LEPORELLO (*alla statua*)
O statua gentilissima,
Benchè di marmo siate...
(*a Don Giovanni*)
Ah padron mio! Mirate!
Che seguita a guardar!

DON GIOVANNI (*a Leporello*)
Mori, mori!

LEPORELLO
No, no... attendete!
(*alla statua*)
Signor, il padron mio...
Badate ben... non io...
Vorria con voi cenar...
(*la statua china la testa*)
Ah che scena è questa!
Oh ciel! Chinò la testa!

DON GIOVANNI
Va là, che sei un buffone!

LEPORELLO
Guardate ancor, padrone!

DON GIOVANNI
E che degg'io guardar?

LEPORELLO
Colla marmorea testa,
(*imita la statua*)
Ei fa così, così!
(*la statua china ancora la testa*)

DON GIOVANNI (*vedendo il chino*)
Colla marmorea testa

Wielkiego Komandora...
(*do Don Giovanniego*)
Panie, drży mi serce;
Nie mogę dokończyć...

DON GIOVANNI
Mów dalej, albo w piersi
Wsadzę ci tę szpadę.

LEPORELLO (*do siebie*)
Alem się wpłatał, co za zachcianka!
Czuje, jak mrozi mnie lęk.

DON GIOVANNI (*do siebie*)
Co za przyjemność, pyszna zabawa!
Chcę, żeby najadł się strachu.

LEPORELLO (*do posągu*)
O, posągu szanowny
Choć jesteś z marmuru...
(*do Don Giovanniego*)
Ach, panie! Tylko spójrz!
On nadal patrzy.

DON GIOVANNI (*do Leporella*)
Gir! Gir!

LEPORELLO
Nie, nie, proszę poczekać.
(*do posągu*)
Wasza wielomość, mój pan...
Baczcie, że to nie ja...
Chce z wami spożyć wieczere...
(*posąg pochyła głowę*)
Ach! Co tu się dzieje!...
O, nieba! Kiwnął głową!

DON GIOVANNI
Przestań, błaźnie...

LEPORELLO
Patrz tylko, panie...

DON GIOVANNI
Na co mam patrzeć?

LEPORELLO
Marmurową głową
(*naśladuje posąg*)
Robi... o... tak...
(*posąg ponownie pochyła głowę*)

DON GIOVANNI (*widząc skinięcie*)
Marmurową głową

Robi... o... tak...
(do poszgu)
Mów, jeśli możesz.
Przybędziesz na wieczerzę?

POSĄG KOMANDORA
Tak!

DON GIOVANNI
Dziwna, doprawdy, scena...
Przybędzie na wieczerzę
począciwy starowina.
Spieszmy ją szykować,
Chodźmy stąd!

LEPORELLO
Lewie mogę się ruszać,
O nieba, brak mi sił!
Na litość boską, chodźmy,
Uciekajmy stąd!
(wychodzą)

[SCENA 16]
Pokój w domu Donny Anny

Donna Anna i Don Ottavio

DON OTTAVIO
Nie dręcz się już, najdroższa;
Wkrótce ujrzymy tego lotra
Ukaranym za ciężkie zbrodnie;
Będziemy pomszczeni.

DONNA ANNA
Ale ojciec, o Boże!

DON OTTAVIO
Należy skłonić głowę
Wobec woli niebos.
Nie smuć się, ukochana;
Za twoją gorzką stratę
Jutro będzie, jeśli zechcesz,
Słodkim zadośćuczynieniem
To serce, ta ręka,
Które moja czuła miłość...

DONNA ANNA
O Boże, co ty mówisz
W takiej smutnej chwili...

DON OTTAVIO
Jak to! Chcesz

Ei fa così, così.
(alla statua)
Parlate, se potete.
Verrete a cena?

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Sì!

DON GIOVANNI
Bizzarra è inver la scena,
Verrà il buon vecchio a cena.

A prepararla andiamo,
Partiamo via di qua!

LEPORELLO
Mover mi posso appena...
Mi manca, o Dei, la lena...
Per carità... partiamo,
Andiamo via di qua!
(partono)

[SCENA 16]
Stanza in casa di Donn'Anna

Donn'Anna e Don Ottavio

DON OTTAVIO
Calmatevi, idol mio!
Di quel ribaldo
Vedrem puniti in breve i gravi eccessi,
Vendicati sarem.

DONNA ANNA
Ma il padre, o Dio!

DON OTTAVIO
Convien chinare il ciglio
Al volere del ciel.
Respira, o cara!
Di tua perdita amara
Fia domani, se vuoi,
Dolce compenso
Questo cor, questa mano,
Che il mio tenero amor...

DONNA ANNA
O Dei, che dite
In sì tristi momenti?

DON OTTAVIO
E che? Vorresti

Con indugi novelli
Accrescer le mie pene?
Crudele!

DONNA ANNA

Crudele? Ah no, mio bene!
Tropo mi spacie
Allontanarti un ben che lungamente
La nostr'alma desia...
Ma il mondo, o Dio!
Non sedur la mia costanza
Del sensibil mio core!
Abbastanza per te
Mi parla amore.

Non mi dir, bell'idol mio,
Che son io crudel con te.
Tu ben sai quant'io t'amai,
Tu conosci la mia fe'.
Calma, calma il tuo tormento,
Se di duol non vuoi ch'io mora.
Forse un giorno il cielo ancora
Sentirà pietà di me.
(parte)

Nową zwłoką
Powiekszyć me cierpienia?
Okrutna!

DONNA ANNA

Okrutna? Ach, nie, najdroższy!
Wielka to przykrość
Odsuwać od ciebie szczęście,
Którego już od dawna pragną nasze dusze...
Ale świat... mój Boże...
Nie wystawiaj na próbę stałości
Mego wrażliwego serca!
Wystarczy, że za tobą
Przemawia we mnie miłość.

Nie mów mi, najdroższy,
Że jestem dla ciebie okrutna.
Dobrze wiesz, jak bardzo cię pokochałam,
Znasz moją wierność.
Ucisz, ucisz swą udrękę.
Jeśli nie chcesz, bym umarła z bólu.
Może pewnego dnia niebiosa
Zlitują się nade mną.
(wychodzi)

[SCENA 17]

Don Ottavio solo

DON OTTAVIO

Ah si seguia il suo passo;
Io vo' con lei dividere i martiri.
Saran meco men gravi i suoi sospiri
(parte)

[SCENA 17]

Don Ottavio sam

DON OTTAVIO

Ach, trzeba, bym poszedł za nią;
Pragnę z nią dzielić cierpienie.
Przy mnie lżejszymi będą jej westchnienia.
(wychodzi)

[SCENA 18]

*Sala illuminata in casa di Don Giovanni;
una mensa preparata per mangiare.*

Don Giovanni, Leporello e suonatori

DON GIOVANNI

Già la mensa è preparata.
(ai suonatori)
Voi suonate, amici cari!
Giacché spendo i miei danari,
Io mi voglio divertir.
(siede a mensa)
Leporello, presto in tavola.

[SCENA 18]

*Jasno oświetlona komnata w domu Don Giovanniego;
stół nakryty do wieczerzy.*

Don Giovanni, Leporello, muzycy

DON GIOVANNI

Stół nakryty do wieczerzy.
(do muzyków)
Grajcie, drodzy przyjaciele!
Skoro wydaję pieniądze,
Chcę się dobrze bawić.
(zasiada do stołu)
Leporello, podawaj do stołu!

LEPORELLO

W tej sekundzie służę.
 (słужący wnoszą potrawy, muzycy zaczynają grać;
 Don Giovanni je. Muzycy grają ariaż z opery
 „Una cosa rara” Martina y Solera)
 Brawo! „Cosa rara”.

DON GIOVANNI

Jak ci się podoba koncert?

LEPORELLO

Stosowny do waszej zapłaty.

DON GIOVANNI (jedząc)

Cóż za danie smakowite!

LEPORELLO (na stronie)

Co za wilczy apetyt!
 Jakie ogromne kęsy!
 Czuje, że robi mi się słabo.

DON GIOVANNI (do siebie)

Na widok moich kęsów
 Robi mu się słabo.

(do Leporella)

Sprzątnij!

LEPORELLO (zmienia talerz)

Służę.
 (rozbrzmiewa muzyka z opery
 „Fra i due litiganti il terzo gode” Sartiego)
 Niech żyją „Litiganti”!

DON GIOVANNI

Nalej wina!
 (Leporello nalewa wino do kieliszka)
 Wyśmienite marzimino!

LEPORELLO

(zmienia Don Giovanniemu talerz
 i je w pośpiechu; do siebie)
 Chciałbym przełknąć spokojnie
 Ten kawałek bażanta.

DON GIOVANNI (do siebie)

Zajada nic poń;
 Udam, że nie widzę.
 (muzycy grają fragment „Wesela Figara” Mozarta)

LEPORELLO

To znam aż za dobrze...

DON GIOVANNI (woła nie patrząc na niego)

Leporello!

LEPORELLO

Son prontissimo a servir.
 (i servi portano in tavola, i suonatori cominciano;
 Don Giovanni mangia. I musicisti cominciano
 a suonare un’aria da “Una cosa rara” di Martin y Soler)
 Bravi! “Cosa rara”!

DON GIOVANNI

Che ti par del bel concerto?

LEPORELLO

È conforme al vostro merto.

DON GIOVANNI (mangiando)

Ah che piatto saporito!

LEPORELLO (a parte)

Ah che barbaro appetito!
 Che bocconi da gigante!
 Mi par proprio di svenir.

DON GIOVANNI (fra sè)

Nel veder i miei bocconi
 Gli par proprio di svenir.
 (a Leporello)

Piatto!

LEPORELLO (muta il piatto)

Servo.
 (viene suonato un brano dell’opera
 “Fra i due litiganti il terzo gode” di Sarti)
 Evvivano “I litiganti”.

DON GIOVANNI

Versa il vino!
 (Leporello versa il vino nel bicchiere)
 Eccellente marzimino!

LEPORELLO

(cangia il piatto a Don Giovanni
 e mangia in fretta; fra sè)
 Questo pezzo di fagiano,
 Piano piano vo’inghiottir.

DON GIOVANNI (fra sè)

Sta mangiando, quel marrano!
 Fingerò di non capir.
 (viene suonato un brano delle “Nozze di Figaro” di Mozart)

LEPORELLO

Questa poi la conosco pur troppo.

DON GIOVANNI (lo chiama senza guardarlo)

Leporello!

LEPORELLO (*risponde con la bocca piena*)
Padron mio!

DON GIOVANNI
Parla schietto, mascalzone.

LEPORELLO
Non mi lascia una flussione
Le parole proferir.

DON GIOVANNI
Mentre io mangio fischia un poco.

LEPORELLO
Non so far.

DON GIOVANNI
Cos'è?

LEPORELLO
Scusate!
Si eccellente è il vostro cuoco,
Che lo volli anch'io provar.

DON GIOVANNI
(*fingendo d'accorgersi solo adesso*)
Si eccellente è il cuoco mio,
Che lo volle anch'e'i provar.

[SCENA 19]
Don Giovanni, Leporello, suonatori, Donna Elvira

DONNA ELVIRA (*entra disperata*)
L'ultima prova
Dell'amor mio
Ancor vogl'io
Fare con te.
Più non rammento
Gli'inganni tuoi,
Pietade io sento...

DON GIOVANNI E LEPORELLO
Cos'è?

DONNA ELVIRA (*s'inginocchia*)
Da te non chiede
Quest'alma oppressa
Della sua fede
Qualche merce'.

DON GIOVANNI
Mi maraviglio!

LEPORELLO (*odpowiada z pełnymi ustami*)
Panie...

DON GIOVANNI
Mów wyraźnie, nicponiu.

LEPORELLO
Fluksja mi nie pozwala
Wyraźnie słów wymawiać.

DON GIOVANNI
Zagwiżdż coś, kiedy jem.

LEPORELLO
Nie potrafię.

DON GIOVANNI
Co to ma znaczyć?

LEPORELLO
Proszę wybaczyć!
Tak wyborny jest pański kucharz,
Że ja też chciałem skosztować.

DON GIOVANNI
(*udając, że dopiero teraz się zorientował*)
Tak wyborny jest mój kucharz,
Że on też chciał skosztować.

[SCENA 19]
Don Giovanni, Leporello, muzycy, Donna Elvira

DONNA ELVIRA (*wchodzi, zrozpaczona*)
Ostatni dowód
Mojej miłości
Pragnę ci
Jeszcze dać.
Już nie pamiętam
O twoich oszustwach,
Litość czuję...

DON GIOVANNI I LEPORELLO
Co to ma znaczyć?

DONNA ELVIRA (*klęka*)
Nie chce od ciebie
Zbolała dusza
Za swoją wierność
Żadnej nagrody.

DON GIOVANNI
Jestem zdumiony!

Czego pragniesz?
(żartując z Donnym Elviry, również klęka)
Jeśli nie wstaniesz, i ja nie będę stał.

DONNA ELVIRA
Ach, nie drwij sobie
Z mego cierpienia!

LEPORELLO (do siebie)
Do lez niemalże
Mnie doprowadza.

DON GIOVANNI (wstając i podnosząc Donnę Elvire)
Ja z ciebie drwię?
Nieba! Czemuż to?
(z afektowaną czułością)
Czego pragniesz, kochanie?

DONNA ELVIRA
Byś odmienił swe życie.

DON GIOVANNI
Cudowna jesteś!

DONNA ELVIRA
Przewrotnie serce!

DON GIOVANNI (siada i zabiera się do jedzenia)
Pozwól, że będę jadł;
Jeśli masz życzenie,
Możesz mi towarzyszyć.

DONNA ELVIRA
Zostań, bezbożny,
W bagnie plugawym,
Jak okaz wszelkiej
Niegodziwości!

LEPORELLO (do siebie)
Jeśli nie wzruszy go
Jej cierplenie,
Z kamienia ma serce,
Albo serca nie ma.

DON GIOVANNI (pijąc)
Niech żyją kobiety,
Niech żyje dobre wino,
Podpora i chwała
Ludzkości!

DONNA ELVIRA
(wychodzi, potem wraca ze strasznym krzykiem)
Ach!
(wybiega drugimi drzwiami)

Cosa volete?
(per beffarla s'inginocchia)
Se non sorgete non resto in pie'.

DONNA ELVIRA
Ah non deridere
Gli affani miei!

LEPORELLO (fra sé)
Quasi da piangere
Mi fa costei.

DON GIOVANNI (alzandosi e facendo alzare Donna Elvira)
Io te deridere!
Cielo, e perché?
(con affettata tenerezza)
Che vuoi, mio bene!

DONNA ELVIRA
Che vita cangi!

DON GIOVANNI
Brava!

DONNA ELVIRA
Cor perfido!

DON GIOVANNI (tornando a sedere a mangiare)
Lascia ch'io mangi,
E se ti piace,
Mangia con me.

DONNA ELVIRA
Restati, barbaro
Nel lezzo immondo
Esempio orribile
D'iniquinità!

LEPORELLO (fra sé)
Se non si muove
Al suo dolore,
Di sasso ha il core,
O cor non ha.

DON GIOVANNI (bevendo)
Vivan le femmine,
Viva il buon vino!
Sostegno e gloria
D'umanità!

DONNA ELVIRA
(esce, poi rientra mettendo un grido orribile)
Ah!
(fugge attraverso un'altra porta)

DON GIOVANNI E LEPORELLO
Che grido è questo mai?

DON GIOVANNI (a Leporello)
Va a veder che cosa è stato.

LEPORELLO
(esce e, prima di tornare, mette un grido ancor più forte)
Ah!

DON GIOVANNI
Che grido indiavolato!
Leporello, che cos'è?

LEPORELLO (entra spaventato e chiude l'uscio)
Ah... signor... per carità...
Non andate fuor... di qua...
L'uom... di... sasso... l'uomo... bianco...
Ah padrone! Io gelo... io manco...
Se vedeste... che... figura...
Se... sentiste... come... fa
(imitando i passi della statua)
Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI
Non capisco niente affatto.
Tu sei matto in verità.
(si batte alla porta)

LEPORELLO
Ah sentite!

DON GIOVANNI
Qualcun batte!
Apri!

LEPORELLO
Io tremo!

DON GIOVANNI
Apri, dico!

LEPORELLO
Ah!

DON GIOVANNI
Matto! Per togliermi d'intrico
Ad aprire io stesso andrò.
(prende il lume e va ad aprire)

LEPORELLO (fra sé)
Non vo' più veder l'amico
Pian pianin m'asconderò.
(si nasconde sotto la tavola)

DON GIOVANNI I LEPORELLO
Co za krzyk!

DON GIOVANNI (do Leporella)
Idź, zobacz, co się stało.

LEPORELLO
(wychodzi; zanim wróci, krzyczy jeszcze głośniej)
Ach!

DON GIOVANNI
Co za krzyk piekielny!
Leporello, co jest?

LEPORELLO (wchodzi przerażony i zamyka drzwi)
Ach... Panie... na litość boską...
Nie wychodź... stąd...
Człowiek... z kamienia... człowiek... biały...
Ach, panie! Mrozi mnie strach... słabo mi...
Gdybyś widział... co za... postać...
Gdybyś... słyszał... jego... kroki
(naśladowując kroki posągu)
Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI
Nie rozumiem nic a nic.
Ty zupełnie zwariowaleś.
(słyszać walenie do drzwi)

LEPORELLO
Ach, słyszy pan!

DON GIOVANNI
Ktoś puka!
Otwórz!

LEPORELLO
Cały się trzęsie...

DON GIOVANNI
Otwórz, mówię!

LEPORELLO
Ach!

DON GIOVANNI
Wariat! Dla świętego spokoju
Sam pojde otworzyć.
(bierze światło i idzie otworzyć)

LEPORELLO (do siebie)
Nie chcę więcej oglądać przyjaciela;
Ukryję się po cichutku.
(chowa się pod stołem)

[SCENA 20]

Don Giovanni, Leporello i Posąg Komandora;
potem chór spoza sceny

(Don Giovanni wraca, za nim idzie posąg Komandora)

POSĄG KOMANDORA

Don Giovanni, na wieczerzę
Zaprosił mnie, i oto jestem.

DON GIOVANNI

Nigdy bym nie pomyślał...
Ale zrobię, co w mojej mocy.
Leporello, każ, by jeszcze jeden posiłek
Natychmiast przyniesiono!

LEPORELLO

(wychylając się spod stołu)
Ach, panie, wszyscy jesteśmy zgubieni!

DON GIOVANNI

Idź, mówię!

POSĄG KOMANDORA

(do Leporella, który chcejść)
Wstrzymaj się chwilę.
Nie żywi się jadłem śmiertelnym
Ten, kto kosztuje jadła niebiańskiego.
Inne troski, poważniejsze od tych,
Inne pragnienie mnie tu przywiódło!

LEPORELLO (do siebie)

Zimnicę mam chyba
I drżenia powstrzymać nie mogę.

DON GIOVANNI

Mów więc: czego żądasz?
Czego chcesz?

POSĄG KOMANDORA

Mówię; a ty słuchaj!
Nie mam więcej czasu.

DON GIOVANNI

Mów, mów, słucham cię.

POSĄG KOMANDORA

Zaprosił mnie na wieczerzę.
Teraz znasz swą powinność.
Odpowiedz mi: przybędziesz
Spożyć wieczerzę ze mną?

[SCENA 20]

Don Giovanni, Leporello e la Statua del Commendatore;
poi coro interno

(Don Giovanni ritorna seguito dalla
statua del Commendatore)

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Don Giovanni, a cenar teco
M'invitasti e son venuto!

DON GIOVANNI

Non l'avrei giammai creduto;
Ma farò quel che potrò.
Leporello, un'altra cena
Fa che subito si porti!

LEPORELLO

(facendo capolino di sotto alla tavola)
Ah padron! Siam tutti morti.

DON GIOVANNI

Vanne dico!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

(a Leporello che è in atto di partire)
Ferma un po'!
Non si pasce di cibo mortale
Chi si pasce di cibo celeste;
Altre cure più gravi di queste,
Altra brama quaggiù mi guidò!

LEPORELLO (fra sé)

La terzana d'avere mi sembra
E le membra fermar più non so.

DON GIOVANNI

Parla dunque: che chiedi?
Che vuoi?

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Parlo; ascolta!
Più tempo non ho!

DON GIOVANNI

Parla, parla, ascoltando ti sto.

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Tu m'invitasti a cena,
Il tuo dover or sai.
Rispondimi: verrai
Tu a cenar meco?

LEPORELLO

(da lontano, tremendo; alla statua del Commendatore)
Oibò;
Tempo non ha, scusate.

DON GIOVANNI

A torto di viltate
Tacciato mai sarò.

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Risolvil!

DON GIOVANNI

Ho già risolto!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Verrai?

LEPORELLO (a Don Giovanni)

Dite di no, dite di no!

DON GIOVANNI

Ho fermo il cuore in petto,
Non ho timor, verrò!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Dammi la mano in pegno!

DON GIOVANNI

(porgendogli la mano)
Eccola!

(grida forte)

Ohimé!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Cos'hai?

DON GIOVANNI

Che gelo è questo mai?

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Pentiti, cangia vita!
È l'ultimo momento!

DON GIOVANNI

(vuol sciogliersi, ma invano)
No, no, ch'io non mi pento.
Vanne lontan da me!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Pentiti, scellerato!

DON GIOVANNI

No, vecchio infatuato!

LEPORELLO

(z daleka, drżąc; do posągu Komandora)
Och, niestety!
Jest bardzo zajęty, proszę wybaczyć.

DON GIOVANNI

Nigdy nie będę o tchórzostwo
Niesłusznie posadzony!

POSĄG KOMANDORA

Decyduj!

DON GIOVANNI

Zdecydowałem.

POSĄG KOMANDORA

Przybędziesz?

LEPORELLO (do Don Giovanniego)

Powiedz, że nie, panie, powiedz, że nie!

DON GIOVANNI

Nieugięte mam serce w piersi,
Nie boję się, przybędę!

POSĄG KOMANDORA

Na dowód podaj mi rękę!

DON GIOVANNI

(podając mu dloni)
Proszę!
(krzyczy głośno)
Och!

POSĄG KOMANDORA

Co ci jest?

DON GIOVANNI

Co za lodowy uścisk!

POSĄG KOMANDORA

Okaż skruchę, zmień życie
To jest ostatnia chwila!

DON GIOVANNI

(chce się uwolnić, ale na próżno)
Nie, nie, nie czuję skruchy,
Odejdź ode mnie!

POSĄG KOMANDORA

Okaż skruchę, zbrodniarzu!

DON GIOVANNI

Nie, stary ślepce!

POSĄG KOMANDORA

Okaź skruchę!

DON GIOVANNI

Nie!

POSĄG KOMANDORA

Tak!

DON GIOVANNI

Nie!

LEPORELO

Tak, tak!

DON GIOVANNI

Nie... nie!

POSĄG KOMANDORA

Ach, nie ma więcej czasu!
(ogień z różnych stron; Komandor znika;
otwiera się otchłani)

DON GIOVANNI

Jakiś lęk niezwyczajny
Ogarnia moją duszę!
Skąd pochodzą te kłęby
Ognia straszliwego!...

CHÓR DIABŁÓW

(spod ziemi; posępne głosy)
Wszystko za two zbrodnie jest mało.
Chodź, jest zło gorsze jeszcze!

DON GIOVANNI

Kto duszę mi rozdziera!...
Kto szarpie moje trzewia!...
Co za męka, och, jaką trwoga!
Co za piekło!... Zgroza!...

LEPORELO

Jaka twarz przeróżona!
Jakie ruchy potępienca!
Co za krzyki, jakie jęki!
Jaki strach mnie ogarnia!...
(ogień robi się coraz większy, pojawiają się demony,
chwytają Don Giovanniego i zapadają się z nim pod ziemię)

DON GIOVANNI

Ach!

LEPORELO

Ach!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Pentiti!

DON GIOVANNI

No!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Sí!

DON GIOVANNI

No!

LEPORELO

Sí, sí!

DON GIOVANNI

No... no!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Ah! tempo più non v'è!
(fuoco da diverse parti, il Commendatore sparisce,
e s'apre una voragine)

DON GIOVANNI

Da qual tremore insolito
Sento assalir gli spiriti!
Dond'escono quei vortici
Di foco pien d'rror?

CORO DI DIAVOLI

(di sotterra, con voci cupe)
Tutto a tue colpe è poco!
Vieni, c'è un mal peggior!

DON GIOVANNI

Chi l'anima mi lacera?
Chi m'agitá le viscere?
Che strazio, ohimé, che smania!
Che inferno, che terror!

LEPORELO

Che ceffo disperato!
Che gesti da dannato!
Che gridi, che lamenti!
Come mi fa terror!
(cresce il fuoco, compariscono diverse furie, s'impossessano
di Don Giovanni e seco lui sprofondano)

DON GIOVANNI

Ah!

LEPORELO

Ah!

[SCENA ULTIMA]

Leporello, Donna Elvira, Donn'Anna, Don Ottavio,
Zerlina e Masetto

DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO E MASETTO

(entrando con Donna Anna e ministri di giustizia)

Ah, dov'è il perfido?
Dov'è l'indegno?
Tutto il mio sdegno
Sfogar io vo'!

DONNA ANNA

Solo mirandolo
Stretto in catene
Alle mie pene
Calma darò.

LEPORELLO

Più non sperate
Di ritrovarlo,
Più non cercate.
Lontano andò.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO E MASETTO

Cos'è? Favella!
Via presto, sbrigati!

LEPORELLO

Venne un colosso...
Ma se non posso...
Tra fumo e fuoco...
Badate un poco...
L'uomo di sasso...
Fermate il passo...
Giusto là sotto...
Diede il gran botto...
Giusto là il diavolo
Se'l trangugiò.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO E MASETTO

Stelle, che sento!

LEPORELLO

Vero è l'evento!

DONNA ELVIRA

Ah, certo è l'ombra
Che m'incontrò.

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO E MASETTO

Ah, certo è l'ombra
Che l'incontrò.

[SCENA OSTATNIA]

Leporello, Donna Elvira, Donna Anna, Don Ottavio,
Zerlina i Masetto

DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO I MASETTO

(wchodząc z Donną Anną i stróżami sprawiedliwości)

Ach! Gdzie ten oszust?
Gdzie niegodziwiec?
Pragnę dać upust
Mojej wściekłości!

DONNA ANNA

Sam jego widok,
Skutego w pęta,
Zdoła ukoić
Moje cierpienia.

LEPORELLO

Nie spodziewajcie się
Go odnaleźć...
Już nie szukajcie.
Odszedł daleko.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO I MASETTO

Co zaszło? Mów!
Dalej, przedko, pospiesz się!

LEPORELLO

Przyszedł olbrzym...
Kiedy nie mogę...
W dymie i w ogniu...
Tutaj ostrożnie...
Człowiek z kamienia...
Dalej nie idźcie...
Właśnie tam, w dole
Okropnie huknął.
Właśnie tam diabeł
Pochłonął go.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO I MASETTO

Nieba! Co słyszę!

LEPORELLO

To wszystko prawda.

DONNA ELVIRA

To z pewnością ta zjawa,
Którą spotkałam.

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO I MASETTO

To z pewnością ta zjawa,
Którą spotkała.

DON OTTAVIO (*do Donny Anny*)

Teraz, gdy wszyscy, mój skarbie,
Pomszczeni jesteśmy przez niebo,
Chciej mnie pocieszyć,
Nie każ mi dłużej cierpieć.

DONNA ANNA

Daj mi, najdroższy, jeden rok jeszcze,
Bym ukoła me serce.

DON OTTAVIO

Pragnieniu tej, co mnie kocha,
Zadośćuczynić musi wierna miłość.

DONNA ANNA

Pragnieniu tej, co cię kocha,
Zadośćuczynić musi wierna miłość.

DONNA ELVIRA

Ja zaś idę w klasztornym zaciszu
Dokończyć mego żywota.

ZERLINA

My, Masetto, chodźmy do domu,
Posilić się w miłym towarzystwie.

MASSETTO

My, Zerlino, chodźmy do domu,
Posilić się w miłym towarzystwie.

LEPORELLO

A ja idę do oberży,
Poszukać lepszego pana.

ZERLINA, MASSETTO I LEPORELLO

Niech więc zostanie ten łotr
Z Prozerpiną i Plutonem.

A my wszyscy, dobrzy ludzie,
Powtórzmy wesoło
Słowa starej piosenki.

WSZYSCY

Taki kres czeka tego, kto czyni зло!
Oszustów śmierć
Do ich żywota jest zawsze podobna!

DON OTTAVIO (*a Donna Anna*)

Or che tutti, o mio tesoro,
Vendicati siam dal cielo,
Porgi, porgi a me un ristoro,
Non mi far languire ancor.

DONNA ANNA

Lascia, o caro, un anno ancora
Allo sfogo del mio cor.

DON OTTAVIO

Al desio di chi m'adora
Ceder deve un fido amor.

DONNA ANNA

Al desio di chi t'adora
Ceder deve un fido amor.

DONNA ELVIRA

Io men vado in un ritiro
A finir la vita mia!

ZERLINA

Noi, Masetto, a casa andiamo
A cenar in compagnia!

MASSETTO

Noi, Zerlina, a casa andiamo
A cenar in compagnia!

LEPORELLO

Ed io vado all'osteria
A trovar padron miglior.

ZERLINA, MASSETTO E LEPORELLO

Resti dunque quel birbon
Con Proserpina e Pluton.

E noi tutti, o buona gente,
Ripetiam allegramente
L'antichissima canzon:

TUTTI

Questo è il fin di chi fa mal;
E de' perfidi la morte
Alla vita è sempre ugual!

KWIACIARNIA **Flores**

www.kwiaciarniaflores.pl

- kompleksowa obsługa kwiatowa ślubów, komunii, chrztów itp.
- kwiatowe aranżacje wnętrz
- florystka pogrzebowa
- kwiaty cięte
- wiązanki okolicznościowe
- rośliny doniczkowe
- bogaty asortyment oryginalnych dekoracji wnętrz
- dostawa kwiatów pod wskazany adres

Zapraszamy: pon.- sob. 8.00-19.00
Łódź, ul. Łagiewnicka 130
(róg Julianowskiej)
flores.lodz@gmail.com

Teatr Wielki w Łodzi

---

www.operalodz.com